

Euroopa Liidu Teataja

L 115

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

56. aastakäik

25. aprill 2013

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 345/2013, 17. aprill 2013, Euroopa riskikapitalifondide kohta ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 346/2013, 17. aprill 2013, Euroopa sotsiaallettevõtlusfondide kohta ⁽¹⁾ 18
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 347/2013, 17. aprill 2013, üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 ⁽¹⁾..... 39

Hind: 4 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 345/2013,

17. aprill 2013,

Euroopa riskikapitalifondide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Riskikapitali abil rahastatakse ettevõtjaid, kes on üldiselt väga väikesed ja äritegevuse algetapis ning kes omavad tugevat kasvu- ja laienemispotentsiaali. Lisaks pakuvad riskikapitalifondid ettevõtjatele väärtuslikke eksperditeadmisi ja oskusteavet, ärikontakte, suurendavad kaubamärgi

väärtust ja annavad strateegilist nõu. Riskikapitalifondid stimuleerivad nendele ettevõtjatele rahastamise võimaldamise ja nõu andmisega majanduskasvu, aitavad luua töökohti ja kaasata kapitali, toetavad innovatiivsete ettevõtjate asutamist ja laienemist, suurendavad nende investeeringuid teadus- ja arendustegevusse ning edendavad ettevõtlust, uuendustegevust ja konkurentsivõimet kooskõlas komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (edaspidi strateegia „Euroopa 2020”) eesmärkidega ning liikmesriikide pikaajaliste probleemide, nagu Euroopa strateegia ja poliitilise analüüsi süsteemi 2012. aasta märtsi aruandes „Global Trends 2030 – citizens in an interconnected and polycentric world” kindlaks tehtud probleemide kontekstis.

- (2) On vaja kehtestada ühine eeskirjade raamistik seoses nimetuse „EuVECA” kasutamisega kvalifitseeruvate riskikapitalifondide puhul, eelkõige seoses selle nimetuse all tegutsevate fondide portfelli struktuuri, nende aktsepteeritavate investeerimisobjektide ja investeerimisvahenditega, mida nad võivad kasutada, ning selliste investorite kategooriatega, kes võivad neisse fondidesse investeerida liidu ühtsete eeskirjade alusel. Ühise raamistiku puudumisel on oht, et liikmesriigid võtavad riikide tasandil lahknavaid meetmeid, mis avaldab otsest negatiivset mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele ja takistab seda, kuna liidu piires tegutseda soovivate riskikapitalifondide suhtes kehtiksid eri liikmesriikides eri eeskirjad. Peale selle võivad lahkneda kvaliteedinõuded portfelli struktuuri, investeerimisobjektide ja aktsepteeritavate investorite kohta põhjustada investorite eri tasemel kaitse ning tekitada segadust kvalifitseeruva riskikapitalifondiga seonduva investeerimisettepaneku osas. Lisaks peaksid investorid suutma võrrelda eri kvalifitseeruvate riskikapitalifondide investeerimisettepanekuid. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide tarvis on vaja kõrvaldada olulised tõkked piiriülesele kapitali kaasamiselt, vältida konkurentsimoontonutusi nende fondide vahel ning hoida ära võimalike lisatõkete tekkimine kaubanduses ja olulised konkurentsimoontonutused tulevikus. Seega on käesoleva määruse puhul sobiv õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikkel 114, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus oma väljakujunenud kohtupraktikas.

⁽¹⁾ ELT C 175, 19.6.2012, lk 11.

⁽²⁾ ELT C 191, 29.6.2012, lk 72.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2013. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. märtsi 2013. aasta otsus.

- (3) On vaja võtta vastu määrus, millega kehtestada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide suhtes kohaldatavad ühtsed eeskirjad ning selliste fondivalitsejate vastavad kohustused kõigis liikmesriikides, kes soovivad kaasata kapitali kogu liidus nimetuse „EuVECA” all. Nende nõuetega peaks olema tagatud riskikapitalifondidesse investeerida soovivate investorite usaldus.
- (4) Nimetuse „EuVECA” kasutamise kvaliteedinõuete kindlaksmääramine määruse vormis tagab nende nõuete vahetu kohaldatavuse selliste ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kes kaasavad rahalisi vahendeid seda nimetust kasutades. See tagab samuti nimetuse kasutamise ühtsed tingimused, hoides ära liikmesriikide nõuete lahknemise direktiivi ülevõtmise tulemusena. Seda nimetust kasutavate ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejad peaksid järgima samu eeskirju kogu liidus, mis parandab ka investorite usaldust. Käesolev määrus vähendab regulatiivset keerukust ning liikmesriikides riskikapitalifonde reguleerivate sageli lahknemise eeskirjade täitmise kulu fondivalitsejate jaoks, ning eriti nende jaoks, kes soovivad kapitali kaasata piiriülesest. See aitab samuti kõrvaldada konkurentsimoonutusi.
- (5) Nagu komisjoni 7. detsembri 2011. aasta teatises „Tegevuskava VKEd rahastamisvõimaluste parandamiseks” on märgitud, pidi komisjon piiriüleste riskikapitaliinvesteringute maksustamisega seotud tõkete analüüsi 2012. aastal lõpule viima, et esitada 2013. aastal lahendused, mille eesmärk on tõkete kõrvaldamine, hoides samal ajal ära maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise.
- (6) Kvalifitseeruvaid riskikapitalifonde peaks olema võimalik valitseda väliselt või sisemiselt. Kui kvalifitseeruvat riskikapitalifondi valitsetakse sisemiselt, on fond ühtlasi ka fondivalitseja ja peaks seetõttu vastama kõigile käesolevas määruses fondivalitsejatele kehtestatud asjaomastele nõuetele ning olema registreeritud kooskõlas käesoleva määrusega. Kvalifitseerual riskikapitalifondil, mida valitsetakse sisemiselt, ei tohiks aga olla lubatud tegutseda mõne teise ühiseks investeringuks loodud ettevõtja või vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtja (eurofondi) välise valitsejana.
- (7) Käesoleva määruse ning ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate ja nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade vahelise seose selgitamiseks on vaja ette näha, et käesolevat määrust kohaldatakse üksnes ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, välja arvatud eurofondid, mis jäävad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ (vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ kohaldamisalasse, kui nad on asutatud liidus ja registreeritud päritoluliikmesriigi pädeva asutuse juures vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivile 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, ⁽²⁾ tingimisel et need fondivalitsejad valitsevad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide portfellile. Sellegipoolest tuleks kvalifitseeruvate riskikapitalifondide välistel valitsejatel, kes on registreeritud vastavalt käesolevale määrusele, lubada valitseda ka eurofonde, kui selleks on luba direktiivi 2009/65/EÜ alusel.
- (8) Lisaks kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kelle valitsetavate varade kogumaht ei ületa direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnist. Künnise arvutamine käesoleva määruse tähenduses toimub samamoodi nagu direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise puhul.
- (9) Sellegipoolest peaks nendel riskikapitalifondi valitsejatel, kes on registreeritud käesoleva määruse alusel ning kelle fondi vara kogumaht edaspidi ületab direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise ning kellel seetõttu tekib vastavalt sama direktiivi artiklile 6 kohustus saada päritoluliikmesriigi pädevalt asutuselt tegevusluba, olema võimalik jätkata nimetuse „EuVECA” kasutamist seoses kvalifitseeruvate riskikapitalifondide aktsiate ja osakute turustamisega liidus, tingimisel et nad täidavad nimetatud direktiivis sätestatud nõudeid ja et nad ka edaspidi järgivad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osas alati teatavaid käesolevas määruses täpsustatud nimetuse „EuVECA” kasutamise nõudeid. See kehtib nii olemasolevate kvalifitseeruvate riskikapitalifondide kui ka pärast künnise ületamist moodustatud või asutatud kvalifitseeruvate riskikapitalifondide suhtes.
- (10) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada, kui ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejad ei soovi kasutada nimetust „EuVECA”. Sellistel juhtudel tuleks jätkuvalt kohaldada kehtivaid siseriiklikke eeskirju ning liidu õiguse asjaomaseid üldnorme.
- (11) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide ühtsed eeskirjad, eelkõige selliseid kvalifitseeruvaid portfelli ettevõtjaid käsitlevad eeskirjad, millesse kvalifitseeruvatel riskikapitalifondidel on lubatud investeerida, ning investeerimiseks kasutatavate instrumentide eeskirjad. See on vajalik selleks, et oleks võimalik selgelt eristada kvalifitseeruvat riskikapitalifondi alternatiivsetest investeerimisfondidest, mis rakendavad vähem spetsialiseerunud investeerimisstrateegiaid, nagu väljaostud või spekulatiivsed investeringud kinnisvarasse, mille edendamine ei ole käesoleva määruse eesmärk.

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

⁽²⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1.

- (12) Kooskõlas eesmärgiga täpselt piiritleda ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjad, mis tuleb hõlmata käesoleva määrusega, ning tagamaks, et keskendutakse kapitali võimaldamisele väikestele ettevõtjatele, kes on oma äritegevuse algetapis, tuleks kvalifitseeruvate riskikapitalifondidena käsitleda fonde, mis kavatsevad investeerida vähemalt 70 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast sellistesse ettevõtjatesse. Kvalifitseeruvatel riskikapitalifondidel ei tohiks olla lubatud investeerida rohkem kui 30 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast muusse varasse kui kvalifitseeruvatesse investeringutesse. See tähendab, et samal ajal kui mittekvalifitseeruvate investeringute maksimaalne piirmäär ei tohi kunagi ületada 30 % künnist, peaks 70 % künnis olema kvalifitseeruva riskikapitalifondi kogu tegutsemisaja jooksul reserveeritud kvalifitseeruvate investeringute jaoks. Need künnised tuleks arvutada investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist. Määruses tuleks sätestada künniste arvutamiseks vajalikud üksikasjad.
- (13) Käesoleva määruse eesmärk on toetada liidu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) kasvu ja uuendustegevust. Investeeringud kolmandas riigis asutatud kvalifitseeruvatesse portfelliinvestoritesse võivad tuua kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse rohkem kapitali ja on seega liidu VKE-dele kasulikud. Käesolev määrus ei tohiks aga mingil juhul soodustada sellistesse portfelliinvestoritesse tehtud investeeringuid, mis on asutatud kolmandates riikides, mida iseloomustab asjakohase koostöökorra puudumine kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevate asutuste vahel ja kõikide teiste liikmesriikidega, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid kavatsetakse turustada, või puudulik teabevahetus maksustamise valdkonnas.
- (14) Et kvalifitseeruv riskikapitalifond võiks kasutada käesoleva määrusega kehtestatud nimetust „EuVECA”, peaks see esiteks olema moodustatud või asutatud liidus. Komisjon peaks kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast vaatama läbi piirangu, mille kohaselt võib nimetust „EuVECA” kasutada üksnes liidus moodustatud või asutatud fondide puhul, ning võtma seejuures arvesse kogemusi, mis on omandatud komisjoni selle soovitusel kohaldamisel, milles käsitletakse meetmeid, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid.
- (15) Riskikapitalifondi valitseja peaks fondi tegutsemisaja jooksul suutma kaasata täiendavaid kapitalikohustusi. Selliseid täiendavaid kapitalikohustusi kvalifitseeruva riskikapitalifondi tegutsemisaja jooksul tuleks võtta arvesse, kui kaalutakse järgmist investeringut muusse kui kvalifitseeruvasse varasse. Täiendavad kapitalikohustused peaksid olema lubatud vastavalt kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimustes või põhikirjas kehtestatud kriteeriumidele ja tingimustele.
- (16) Kvalifitseeruvad investeeringud peaksid olema omakapitaalinstrumentide või kvaasiomakapitali instrumentide vormis. Kvaasiomakapitali instrumendid hõlmavad sellist tüüpi finantsinstrumente, milles on ühendatud omakapital ja võlg, mille puhul on instrumendilt saadav kasum seotud kvalifitseeruva portfelliinvestorite kasumi või kahjumiga ning mille puhul ei ole tagasimaksmine kohustuste täitmata jätmise korral täielikult tagatud. Sellised instrumendid hõlmavad mitmesuguseid finantsinstrumente, näiteks allutatud laenud, passiivne osalus, osaluslaenud, kasumis osalemise õigused, vahetusvõlakirjad ja optsioonivõlakirjad. Võimaliku täiendusena – kuid mitte asendusena – omakapitaalinstrumentidele ja kvaasiomakapitali instrumentidele tuleks lubada tagatisega või tagatiseta laene, nt kvalifitseeruva riskikapitalifondi poolt antav sildfinantseering sellisele kvalifitseeruvale portfelliinvestorile, milles kvalifitseeruv riskikapitalifond juba omab kvalifitseeruvaid investeeringuid, tingimusel et sellisteks laenudeks ei kasutata rohkem kui 30 % kvalifitseeruva riskikapitalifondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast. Kajas tamaks riskikapitaliturgude äritavasid, tuleks kvalifitseeruv riskikapitalifondil lubada peale selle osta kvalifitseeruva portfelliinvestorite olemasolevaid osakuid või aktsiaid selle ettevõtja senistelt osanikelt või aktsionäridelt. Lisaks tuleks võimalikult laiapõhjaselt vahendite kaasamise võimaluste tagamiseks lubada investeeringuid teistesse kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse. Vältimaks investeeringute lahjendamist kvalifitseeruvatesse portfelliinvestoritesse, tuleks kvalifitseeruvatel riskikapitalifondidel lubada investeerida teistesse kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse ainult siis, kui need kvalifitseeruvad riskikapitalifondid ei ole ise investeerinud rohkem kui 10 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast teistesse kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse.
- (17) Riskikapitalifondide põhitegevus on esmaste investeeringute kaudu rahastada VKEsid. Riskikapitalifondid ei tohiks osaleda süsteemselt tähtsate pankade tegevuses väljaspool tavapärasel usaldatavusnõuete õigusraamistikku (nn varipangandus) ega järgida börsivälistesse ettevõtetesse investeerimise tüüpilisi strateegiaid, nagu finantsvõimendusega väljaostud.

- (18) Kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020” on käesoleva määruse eesmärk edendada riskikapitaliinvesteeringuid innovatiivsetesse VKEdesse, mis on reaalmajanduse nurgakivid. Krediitiasutused, investeerimisühingud, kindlustusandjad, finantsvaldusettevõtjad ja segavaldusettevõtjad tuleks seetõttu jätta välja kvalifitseeruva portfelli ettevõtja määratlusest käesoleva määruse tähenduses.
- (19) Selleks et sisse seada oluline kaitsemeede, mille alusel eristada käesoleva määruse kohaselt kvalifitseeruvaid riskikapitalifonde nende alternatiivsete investeerimisfondide laiemast kategooriast, kes kauplevad emiteeritud väärtpaberitega järelturgudel, on vaja eeskirjad kehtestada selliselt, et kvalifitseeruvad riskikapitalifondid investeeriks esmajärjekorras otse emiteeritud instrumentidesse.
- (20) Selleks et võimaldada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejatele oma kvalifitseeruvate riskikapitalifondide investeeringute tegemisel ja likviidsuse haldamisel teatavat paindlikkust, tuleks lubada kauplemist, näiteks mittekvalifitseeruvate portfelli ettevõtjate aktsiate või osakutega, või mittekvalifitseeruvate investeeringute soetamist, kuni maksimaalse künnise 30 % ulatuses kapitali sissemaksete ja sissenõudmata kapitali kogusummast.
- (21) Selleks et tagada nimetuse „EuVECA” usaldusväärsus ja kerge äratuntavus investorite jaoks kogu liidus, peaksid nimetust „EuVECA” kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamisel kogu liidus saama kasutada üksnes need kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad, kes täidavad käesolevas määruuses sätestatud ühtseid kvaliteedikriteeriumeid.
- (22) Tagamaks, et kvalifitseeruvatel riskikapitalifondidel on selgesti eristatav ja tuvastatav profiil, mis vastab nende eesmärgile, tuleks kehtestada ühtsed eeskirjad portfelli struktuuri ja investeerimistehnikate kohta, mida sellised fondid võivad kasutada.
- (23) Tagamaks, et kvalifitseeruvad riskikapitalifondid ei aita kaasa süsteemsete riskide tekkele ning et sellised fondid keskenduksid oma investeerimistegevuses kvalifitseeruvate portfelli ettevõtjate toetamisele, ei tohiks fondi tasandil finantsvõimendus olla lubatud. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejatel peaks olema lubatud võtta laenu, emiteerida võlakohustusi või anda kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil tagatise üksnes tingimusel, et sellised laenud, võlakohustused või tagatised on kaetud sissenõudmata kohustustega ega suurenda seega fondi riskipositsiooni üle märgitud kapitali. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide investorite rahalised ettemaksud, mis on täielikult kaetud nende investorite kapitalikohustustega, ei suurenda kvalifitseeruvate riskikapitalifondide riskipositsiooni ning seetõttu peaksid need olema lubatud. Samuti tuleks selleks, et fond saaks katta erakordsed likviidsusvajadused, mis võivad tekkida investoritelt märgitud kapitali sissenõudmise ja selle tegelikult arvele laekumise vahelisel ajal, lubada lühiajalist laenamist, tingimusel et sellise laenu kogusumma ei ületa fondi sissenõudmata märgitud kapitali.
- (24) Tagamaks, et kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid turustatakse ainult investoritele, kellel on kogemused, teadmised ja asjatundlikkus teha oma investimisotsuseid ise ning nõuetekohaselt hinnata riske, mida need fondid endas kätkevad, ning selleks, et investorid ei kaotaks usaldust kvalifitseeruvate riskikapitalifondide vastu, tuleks sätestada konkreetsed kaitsemeetmed. Seepärast tuleks kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid turustada üksnes investoritele, kes on kutselised kliendid või keda võib käsitada kutseliste klientidena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivile 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta⁽¹⁾. Piisavalt laia kvalifitseeruvate riskikapitalifondide investorite baasi olemasoluks oleks samuti soovitatav, et kvalifitseeruvatele riskikapitalifondidele oleks juurdepääs ka teatavatel teistel investoritel, sealhulgas varakatel üksikisikutel. Kõnealuste teiste investorite jaoks tuleks siiski sätestada konkreetsed kaitsemeetmed tagamaks, et kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid turustatakse üksnes investoritele, kellel on selliste investeeringute tegemiseks asjakohane profiil. Nende kaitsemeetmetega välistatakse turustamine perioodiliste säästuplaanide kasutamise kaudu. Lisaks tuleks kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsemisega seotud juhtidele, direktoritele ja töötajatele võimaldada investeerimist kvalifitseeruvasse riskikapitalifondi, mida nad valitsevad, sest sellistel isikutel on piisavalt teadmisi, et osaleda riskikapitali investeeringutes.

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

- (25) Tagamaks, et nimetust „EuVECA” kasutavad üksnes need kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad, kelle käitumine turul vastab ühtsetele kvaliteedikriteeriumidele, tuleks kehtestada eeskirjad selliste fondivalitsejate äritegevuse ning fondivalitsejate ja nende investorite suhete kohta. Samal põhjusel tuleks kehtestada ühtsed tingimused huvide konfliktide käsitlemiseks kõnealuste fondivalitsejate poolt. Nende eeskirjade ja tingimustega tuleks samuti nõuda, et fondivalitseja on huvide konflikti nõuetekohase käsitlemise tagamiseks sisse seadnud vajaliku organisatsioonilise ja halduskorra.
- (26) Kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja kavatseb delegerida ülesandeid kolmandatele isikutele, ei tohiks ülesannete selline delegerimine kolmandatele isikutele mõjutada fondivalitseja vastutust riskikapitalifondi ja selle investorite ees. Enamgi veel, fondivalitseja ei tohiks ülesandeid delegerida sellisel määral, et teda ei saa enam pidada kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejaks ja ta muutub fiktiivseks äriühinguks. Fondivalitseja peaks jääma alati vastutavaks delegeeritud ülesannete nõuetekohase täitmise ja käesoleva määrusega vastavuse tagamise eest. Ülesannete delegerimine ei tohiks vähendada fondivalitseja järelevalve tõhusust ning eelkõige ei tohiks see takistada fondivalitseja tegutsemist ega fondi valitsemist investorite primates huvides.
- (27) Selleks et tagada nimetuse „EuVECA” usaldusväärsus, tuleks kehtestada ka kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja töökorralduse kvaliteedikriteeriumid. Seepärast tuleks kehtestada ühtsed ja proportsionaalsed nõuded vajaduse kohta oma piisavaid tehnilisi ja inimressurse.
- (28) Selleks et tagada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide nõuetekohane valitsemine ja fondivalitsejate suutlikkus katta nende tegevusest põhjustatud võimalikke riske, tuleks kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejatele sätestada ühtsed ja proportsionaalsed nõuded vajaduse kohta oma piisavaid omavahendeid. Sellised omavahendid peaksid olema piisavalt suured, et tagada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide järjepidevus ja nõuetekohane valitsemine.
- (29) Investorite kaitse eesmärgil on vaja tagada kvalifitseeruva riskikapitalifondi varade nõuetekohane hindamine. Seepärast peaksid kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimused või põhikiri sisaldama sätteid varade väärtuse hindamise kohta. See peaks tagama väärtuse hindamise usaldusväärsuse ja läbipaistvuse.
- (30) Tagamaks, et nimetust „EuVECA” kasutavate kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad annavad oma tegevusest piisavalt aru, tuleks kehtestada aastaaruannete esitamise ühtsed eeskirjad.
- (31) Nimetuse „EuVECA” usaldusväärsuse tagamiseks investorite silmis on vajalik, et seda kasutavad üksnes kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad, kes on oma investeerimispoliitikas ja investeerimise eesmärkides täielikult läbipaistvad. Seepärast tuleks kehtestada ühtsed eeskirjad teabe avaldamise nõuete kohta, mida fondivalitsejal on kohustus täita suhetes fondi investoritega. Eelkõige peaks olema olema lepingueelne teabe avaldamise kohustus seoses kvalifitseeruva riskikapitalifondi investeerimisstrateegia ja -eesmärkide, kasutatavate investeerimisinstrumentide ning teabega kulude ning seonduvate maksude kohta, samuti seoses kvalifitseeruva fondi kavandatud investeerimisriski ja tootluse profiiliga. Läbipaistvuse kõrge taseme saavutamiseks peaksid teabe avaldamise nõuded sisaldama ka teavet fondivalitseja tasu arvutamise kohta.
- (32) Selleks et tagada käesoleva määruse ühtsete nõuete täitmise üle tõhus järelevalve, peaks päritoluliikmesriigi pädev asutus teostama järelevalvet selle üle, kas kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja täidab käesolevas määruuses sätestatud ühtseid nõudeid. Selleks peaks fondivalitseja, kes kavatseb turustada oma kvalifitseeruvate fondide osakuid või aktsiaid nimetuse „EuVECA” all, teavitama oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust sellisest kavatsusest. Pädev asutus peaks registreerima kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja siis, kui kogu vajalik teave on esitatud ja kui käesoleva määruse nõuete täitmiseks on olemas sobiv kord. Registreerimine peaks kehtima kogu liidus.
- (33) Selleks et tagada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide aktsiate ja osakute tõhus piiriülene turustamine, peaks fondivalitseja registreerimine toimuma võimalikult kiiresti.
- (34) Kuigi fondide asjakohase kasutamise tagamiseks on käesolevas määruuses olemas kaitsemeetmed, peaksid järelevalveasutused hoolikalt jälgima, et neist kaitsemeetmetest ka kinni peetakse.
- (35) Käesolevas määruuses sätestatud ühtsete kriteeriumide täitmise tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks kehtestada eeskirjad olukordade kohta, kui päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele edastatud teavet on vaja ajakohastada.

- (36) Käesoleva määruse nõuete täitmise tõhusaks järelevalveks tuleks samuti kehtestada pädevate järelevalveasutuste vahelise piiriülese teavitamise protsess, mille algatab kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja registreerimine päritoluliikmesriigis.
- (37) Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamise läbipaistvate tingimuste säilitamiseks kogu liidus tuleks anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) ülesanne pidada kõigi käesoleva määruse kohaselt registreeritud kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejate ja nende valitsetavate kvalifitseeruvate riskikapitalifondide keskandmebaasi.
- (38) Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on sõnaselge ja tõendatav põhjus arvata, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja rikub tema territooriumil käesolevat määrust, peaks ta sellest kohe teatama päritoluliikmesriigi pädevale asutusele, mis peaks võtma asjakohased meetmed.
- (39) Kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja jätkab tegutsemist viisil, mis on selgelt vastuolus käesoleva määrusega, hoolimata päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest või kuna päritoluliikmesriigi pädev asutus ei võta meetmeid mõistliku aja jooksul, peaks vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist olema võimalik võtta investorite kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, muu hulgas takistada asjaomasel fondivalitsejal oma riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid vastuvõtva liikmesriigi territooriumil turustada.
- (40) Käesolevas määruses sätestatud ühtsete kriteeriumide üle tõhusa järelevalve tagamiseks sisaldab käesolev määrus selliste järelevalvevolituste loetelu, mis pädevatel asutustel peavad olema.
- (41) Selleks et tagada õigusnormide nõuetekohane rakendamine, sisaldab käesolev määrus halduskaristusi ja muid meetmeid juhaks, kui rikutakse käesoleva määruse põhisätteid, milleks on portfelli struktuuri eeskirjad, kaitsemeetmed seoses aktspteeritavate investorite kindlakstegemise ja eeskirjad selle kohta, et nimetust „EuVECA“ võivad kasutada üksnes kooskõlas käesoleva määrusega registreeritud kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad. Põhisätete rikkumisega peaks asjakohasel juhul kaasnema nimetuse kasutamise keeld ja kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja registrist kustutamine.
- (42) Järelevalvealast teavet tuleks vahetada päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vahel.
- (43) Käesolevas määruses sätestatud ühtsete kriteeriumide täitmise üle järelevalvet teostavate üksuste vaheliseks tõhusaks õigusalasest koostööks on vaja, et ametisadaluse kõrget taset nõutakse kõigilt asjaomastelt liikmesriikide ametiasutustelt ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt.
- (44) Käesolevas määruses sätestatud nõuete täpsustamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte selliste huvide konfliktide liikide kohta, mida kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad peavad vältima, ning sellega seoses võetavate meetmete kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (45) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ning järelevalve kõrge taseme kogu liidus. Kuna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (46) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu rakenduslikud tehnilised standardid ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidega ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks teha ülesandeks koostada käesolevas määruses osutatud teavitamise vormi tarvis rakenduslikud tehnilised standardid.

(1) ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

- (47) Komisjon peaks alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast nelja aasta jooksul käesoleva määruse läbi vaatama, et anda hinnang riskikapitalituru arengule. Läbivaatamine peaks hõlmama üldist ülevaadet käesoleva määruse eeskirjade toimimise ning nende kohaldamisel saadud kogemuste kohta. Komisjon peaks läbivaatamise põhjal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlikud ettepanekud.
- (48) Peale selle peaks komisjon alustama nelja aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast käesoleva määruse ning ühisteks investeeringuteks loodud ettevõtjate ja nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade, eelkõige direktiivi 2011/61/EÜ koostoime läbivaatamist. Läbivaatamise käigus tuleks eelkõige käsitleda käesoleva määruse kohaldamisala ning anda hinnang sellele, kas on vajalik seda laiendada, et võimaldada suuremate alternatiivsete investeerimisfondide valitsejatel kasutada nimetust „EuVECA”. Komisjon peaks läbivaatamise põhjal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlikud ettepanekud.
- (49) Nimetatud läbivaatamise käigus tuleks komisjonil anda hinnang tõkete kohta, mis võivad olla takistanud fondide kasutuselevõttu investorite poolt, sh usaldatavuse järelevalvet käsitlevate muude eeskirjade mõju kohta institutsioonilistele investoritele. Lisaks peaks komisjon koguma andmeid, et hinnata nimetuse „EuVECA” panust muudesse liidu programmidesse, nagu „Horisont 2020”, mille eesmärk on samuti toetada innovatsiooni liidus.
- (50) Pidades silmas komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta teatist „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus. Innovaatiline liit” ja komisjoni 7. detsembri 2011. aasta teatist „Tegevuskava VKEd rahastamisvõimaluste parandamiseks” on oluline kogu liidu ulatuses tagada riskikapitalituru toetamiseks kasutatavate avalike kavade tõhusus ning kooskõlastatus ja vastastikune sidusus liidu eri poliitikate vahel, mille eesmärk on innovatsiooni soodustamine, sh konkurentsi- ja teaduspoliitika vahel. Liidu innovatsiooni- ja majanduskasvupoliitika keskmes on keskkonnahoidlik tehnoloogia, arvestades liidu eesmärki olla aruka ja jätkusuutliku majanduskasvu ning energia- ja ressursitõhususe alal maailmas juhtpositsioonil, sh seoses VKEd rahastamisega. Käesoleva määruse läbivaatamisel peaks komisjon hindama selle mõju nimetatud eesmärgi saavutamisele.
- (51) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks hindama oma personali- ja ressursivajadusi, mis tulenevad tema volituste ja ülesannete ülevõtmisest vastavalt käesolevale määrusele, ning esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande.
- (52) Euroopa Investeerimisfond (EIF) investeerib muu hulgas riskikapitalifondidesse üle liidu. Käesolevas määruses sisalduvad meetmed, mis võimaldavad lihtsamalt identifitseerida riskikapitalifonde kindlaksmääratud ühiste joonte alusel, peaksid muutma EIFi jaoks kergemaks käesoleva määruse kohaste riskikapitalifondide identifitseerimise võimalike investeerimisobjektidena. Seetõttu tuleks julgustada EIFi investeerima kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse.
- (53) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ja peetakse kinni põhimõtetest, mida on tunnustatud eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas era- ja perekonnaelu austamine (artikkel 7) ja ettevõtlusvabadus (artikkel 16).
- (54) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ reguleeritakse käesoleva määruse alusel teostatavat isikuandmete töötlemist liikmesriikides liikmesriikide pädevate asutuste, eelkõige liikmesriikide määratud sõltumatute riigiasutuste järelevalve all. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾ reguleeritakse käesoleva määruse alusel teostatavat isikuandmete töötlemist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt ning Euroopa andmekaitseinspektori järelevalve all.
- (55) Käesolev määrus ei tohiks piirata riigiabi eeskirjade kohaldamist kvalifitseeruva riskikapitalifondi suhtes.
- (56) Kuna käesoleva määruse eesmärke, milleks on tagada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamise suhtes ühtsete nõuete kohaldamine ning kehtestada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejate lihtne registreerimissüsteem, mis soodustab kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamist kogu liidus, võttes seejuures täielikult arvesse vajadust tagada tasakaal nimetuse „EuVECA” kasutamise seotud ohutuse ja usaldusväärsuse ning riskikapitalituru tõhusa toimimise ja eri sidusrühmade jaoks tekkivate kulude vahel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seepärast, arvestades nende ulatust ja mõju, on nimetatud eesmärke võimalik paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, -ALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Käesolev määrus sätestab ühtsed nõuded ja tingimused selliste ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate jaoks, kes soovivad kasutada nimetust „EuVECA” seoses kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamisega liidus, aidates seega kaasa siseturu tõrgeteta toimimisele.

Määrus sätestab samuti ühtsed eeskirjad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamiseks aktsepteeritavatele investoritele kogu liidus, kvalifitseeruvate riskikapitalifondide portfelli struktuuri kohta, aktsepteeritavate investeerimis-instrumentide ning -tehnikate kohta, mida kasutavad kvalifitseeruvad riskikapitalifondid, ning kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid kogu liidus turustavate fondivalitsejate töökorralduse, käitumise ja läbipaistvuse kohta.

Artikkel 2

1. Käesolevat määrust kohaldatakse artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kes vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nende valitsetava vara kogumaht ei ületa direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnist;
- b) nad on asutatud liidus;
- c) nad peavad end registreerima oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuste juures vastavalt direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 3 punktile a ning
- d) nad haldavad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide portfelle.

2. Need artikli 14 alusel registreeritud kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad, kelle valitsetavate fondide vara kogumaht kasvab edaspidi üle direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise ning kellel seepärast on vastavalt sama direktiivi artiklile 6 vaja saada päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt tegevusluba, võivad jätkata nimetuse „EuVECA” kasutamist kvalifitseeruvate riskikapitalifondide aktsiate ja osakute turustamisel liidus, tingimusel et nad nende

kvalifitseeruvate riskikapitalifondide puhul, mida nad valitsevad, alati:

- a) täidavad direktiivi 2011/61/EL nõudeid ning
- b) ka edaspidi järgivad käesoleva määruse artiklite 3 ja 5 ning artikli 13 lõike 1 punktide c ja i sätteid.

3. Kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja on väline valitseja ning on registreeritud vastavalt artiklile 14, võib ta lisaks valitseda vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (edaspidi „eurofond”), tingimusel et järgitud on direktiivi 2009/65/EÜ tegevusloa nõudeid.

Artikkel 3

Käesolevas määruses kasutatakse järgmised mõisteid:

- a) „ühiseks investeringuks loodud ettevõtja” – alternatiivne investeerimisfond (AIF), nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a;
- b) „kvalifitseeruv riskikapitalifond” – ühiseks investeringuks loodud ettevõtja, kes:
 - i) kavatseb investeerida vähemalt 70 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast varasse, mis on kvalifitseeruvad investeringud, arvatuna investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist, ajavahemiku jooksul, mis on sätestatud kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimustes või põhikirjas;
 - ii) ei kasuta kunagi rohkem kui 30 % fondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast muude kui kvalifitseeruvate investeringute jaoks, arvatuna investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist;
 - iii) on moodustatud või asutatud liikmesriigi territooriumil;
- c) „kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja” – juriidiline isik, kes valitseb tavapärase äritegevuse raames vähemalt ühte kvalifitseeruvat riskikapitalifondi;

d) „kvalifitseeruv portfelliettevõtja” – ettevõtja:

i) kes kvalifitseeruva riskikapitalifondi poolt investeeringu tegemise ajal:

— ei oma luba kaubelda reguleeritud turul ega mitmepoolses kauplemissüsteemis, nagu määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punktides 14 ja 15,

— annab tööd alla 250 inimesele ja

— kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot või kelle aastane bilansimaht ei ületa kokku 43 miljonit eurot;

ii) kes ei ole ise ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja;

iii) kes ei ole ise vähemalt üks järgmistest:

— krediidiasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ artikli 4 punktis 1 määratletud tähenduses,

— investeerimisühing direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses,

— kindlustusandja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvantsus II)) ⁽²⁾ artikli 13 punktis 1 määratletud tähenduses,

— finantsvaldusettevõtja direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 19 määratletud tähenduses või

— segavaldusettevõtja direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 20 määratletud tähenduses;

iv) kes on asutatud liikmesriigi territooriumil või kolmandas riigis, tingimusel et see kolmas riik:

— ei ole rahapesuvastase ja terrorismi rahastamise tõkestamise töökonna poolt lisatud koostööd mitte-tegevate riikide ja territooriumide loetellu,

— on sõlminud kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja päritoluliikmesriigiga ja kõikide teiste liikmesriikidega, kus kavatakse kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid turustada, kokkuleppe,

millega tagatakse, et see kolmas riik järgib täielikult OECD tulu- ja kapitalimaksu näidiskonventsiooni artiklis 26 sätestatud norme ning sealhulgas mis tahes mitmepoolseid maksustamisalaseid lepinguid, ja tagab maksustamisalase teabe tõhusa vahetamise;

e) „kvalifitseeruvad investeeringud” – üks järgmistest instrumentidest:

i) omakapitaliinstrument või kvaasiomakapitali instrument, mille on emiteerinud

— kvalifitseeruv portfelliettevõtja ning mille on kvalifitseeruv riskikapitalifond omandanud otse kvalifitseerult portfelliettevõtjalt,

— kvalifitseeruv portfelliettevõtja kvalifitseeruva portfelliettevõtja emiteeritud kapitaliväärtpaberi vastu või

— ettevõtja, kes on kvalifitseeruva portfelliettevõtja enamusosalusega tütarettevõtja ning mille on omandanud kvalifitseeruv riskikapitalifond kvalifitseeruva portfelliettevõtja emiteeritud omakapitaliinstrumendi vastu;

ii) tagatisega või tagatiseta laenuid kvalifitseeruva riskikapitalifondi poolt sellisele kvalifitseeruvale portfelliettevõtjale, milles kvalifitseeruv riskikapitalifond juba omab kvalifitseeruvaid investeeringuid, tingimusel et sellisteks laenudeks ei kasutata rohkem kui 30 % kvalifitseeruva riskikapitalifondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast;

iii) kvalifitseeruva portfelliettevõtja aktsiad või osakud, mis on omandatud selle ettevõtja olemasolevatelt aktsionäridelt või osanikelt;

iv) ühe või mitme muu kvalifitseeruva riskikapitalifondi aktsiad või osakud, tingimusel et need kvalifitseeruvad riskikapitalifondid ei ole ise investeerinud rohkem kui 10 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast kvalifitseeruvatesse riskikapitalifondidesse;

f) „asjakohased kulud” – kõik tasud ja kulud, mis on otseselt või kaudselt investorite kanda ning milles on kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja ja investorite vahel kokku lepitud;

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

- g) „omakapital” – omandiosalus ettevõtjas, väljendatuna kvalifitseeruva portfelli ettevõtja investoritele väljastatud osakutes või muus kapitaliosaluse vormis;
- h) „kvaasiomakapital” – mis tahes liiki finantsinstrumendid, milles on ühendatud omakapital ja võlg, mille puhul on instrumendilt saadav kasum seotud kvalifitseeruva portfelli ettevõtja kasumi või kahjumiga ning mille puhul ei ole tagasimaksmine kohustuste täitmata jätmise korral täielikult tagatud;
- i) „turustamine” – kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja algatusel või nimel sellise riskikapitalifondi osakute või aktsiate otsene või kaudne pakkumine või emissioon, mida ta valitseb, investoritele või koos investoritega, kes asuvad liidus või kelle registrijärgne asukoht on liidus;
- j) „märgitud kapital” – kohustuse võtmine, mille alusel peab investor omandama kvalifitseeruvad riskikapitalifondi osaluse või tegema sellise fondi kapitali sissemakseid kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimustes või põhikirjas sätestatud aja jooksul;
- k) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja on asutatud ja kus ta peab end registreerima pädeva asutuse juures vastavalt direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 3 punktile a;
- l) „vastuvõttev liikmesriik” – muu liikmesriik kui päritoluliikmesriik, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja turustab kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid vastavalt käesolevale määrusele;
- m) „pädev asutus” – riigi ametiasutus, millele päritoluliikmesriik on seaduse või määrusega andnud ülesande registreerida ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate valitsejad, kes jäävad käesoleva määruse kohaldamisalasse.

Esimese lõigu punkti c puhul registreeritakse kooskõlas artikliga 14 kvalifitseeruv riskikapitalifond ise fondivalitsejana, kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi õiguslik vorm võimaldab sisemist valitsemist ning kui selle juhtorgan ei nimeta välist fondivalitsejat. Kvalifitseeruvat riskikapitalifondi, mis on registreeritud kvalifitseeruva riskikapitalifondi sisese valitsejana, ei tohi registreerida teiste ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate kvalifitseeruva riskikapitalifondi välise valitsejana.

II PEATÜKK

NIMETUSE „EuVECA” KASUTAMISE TINGIMUSED

Artikkel 4

Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejal, kes täidab käesolevas peatükis sätestatud nõudeid, on õigus kasutada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamisel kogu liidus nimetust „EuVECA”.

Artikkel 5

1. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja tagab, et kvalifitseeruvate investeringute kõrval muud vara soetades ei kasutata fondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast rohkem kui 30 % sellise vara soetamiseks. 30 % künnis arvutatakse investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude mahaarvamist. Künnise arvutamisel ei võeta arvesse raha ja raha ekvivalente, sest raha ja raha ekvivalente ei käsitata investeringutena.

2. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja ei või kasutada kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil ühtegi meetodit, millega suureneks fondi riskipositsioon üle fondi märgitud kapitali taseme, kas raha või väärtpaberite laenamise, tuletisinstrumendi positsioonide kaudu või mis tahes muul viisil.

3. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja võib võtta laenu, emiteerida võlakohustusi või anda kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil tagatise ainult tingimusel, et sellised laenud, võlakohustused või tagatised on kaetud sissenõudmata kohustustega.

Artikkel 6

1. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad turustavad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid üksnes investoritele, kes on kutselised kliendid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jaole või keda võib taotluse korral kutseliste klientidena käsitada vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa II jaole, või muudele investoritele, kes:

- a) võtavad kohustuse investeerida vähemalt 100 000 eurot ning
- b) kinnitavad kirjalikult investeerimise kohustuse võtmiseks sõlmivast lepingust eraldi dokumendis, et nad on teadlikud kavandatud siduva kohustuse või investeringuga seonduvatest riskidest.

2. Lõiget 1 ei kohaldata investeringute suhtes, mida teevad kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja juhid, direktorid või valitsemises osalevad töötajad kvalifitseeruvasse riskikapitalifondi, mida nad valitsevad.

Artikkel 7

Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad peavad enda valitsetavate kvalifitseeruvate riskikapitalifondidega seoses

- a) tegutsema äris ausalt, õiglaselt ning piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolsusega;
- b) kohaldama asjakohaseid põhimõtteid ja menetlusi, et hoida ära kuritarvitusi, mille puhul on piisavalt alust arvata, et need võivad mõjutada investorite ja kvalifitseeruvate portfelliinvestorite huve;
- c) tegutsema enda valitsetavate kvalifitseeruvate riskikapitalifondide, nende investorite ning turu terviklikkuse parimates huvides;
- d) olema väga hoolsad, kui nad valivad, millistesse kvalifitseeruvatesse portfelliinvestoritesse investeringuid teevad, ning nende pideval jälgimisel;
- e) omama piisavaid teadmisi ja saama aru kvalifitseeruvatest portfelliinvestoritest, millesse nad investeerivad;
- f) kohtlema investoreid õiglaselt;
- g) tagama, et investoreid koheldakse võrdselt, välja arvatud juhul, kui eeliskohhtlemine on ette nähtud kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimustes või põhikirjas.

Artikkel 8

1. Kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja delegerib ülesandeid kolmandatele isikutele, ei mõjuta see fondivalitseja vastutust kvalifitseeruva riskikapitalifondi ja selle investorite ees. Fondivalitseja ei tohi oma ülesandeid delegerida sellisel määral, et teda ei saa enam tegelikult käsitada kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejana, ega sellisel määral, et ta ise muutub fiktiivseks äriühinguks.

2. Mis tahes ülesannete delegerimine lõike 1 alusel ei tohi vähendada kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja järelevalve tõhusust ning eelkõige ei tohi see takistada kvalifitseeruva

riskikapitalifondi valitseja tegutsemist ega kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsemist selle investorite parimates huvides.

Artikkel 9

1. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad teevad kindlaks huvide konflikti ja väldivad seda (ning juhul, kui neid ei ole võimalik vältida, siis juhivad ja jälgivad neid) ning avalikustavad need kohe kooskõlas lõikega 4, et vältida olukorda, kus need kahjustaksid kvalifitseeruvate riskikapitalifondide ning nende investorite huve, ning et tagada nende valitsetavate kvalifitseeruvate riskikapitalifondide õiglane kohtlemine.

2. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja teeb kindlaks eelkõige need huvide konfliktid, mis võivad tekkida

- a) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja, fondivalitseja äritegevust tegelikult juhtivate isikute, seda fondivalitsejat otse või kaudselt kontrollivate või fondivalitseja poolt kontrollitavate töötajate või isikute ning kõnealuse fondivalitseja poolt valitsetava kvalifitseeruva riskikapitalifondi või selle investorite vahel;
- b) kvalifitseeruva riskikapitalifondi või selle investorite ning mõne teise, sama fondivalitseja poolt valitsetava kvalifitseeruva riskikapitalifondi või selle teise kvalifitseeruva riskikapitalifondi investorite vahel;
- c) kvalifitseeruva riskikapitalifondi või selle investorite ning mõne teise, sama fondivalitseja poolt valitsetava, ühiseks investeringuks loodud ettevõtja või eurofondi või nende investorite vahel.

3. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad tagavad tõhusa organisatsioonilise ja halduskorra ja rakendavad seda, et täita lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded.

4. Vastavalt lõikes 1 osutatule avalikustatakse huvide konflikt juhul, kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja kehtestatud organisatsiooniline kord huvide konflikti tuvastamiseks, ärahoidmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks ei ole küllaldane, et piisava kindlusega tagada investorite huvide kahjustamise ohu vältimine. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad avalikustavad investoritele enne nende nimel äritegevuse alustamist sõnaselgelt huvide konflikti üldise laadi või allika.

5. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 25 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse

Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja ja investorid võivad omavahel kokku leppida teabe täiendavas üksteisele avalikustamises.

a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud huvide konflikti liigid;

b) meetmed, mida kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad peavad võtma seoses struktuuri ning organisatsiooniliste ja haldusprotseduuridega, et tuvastada, ära hoida, juhtida, jälgida ja avalikustada huvide konflikte.

Artikkel 10

1. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejatel peab alati olema piisavalt omavahendeid ning nad peavad alati kasutama asjakohaseid ja piisavaid tehnilisi ja inimressursse kvalifitseeruvate riskikapitalifondide nõuetekohaseks valitsemiseks.

2. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad peavad alati tagama, et nad suudavad põhjendada omavahendite piisavust tegevuse järjepidevuse kindlustamiseks, ning avalikustama põhjendused, miks need vahendid on artikli 13 kohaselt piisavad.

Artikkel 11

1. Varade väärtuse hindamise eeskirjad sätestatakse iga kvalifitseeruva riskikapitalifondi tingimustes või põhikirjas ning need peavad tagama usaldusväärse ja läbipaistva hindamise korra.

2. Kasutatav hindamise kord tagab, et vara hinnatakse nõuetekohaselt ning vara väärtus arvutatakse vähemalt üks kord aastas.

Artikkel 12

1. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja teeb päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kättesaadavaks aastaaruande iga tema valitsetava kvalifitseeruva riskikapitalifondi kohta hiljemalt kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Aruandes kirjeldatakse kvalifitseeruva riskikapitalifondi portfelli struktuuri ja möödunud aasta tegevust. Aruandes avalikustatakse kvalifitseeruva riskikapitalifondi tegutsemisaja lõpuks teenitud kasum ning asjakohasel juhul selle tegutsemisaja jooksul jaotatud kasum. See sisaldab kvalifitseeruva riskikapitalifondi auditeeritud raamatupidamise aastaaruannet.

Aastaaruanne koostatakse vastavalt kehtivatele aruandlusstandarditele ning kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja ja investorite vahel kokku lepitud tingimustele. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja esitab aruande investoritele nende taotlusel.

2. Kvalifitseeruvat riskikapitalifondi auditeeritakse vähemalt üks kord aastas. Audit kinnitab, et raha ja vara hoitakse kvalifitseeruva riskikapitalifondi nimel ning et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja on sisse seadnud asjakohase raamatupidamise ja kontrollimehhanismi ning rakendab neid mis tahes volituste kasutamise suhtes ja kontrolli teostamiseks kvalifitseeruva riskikapitalifondi raha ja vara ning selle investorite üle.

3. Juhul kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejal on kohustus avalikustada kvalifitseeruva riskikapitalifondi majandusaasta aruanne vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/109/EÜ (läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtipaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele)⁽¹⁾ artiklile 4, võidakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave esitada eraldi või majandusaasta aruande täiendava osana.

Artikkel 13

1. Seoses tema valitsetava kvalifitseeruva riskikapitalifondiga teavitab kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja oma investoreid enne viimaste tehtavat investeerimisotsust sõnaselgel ja arusaadaval viisil järgmistest asjaoludest:

a) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja ja kõigi teiste selliste teenuseosutajate andmed, kellel on temaga lepinguline suhe seoses kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsemisega, ning tema ülesannete kirjeldus;

b) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja omavahendite summa ning üksikasjalik avaldus selle kohta, miks ta peab seda summat piisavaks oma kvalifitseeruva riskikapitalifondi nõuetekohaseks valitsemiseks vajalike tehniliste ja inimressursside seisukohast;

c) kvalifitseeruva riskikapitalifondi investeerimisstrateegia ja -eesmärkide kirjeldus, märkides muuhulgas ära:

i) nende kvalifitseeruvate portfelli tegevõtjate liigid, millesse ta kavatseb investeerida;

⁽¹⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

- ii) muud kvalifitseeruvad riskikapitalifondid, millesse ta kavatseb investeerida;
 - iii) nende kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate liigid, millesse mõni teine alapunktis ii osutatud kvalifitseeruv riskikapitalifond kavatseb investeerida;
 - iv) mittekvalifitseeruvad investeeringud, mida ta kavatseb teha;
 - v) tehnikad, mida ta kavatseb kasutada, ning
 - vi) kõik kohaldatavad investeerimispiirangud;
- d) kvalifitseeruva riskikapitalifondi riskiprofiili ning selliste varadega seotud riskide kirjeldus, millesse fond võib investeerida, või investeerimistehnikad, mida võidakse kasutada;
- e) kvalifitseeruva riskikapitalifondi väärtuse hindamise korra ja varade väärtuse hindamise meetodika kirjeldus, sealhulgas kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate vara väärtuse määramisel kasutatavad meetodid;
- f) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja tasu arvutamise kirjeldus;
- g) kõigi asjakohaste kulude kirjeldus ja nende maksimaalne summa;
- h) olemasolu korral kvalifitseeruva riskikapitalifondi varasemad finantstulemused;
- i) ettevõtluse tugiteenused ja muud tugitegevused, mida kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja osutab või korraldab kolmandate isikute kaudu, et soodustada selliste kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate arengut, laienemist või mõnda muud tegevuse aspekti, millesse kvalifitseeruv riskikapitalifond investeerib, või kui selliseid teenuseid või tegevusi ei pakuta, siis selle asjaolu selgitus;
- j) kvalifitseeruva riskikapitalifondi investeerimisstrateegia või -poliitika või mõlema muutmise korra kirjeldus.

2. Kogu lõikes 1 osutatud teave peab olema õige, selge ja mitteeksitav. Seda ajakohastatakse ja vaadatakse vajaduse korral korrapäraselt läbi.

3. Kui kvalifitseeruv riskikapitalifondil on kohustus avaldada prospekt vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivile 2003/71/EÜ väärtipaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta ⁽¹⁾ või kvalifitseeruvat riskikapitalifondi käsitlevale riigisisesele õigusele, siis võidakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave esitada eraldi või prospekti osana.

III PEATÜKK

JÄRELEVALVE JA HALDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 14

1. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad, kes kavatsevad turustada oma kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid nimetuse „EuVECA” all, teavitavad oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust vastavast kavatsusest ning esitavad järgmise teabe:

- a) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsemisega seotud äritegevust tegelikult juhtivate isikute andmed;
- b) nende kvalifitseeruvate riskikapitalifondide andmed, mille osakuid või aktsiaid turustatakse, ning nende investeerimisstrateegiad;
- c) teave II peatüki nõuete täitmiseks kehtestatud korra kohta;
- d) nende liikmesriikide loetelu, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja kavatseb kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid turustada;
- e) nende liikmesriikide loetelu, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja on moodustanud või asutanud või kavatseb moodustada või asutada kvalifitseeruvaid riskikapitalifonde.

2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus registreerib kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja üksnes juhul, kui ta on veendunud järgmiste tingimuste täitmises:

- a) kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsemist tegelikult juhtivad isikud on piisavalt hea mainega ning kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja investeerimisstrateegiates piisavalt kogunud;

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.

- b) lõikes 1 nõutav teave on täielik;
- c) lõike 1 punkti c kohaselt teavitatud kord kindlustab II peatüki nõuete täitmise;
- d) käesoleva artikli lõike 1 punkti e kohaselt teatatud loetelust nähtub, et kõik kvalifitseeruvad riskikapitalifondid on moodustatud või asutatud vastavalt artikli 3 punkti b alapunktile iii.

3. Käesoleva artikli alusel toimunud registreerimine kehtib kogu liidu territooriumil ja võimaldab kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejatel turustada kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid nimetuse „EuVECA” all kogu liidus.

Artikkel 15

Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja teavitab selle päritolu-liikmesriigi pädevat asutust, kus ta kavatseb turustada:

- a) uue kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid või
- b) olemasoleva kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid liikmesriigis, mida ei ole märgitud artikli 14 lõike 1 punktis d osutatud loetelus.

Artikkel 16

1. Vahetult pärast kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja registreerimist, uue kvalifitseeruva riskikapitalifondi lisamist, uue asukoha lisamist kvalifitseeruva riskikapitalifondi moodustamiseks või asutamiseks või sellise uue liikmesriigi lisamist, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja kavatseb kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid turustada, teavitab päritoluliikmesriigi pädev asutus neid liikmesriike, kes on loetletud vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile d, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet.

2. Vastuvõtavad liikmesriigid, kes on loetletud vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile d, ei kehtesta vastavalt artiklile 14 registreeritud kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejale nõudeid ega nõua haldusmenetluste järgimist seoses kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamisega, samuti ei nõua nad enne turustamise alustamist selle heakskiitmist.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks käesoleva artikli kohase teavitamise vorm.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 16. veebruariks 2014.

5. Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud menetlusele.

Artikkel 17

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab keskandmebaasi, mis on interneti kaudu avalikult kättesaadav ning milles on loetletud kõik artikli 14 kohaselt registreeritud kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad ning kõik kvalifitseeruvad riskikapitalifondid, mille osakuid või aktsiaid nad turustavad, ja riigid, kus neid fonde turustatakse.

Artikkel 18

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teostab järelevalvet käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise üle.

2. Kui esinevad ilmselged ja tõendatavad asjaolud, mille tõttu vastuvõtva liikmesriigi pädev asutusel on alust arvata, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja rikub tema territooriumil käesolevat määrust, teatab ta sellest kohe päritoluliikmesriigi pädevale asutusele. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võtab asjakohased meetmed.

3. Kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja jätkab tegutsemist viisil, millega ilmselgelt rikub käesolevat määrust päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest hoolimata või seetõttu, et päritoluliikmesriigi pädev asutus ei võta meetmeid mõistliku aja jooksul, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist võtta investorite kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, muu hulgas keelata kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejal oma kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid vastuvõtva liikmesriigi territooriumil turustada.

Artikkel 19

Pädevatel asutustel on kooskõlas liikmesriigi õigusega kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused. Neil on eelkõige järgmised volitused:

- a) nõuda juurdepääsu kõigile dokumentidele, olenemata nende vormist, ning saada nende dokumentide koopiad või teha nendest koopiaid;
- b) nõuda kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejalt teabe viivitamata esitamist;
- c) nõuda teavet igalt isikult, kes on seotud kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja tegevusega või kvalifitseeruva riskikapitalifondiga;

- d) teha kohapealseid etteteatud või etteteatamata kontrolle;
- e) võtta asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja täidab jätkuvalt käesolevat määrust;
- f) anda korraldus, millega tagatakse, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja täidab käesolevat määrust ning hoidub kordamast käitumist, mis võib põhjustada käesoleva määruse rikkumist.
- f) ei tegutse äris ausalt, õiglaselt ning piisava vilumuse, ettevaatuse või hoolsusega, rikkudes artikli 7 punkti a;
- g) ei kohalda asjakohaseid põhimõtteid ja menetlusi, et hoida ära kuritarvitusi, rikkudes artikli 7 punkti b;
- h) jätab korduvalt täitmata aastaaruande esitamise nõuded, mis on sätestatud artiklis 12;
- i) jätab korduvalt täitmata investorite teavitamise nõude, mis on sätestatud artiklis 13.

Artikkel 20

1. Liikmesriigid sätestavad eeskirjad käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavate halduskaristuste ja muude meetmete kohta ning võtavad nende rakendamise tagamiseks kõik vajalikud meetmed. Sätestatavad halduskaristused ja muud meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Hiljemalt 16. maiks 2015 teavitavad liikmesriigid komisjoni ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõikes 1 osutatud eeskirjadest. Nad teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet viivitamata eeskirjade mis tahes hilisematest muudatustest.

Artikkel 21

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võtab proportsionaalsuse põhimõtet järgides lõikes 2 osutatud asjakohaseid meetmeid, kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja:

- a) ei täida portfelli struktuurile kohaldatavaid nõudeid, rikkudes artiklit 5;
- b) turustab kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid mitteaktsepteeritavatele investoritele, rikkudes artiklit 6;
- c) kasutab nimetust „EuVECA”, ent ei ole registreeritud kooskõlas artikliga 14;
- d) kasutab nimetust „EuVECA” selliste fondide osakute või aktsiate turustamiseks, mis ei ole moodustatud või asutatud artikli 3 punkti b alapunkti iii kohaselt;
- e) on saanud registreerimise valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal teel, rikkudes artiklit 14;

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võtab päritoluliikmesriigi pädev asutus vastavalt järgmisi meetmeid:

- a) tagab, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja täidab artikleid 5 ja 6, artikli 7 punkte a ja b ning artikleid 12, 13 ja 14;
- b) keelab nimetuse „EuVECA” kasutamise ja kustutab asjaomase kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja registrist.

3. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab kooskõlas artikli 14 lõike 1 punktiga d vastuvõtvate liikmesriikide pädevaid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet viivitamata kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja registrist kõrvaldamisest, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis b.

4. Õigus turustada ühe või mitme kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid nimetuse „EuVECA” all tühistatakse viivitamata pädeva asutuse otsuse tegemise kuupäevast alates, millele on viidatud lõike 2 punktis b.

Artikkel 22

1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teevad käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.

2. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vahetavad teavet ja dokumente, mis on vajalikud nende käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010, eelkõige käesoleva määruse rikkumise kindlakstegemiseks ja heastamiseks.

Artikkel 23

1. Kõigil pädevates asutustes või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalves töötanud või töötaval isikutel, samuti pädevate asutuste või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitatud audiitoritel ning ekspertidel, on ametisladuse hoidmise kohustus. Ilma et see piiraks kriminaalmenetlust ja käesoleva määruse kohaseid menetlusi, ei tohi konfidentsiaalset teavet, mida need isikud on saanud oma ametikohustuste täitmisel, teha teatavaks ühelegi teisele isikule või asutusele, välja arvatud niisugusel kokkuvõtlikul või üldistatud kujul, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejaid ja kvalifitseeruvaid riskikapitalifonde eraldi identifitseerida ei ole võimalik.

2. Liikmesriikide pädevaid asutusi või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ei takistata vahetamast teavet kooskõlas käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega, mis on kohaldatavad kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejate ja kvalifitseeruvate riskikapitalifondide suhtes.

3. Kui pädevad asutused või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saavad konfidentsiaalset teavet vastavalt lõikele 2, siis võivad nad seda kasutada üksnes oma ülesannete täitmisel ning haldus- või kohtumenetlustes.

Artikkel 24

Juhul kui liikmesriikide pädevad asutused ei jõua kokkuleppele ühe pädeva asutuse hinnangu, tegevuse või tegevusetuse osas valdkondades, kus käesoleva määrusega nähakse ette rohkem kui ühe liikmesriigi pädevate asutuste koostöö või kooskõlastamine, võivad pädevad asutused pöörduda kõnealuses küsimuses Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele, tingimusel et vaidlus ei ole seotud käesoleva määruse artikli 3 punkti b alapunktiga iii ega punkti d alapunktiga iv.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED*Artikkel 25*

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 9 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates 15. maist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne nelja-aastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 9 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 9 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 26

1. Komisjon vaatab käesoleva määruse läbi kooskõlas lõikega 2. Läbivaatamine hõlmab üldist ülevaadet käesoleva määruse eeskirjade toimimise ning nende kohaldamisel saadud kogemuste kohta, kaasa arvatud:

- a) mil määral on kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejad kasutanud eri liikmesriikides siseriiklikult või piiriüleselt nimetust „EuVECA”;
- b) kvalifitseeruvate riskikapitalifondide tehtud investeeringute geograafiline ja valdkondlik jaotus;
- c) artikli 13 kohaste teabenõuete asjakohasus, eriti see, kas need on piisavad, et võimaldada investoritel teha teadlik investeerimisotsus;
- d) erinevate kvalifitseeruvate investeeringute kasutamine kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejate poolt ning eelkõige, kas on vaja kvalifitseeruvate investeeringute mõistet käesolevas määruses kohandada;
- e) võimalus laiendada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakute või aktsiate turustamist jaeinvestoritele;

- f) liikmesriikide poolt käesoleva määruse kohaselt kehtestatud halduskaristuste ja muude meetmete tõhusus, proportsionaalsus ja kohaldamine;
- g) käesoleva määruse mõju riskikapitaliturule;
- h) kolmandas riigis asutatud riskikapitalifondide puhul nimetuse „EuVECA” kasutamise lubamise võimalikkus, võttes arvesse kogemusi niisuguse soovitusel kohaldamisel, mille komisjon on esitanud meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid;
- i) käesoleva määruse depositooriumit käsitlevate eeskirjadega täiendamise asjakohasus;
- j) selliste tõkete hindamine, mis võisid takistada investeringuid nimetust „EuVECA” kasutavatesse fondidesse, sealhulgas muu usaldatavusnõudeid käsitleva liidu õiguse mõju kohta institutsioonilistele investoritele.

2. Lõikes 1 osutatud läbivaatamine toimub

- a) punktide a–g, i ja j osas hiljemalt 22. juuliks 2017 ning
 - b) punkti h osas hiljemalt 22. juuliks 2015.
3. Pärast lõikes 1 osutatud läbivaatamist ja pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist esitab komisjon

Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek.

Artikkel 27

1. Komisjon alustab hiljemalt 22. juulil 2017 käesoleva määruse ning ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate ja nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade, eelkõige direktiivis 2011/61/EL sätestatud eeskirjade vahelise koostoime läbivaatamist. Läbivaatamise käigus käsitletakse käesoleva määruse kohaldamisala. Komisjon kogub andmeid, et hinnata, kas kohaldamisala on vaja laiendada, et võimaldada fondivalitsejatel, kes valitsevad riskikapitalifonde, mille varade kogumaht ületab artikli 2 lõikes 1 sätestatud künnise, saada kvalifitseeruvate riskikapitalifondide valitsejaks kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Pärast lõikes 1 osutatud läbivaatamist ja pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek.

Artikkel 28

Käesolev määrus jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 22. juulist 2013, välja arvatud artikli 9 lõige 5, mida kohaldatakse alates 15. maist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. aprill 2013

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
L. CREIGHTON

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 346/2013,**17. aprill 2013,****Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

suutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia".

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

- (2) Käesolev määrus on osa sotsialettevõtluse algatusest, mille komisjon esitas oma 25. oktoobri 2011. aasta teatises „Sotsiaalmajanduse ja sotsiaalse innovatsiooni keskmes olevate sotsialettevõtete edendamisele suunatud majanduskeskkonna loomine”.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

- (3) On vaja kehtestada ühine eeskirjade raamistik seoses nimetuse „EuSEF” kasutamisega kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide puhul, eelkõige seoses selle nimetuse all tegutsevate fondide portfelli struktuuri, nende aktsepteeritavate investeerimisobjektide ja investeerimisvahenditega, mida nad võivad kasutada, ning selliste investorite kategooriatega, kes võivad neisse fondidesse investeerida liidu ühtsete eeskirjade alusel. Ühise raamistiku puudumisel on oht, et liikmesriigid võtavad riiklikul tasandil lahknevaid meetmeid, millel on otsene negatiivne mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele ja mis takistavad seda, kuna kõikjal liidus tegutseda soovivate fondide suhtes kohaldataks eri liikmesriikides eri eeskirju. Peale selle võivad lahknevad kvaliteedinõuded portfelli struktuuri, investeerimisobjektide ja aktsepteeritavate investorite kohta põhjustada investorite eri tasemel kaitse ning tekitada segadust seoses kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondidega seonduva investeerimisettepanekuga. Lisaks peaksid investorid olema suutelised võrdlema eri kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide investeerimisettepanekuid. Kvalifitseeruvate riskikapitalifondide tarvis on vaja kõrvaldada olulised tõkked piiriülese kapitali kaasamiselt, vältida konkurentsimoonusi nende fondide vahel ning hoida ära võimalike täiendavate tõkete tekkimine kaubanduses ja olulised konkurentsimoonusid tulevikus. Seega on käesoleva määruse puhul sobiv õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikkel 114, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus oma väljakujunenud kohtupraktikas.

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kuna investorid järgivad üha enam ka sotsiaalseid eesmärgi, mitte ainult majanduslikku tasuvust, on liidus tekkinud sotsiaalsete investeringute turg, mille osa on sotsialettevõtetele suunatud investeerimisfondid. Sellised investeerimisfondid annavad rahalisi vahendeid sotsialettevõtetele, mis toimivad ühiskondlike muutuste mootorina, pakkudes innovatiivseid lahendusi sotsiaalprobleemidele, aidates näiteks leevendada finantskriisi sotsiaalseid tagajärgi ja panustades komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatise „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätku-

- (4) On vaja võtta vastu määrus, millega kehtestada kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondidele kohaldatavad ühtsed eeskirjad ning nende valitsejatele vastavad kohustused kõigis liikmesriikides, kui nad soovivad kaasata kapitali kogu liidus nimetuse „EuSEF” all. Nende nõuetega peaks olema tagatud sellistesse fondidesse investeerida soovivate investorite usaldus. Asjaomast määrust ei tuleks kohaldada kehtivate riiklike süsteemide suhtes, mis võimaldavad investeringuid sotsialettevõtetele ega kasuta nimetust „EuSEF”.

⁽¹⁾ ELT C 175, 19.6.2012, lk 11.

⁽²⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 55.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2013. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. märtsi 2013. aasta otsus.

- (5) Nimetuse „EuSEF” kasutamise kvaliteedinõuete kindlaks-määramine määruse vormis tagab nende nõuete otsese kohaldatavuse selliste ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kes kaasavad rahalisi vahendeid seda nimetust kasutades. See tagab samuti nimetuse kasutamise ühtsed tingimused, hoides ära liikmesriikide nõuete lahknemise direktiivi ülevõtmise tulemusena. Seda nimetust kasutavate ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejad peaksid järgima samu eeskirju kogu liidus, mis tõstab ka investorite usaldust. Määrus vähendab ka regulatiivset keerukust ning liikmesriikides selliseid fonde reguleerivate sageli lahknevate eeskirjade järgimise kulu fondivalitsejate jaoks, ning eriti nende jaoks, kes soovivad kapitali kaasata piiriülelt. See aitab samuti kõrvaldada konkurentsimoonusi.
- (6) Kvalifitseeruvaid sotsialettevõtlusfonde peaks olema võimalik valitseda kas väliselt või sisemiselt. Kui kvalifitseeruvat sotsialettevõtlusfondi valitsetakse sisemiselt, on fond ühtlasi ka fondivalitseja ning peaks seetõttu vastama kõigile käesolevas määruses fondivalitsejatele kehtestatud nõuetele ning olema registreeritud kooskõlas käesoleva määrusega. Kvalifitseerual sotsialettevõtlusfondil, mida valitsetakse sisemiselt, ei tohiks aga olla lubatud tegutseda mõne teise ühiseks investeringuks loodud ettevõtja või vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtja (eurofondi) välise valitsejana.
- (7) Käesoleva määruse ja ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate ning nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade vahelise seose selgitamiseks on vaja ette näha, et käesolevat määrust kohaldatakse üksnes ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, välja arvatud eurofondid, mis jäävad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ (vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ kohaldamisalasse, kui nad on asutatud liidus ja registreeritud päritoluliikmesriigi pädeva asutuse juures vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivile 2011/61/EL alternatiivsete investimisfondide valitsejate kohta, ⁽²⁾ tingimisel et need fondivalitsejad valitsevad kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide portfelile. Sellegipoolest tuleks kvalifitseeruvate riskikapitalifondide välistel valitsejatel, kes on registreeritud vastavalt käesolevale määrusele, lubada valitseda ka eurofonde, kui selleks on luba direktiivi 2009/65/EÜ alusel.
- (8) Lisaks kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kelle valitsetava vara kogumaht ei ületa direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnist. Künnise arvutamine käesoleva määruse tähenduses toimub samamoodi nagu direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise puhul.
- (9) Sellegipoolest peaks nendel fondivalitsejatel, kes on registreeritud käesoleva määruse alusel ning kelle fondi vara kogumaht edaspidi ületab direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise ning kellel seetõttu tekib vastavalt sama direktiivi artiklile 6 kohustus saada päritoluliikmesriigi pädevalt asutuselt tegevusluba, olema võimalik jätkata nimetuse „EuSEF” kasutamist kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisel liidus, tingimisel et nad täidavad nimetatud direktiivis sätestatud nõudeid ja et nad ka edaspidi järgivad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osas alati teatavaid käesolevas määruses täpsustatud nimetuse „EuSEF” kasutamise nõudeid. See kehtib nii olemasolevate kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide kui ka pärast künnise ületamist moodustatud või asutatud kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide suhtes.
- (10) Käesolevat määrust ei kohaldata, kui ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejad ei soovi kasutada nime-tust „EuSEF”. Sellistel juhtudel tuleks jätkuvalt kohaldada kehtivaid siseriiklikke õigusnorme ning liidu õiguse asjaomaseid üldnorme.
- (11) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide ühtsed eeskirjad, eelkõige selliseid kvalifitseeruvaid portfelli ettevõtjaid käsitlevad eeskirjad, millesse kvalifitseeruvatel sotsialettevõtlusfondidel on lubatud investeerida, ning investeerimiseks kasutatavate instrumentide eeskirjad. See on vajalik selleks, et oleks võimalik selgelt eristada kvalifitseeruvat sotsialettevõtlusfondi alternatiivsetest investimisfondidest, mis rakendavad vähem spetsialiseerunud investimisstrateegiaid, nagu väljaostud, mille edendamine ei ole käesoleva määruse eesmärk.

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

⁽²⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1.

- (12) Vajaliku selguse ja kindluse tagamiseks peaks käesolev määrus sätestama ka ühtsed kriteeriumid sotsialettevõtete kindlaksmääramiseks kvalifitseeruvate portfelliettevõtjatena. Sotsialettevõtet tuleks määratleda kui sotsiaalmajanduse ettevõtet, mille peamine eesmärk on avaldada pigem sotsiaalset mõju, kui toota omanikele, aktsionäridele või osanikele kasumit. Selline ettevõtte pakub turul tooteid ja teenuseid ning kasutab oma kasumit peamiselt sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks. Ettevõtet juhitakse vastutustundlikult ja läbipaistvalt, mis tähendab eelkõige töötajate ning nende tarbijate ja sidusrühmade kaasamist, keda ettevõtte äritegevus mõjutab.
- (13) Kuna sotsialettevõtete peaeesmärk on positiivne sotsiaalne mõju, mitte suurima võimaliku kasumi teenimine, tuleks määрусega edendada toetust üksnes kvalifitseeruvatele portfelliettevõtjatele, kes keskenduvad mõõdetava positiivse sotsiaalse mõju saavutamisele. Mõõdetav ja positiivne sotsiaalne mõju võib hõlmata teenuste osutamist sisseandajatele, kes on muidu tõrjutud, või marginaliseeritud rühmade tööturule naasmise võimaldamist tööhõive võimaldamise või koolituse või muu toetuse pakkumise abil. Sotsialettevõtted kasutavad oma kasumit oma peamise sotsiaalse eesmärgi saavutamiseks ning neid juhitakse vastutustundlikult ja läbipaistvalt. Kui kvalifitseeruv portfelliettevõtja soovib erandjuhul jaotada kasumi aktsionäridele, osanikele või muudele omanikele, siis peaks ta eelnevalt olema kindlaks määranud kasumi jagamise korra ja eeskirjad. Eeskirjades peaks olema sätestatud, et kasumi jaotamine ei kahjusta kvalifitseeruva sotsiaalse portfelliettevõtja eeskätt sotsiaalset eesmärki.
- (14) Sotsialettevõtete hulka kuulub suur hulk eri õigusliku vormiga ettevõtteid, mis pakuvad sotsiaalteenuseid või tooteid haavatavatele, marginaliseeritud, ebasoodsas olukorras või tõrjutud isikutele. Selliste teenuste alla kuuluvad eluaseme ja tervishoiuteenuste kättesaadavaks tegemine, abi eakatele või puudega isikutele, lastehoiu korraldamine, juurdepääsu võimaldamine töökohtadele ja koolitusele ning sõltuvusprobleemidega tegelemine. Sotsialettevõtete hulka kuuluvad ka ettevõtted, mis kasutavad kaupade või teenuste tootmisel viisi, mis kajastab nende sotsiaalset eesmärki, kuid mille tegevus võib jääda sotsiaalsete teenuste või kaupade pakkumise valdkonnast välja. Sellised tegevused on sotsiaalne ja ametialane lõimimine töökohtadele juurdepääsu tagamise teel nendele isikutele, kes on ebasoodsamas olukorras eelkõige ebapiisava kvalifikatsiooni või sotsiaalsete või ametialaste probleemide tõttu, millega kaasneb nende tõrjutus ja marginaliseerimine. Sellised tegevused võivad samuti puudutada ühiskonda mõjutavat keskkonnakaitset, näiteks saastetõrjet, ringlussevõttu ja taastuvenergiat.
- (15) Kooskõlas eesmärgiga täpselt piiritleda ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjad, mis tuleb hõlmata käesoleva määrusega, ning tagamaks, et keskendutakse kapitali võimaldamisele sotsialettevõtetele, tuleks kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondidena käsitada fonde, mis kavatsesid investeerida vähemalt 70 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast kõnealustesse ettevõtetesse. Kvalifitseeruvatel sotsialettevõtlusfondidel ei tohiks olla lubatud investeerida rohkem kui 30 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast muusse varasse kui kvalifitseeruvatesse investeringutesse. See tähendab, et samal ajal kui mittekvalifitseeruvate investeringute maksimaalne piirmäär ei tohi kunagi ületada 30% künnist, peaks 70 % künnis olema kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi kogu tegutsemisaja jooksul reserveeritud kvalifitseeruvate investeringute jaoks. Need künnised tuleks arvutada investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist. Määruses tuleks sätestada künniste arvutamiseks vajalikud üksikasjad.
- (16) Käesoleva määruse eesmärk on kindlustada sotsialettevõtete kasvu liidus. Investeeringud kolmandates riikides asutatud kvalifitseeruvatesse portfelliettevõtjatesse võivad tuua kvalifitseeruvatele sotsialettevõtlusfondidele rohkem kapitali ning tulla seega kasuks liidu sotsialettevõtetele. Käesolev määrus ei tohiks aga mingil juhul soodustada sellistesse portfelliettevõtjatesse tehtud investeeringuid, mis on asutatud kolmandates riikides, mida iseloomustab asjakohase koostöökorra puudumine kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevate asutuste vahel ja kõikide teiste liikmesriikidega, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid kavatakse turustada, või puudulik teabevahetus maksustamise valdkonnas.
- (17) Et kvalifitseeruv sotsialettevõtlusfond võiks kasutada käesoleva määrusega kehtestatud nimetust „EuSEF”, peaks see olema moodustatud või asutatud liidus. Komisjon peaks kahe aasta jooksul käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast vaatama läbi piirangu, mille kohaselt võib nimetust „EuSEF” kasutada üksnes liidus moodustatud või asutatud fondide puhul, ning võtma seejuures arvesse kogemusi, mis on omandatud komisjoni selle soovitusel kohaldamisel, milles käsitletakse meetmeid, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid.

- (18) Sotsiaalettevõtlusfondi valitseja peaks fondi tegutsemisaja jooksul suutma kaasata täiendavaid kapitalikohustusi. Selliseid täiendavaid kapitalikohustusi kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tegutsemisaja jooksul tuleks võtta arvesse, kui kaalutakse järgmist investeeringut muusse kui kvalifitseeruvasse varasse. Täiendavad kapitalikohustused peaksid olema lubatud vastavalt kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tingimustes või põhikirjas esitatud kriteeriumidele ja tingimustele.
- (19) Võttes arvesse sotsiaalettevõtete spetsiifilisi rahastamisvajadusi, on vaja saavutada selgus selle kohta, mis liiki instrumente peaks kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond rahastamiseks kasutama. Seepärast kehtestatakse käesolevas määruses ühtsed eeskirjad aktsepteeritavate instrumentide kohta, mida kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond võib investeerimisel kasutada, kaasa arvatud omakapitaliinstrumendid ja kvaasiomakapitali instrumendid, võlainstrumendid, näiteks lihtvekslid ja hoiusertifikaadid, investeeringud teistesse kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse, tagatisega või tagatiseta laenud ning toetused. Et vältida investeeringute lahjendamist kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse, tuleks kvalifitseeruvatel sotsiaalettevõtlusfondidel lubada investeerida muudesse kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse ainult siis, kui need muud kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid ei ole ise investeerinud rohkem kui 10 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast muudesse kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse.
- (20) Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide põhitegevus on primaarinvesteeringute kaudu sotsiaalettevõtete rahastamine. Kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid ei tohiks osaleda süsteemsete tähtsate pankade tegevuses väljaspool tavapärasest regulatiivsete usaldatavusnõuete raamistikku (nn varipangandus) ega järgida börsivälistes ettevõtetesse investeerimise tüüpilisi strateegiaid, nagu finantsvõimendusega väljaostud.
- (21) Selleks et säilitada investeerimisportfelli vajalik paindlikkus, peaks kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfondil olema võimalik investeerida muusse varasse peale kvalifitseeruvate investeeringute ulatuses, mis ei ületa mittekvalifitseeruvatele investeeringutele kehtestatud 30 % künnist.
- Raha ja raha ekvivalente ei võeta kõnealuse piiri arvutamisel arvesse, sest raha ja raha ekvivalente ei käsitata investeeringutena. Kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid peaksid investeerima viisil, mis on kooskõlas nende eetilise investeerimise strateegiaga, näiteks ei tohiks nad teha investeeringuid, millega rahastatakse relvatööstust, mis võib rikkuda inimõigusi või hõlmab elektrooniliste jäätmete kaadamist.
- (22) Selleks et tagada nimetuse „EuSEF” usaldusväärsus ja kerge äratuntavus investorite jaoks kogu liidus, peaksid nimetust „EuSEF” kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisel kogu liidus saama kasutada üksnes need kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad, kes täidavad käesolevas määruses sätestatud ühtseid kvaliteedikriteeriumeid.
- (23) Tagamaks, et kvalifitseeruvatel sotsiaalettevõtlusfondidel on selgesti eristatav ja tuvastatav profiil, mis vastab nende eesmärgile, tuleks kehtestada ühtsed eeskirjad portfelli struktuuri ja investeerimistehnikate kohta, mida niisugused fondid võivad kasutada.
- (24) Tagamaks, et kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid ei aita kaasa süsteemsete riskide tekkele ning et sellised fondid keskenduksid oma investeerimistegevuses kvalifitseeruvate portfelliinvesteeringute toetamisele, ei tohiks fondi tasandil finantsvõimendus olla lubatud. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejal peaks olema lubatud võtta laenu, emiteerida võlakohustusi või anda tagatisi kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tasandil üksnes tingimusel, et sellised laenud, võlakohustused või tagatised on kaetud sissenõudmata kohustustega ega suurenda seega fondi riskipositsiooni üle märgitud kapitali. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi riskipositsiooni ei suurenda kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi investorite sularaha ettemaksed, mis on nende investorite kapitalikohustustega täielikult kaetud ja mis peaksid seepärast olema lubatud. Samuti tuleks selleks, et fond saaks katta erakordsed likviidsusvajadused, mis võivad tekkida investoritelt märgitud kapitali sissenõudmise ja selle tegelikult arvele laekumise vahelisel ajal, lubada lühiajalist laenamist, tingimusel et sellise laenu kogusumma ei ületa sissenõudmata märgitud kapitali.

- (25) Tagamaks, et kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid turustatakse üksnes investoritele, kellel on kogemused, teadmised ja asjatundlikkus teha oma investeerimisotsuseid ise ning nõuetekohaselt hinnata riske, mida need fondid endas kätkevad, ning selleks, et investorid ei kaotaks usaldust kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide vastu, tuleks sätestada konkreetsed kaitsemeetmed. Seepärast tuleks kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid turustada üksnes investoritele, kes on kutselised kliendid või keda võib käsitada kutseliste klientidena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivile 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta⁽¹⁾. Kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse investeeringuks piisavalt laia investorite baasi olemasoluks oleks samuti soovitatav, et sellistele fondidele oleks juurdepääs ka teatavatel teistel investoritel, sealhulgas varakatel üksikisikutel. Teiste investorite jaoks tuleks siiski sätestada konkreetsed kaitsemeetmed tagamaks, et kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid turustatakse üksnes investoritele, kellel on sellisteks investeerimisteks asjakohane profiil. Nende kaitsemeetmetega välistatakse turustamine perioodiliste säästuplaanide kasutamise kaudu. Lisaks tuleks kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsemise kaasatud juhtidele, direktoritele ja töötajatele võimaldada investeerimist kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse, mida nad valitsevad, sest sellistel isikutel on piisavalt teadmisi, et osaleda sellistes investeringutes.
- (26) Tagamaks, et nimetust „EuSEF” kasutavad üksnes need kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad, kelle käitumine turul vastab ühtsetele kvaliteedikriteeriumidele, tuleks kehtestada eeskirjad selliste fondivalitsejate äritegevuse ning fondivalitsejate ja nende investorite suhete kohta. Samal põhjusel tuleks kehtestada ka ühtsed tingimused huvide konflikti käsitlemiseks fondivalitsejate poolt. Nende eeskirjade ja tingimustega tuleks samuti nõuda, et fondivalitseja on huvide konflikti nõuetekohase käsitlemise tagamiseks sisse seadnud vajaliku organisatsioonilise ja halduskorra.
- (27) Kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja kavatab delegeerida volitusi kolmandatele isikutele, ei tohiks ülesannete selline delegeerimine kolmandatele isikutele mõjutada fondivalitseja vastutust kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi ja selle investorite ees. Enamgi veel, fondivalitseja ei tohiks ülesandeid delegeerida sellisel määral, et teda ei saa enam pidada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejaks ja ta muutub fiktiivseks äriühinguks. Fondivalitseja peaks jääma alati vastutavaks delegeeritud volituste nõuetekohase täitmise ja käesoleva määrusega vastavuse tagamise eest. Volituste delegeerimine ei tohiks vähendada fondivalitseja järelevalve tõhusust ning eelkõige ei tohiks see takistada fondivalitseja tegutsemist ega fondi valitsemist investorite parimates huvides.
- (28) Positiivse sotsiaalse mõju saavutamine lisaks investoritele rahalise kasu tootmisele on peamine tunnusjoon, mis iseloomustab sotsiaalettevõtetele suunatud investeerimisfonde ja eristab neid muud liiki investeerimisfondidest. Seepärast tuleks käesoleva määrusega nõuda, et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja kehtestab menetlused kvalifitseeruvatesse portfelliettevõtjatesse investeerimise kaudu saavutatavate positiivse sotsiaalse mõju mõõtmiseks.
- (29) Fondid, mille eesmärk on sotsiaalsete tulemuste või sotsiaalse mõju saavutamine, praegu tavaliselt hindavad ja koondavad teave selle kohta, mil määral sotsiaalettevõtted jõuavad eesmärgiks seatud tulemuseni. Sotsiaalettevõtte eesmärk võivad olla mitmesugused sotsiaalsed tulemused või sotsiaalne mõju. Seejuures on välja töötatud sotsiaalsete tulemuste ja sotsiaalse mõju kindlakstegemise ja mõõtmise eri viisid. Näiteks võib ettevõtte, mille eesmärk on aidata ebasoodsas olukorras isikuid, anda aru isikute arvu kohta, keda aidati näiteks töölevõtuga ja kes muidu ei oleks tööd leidnud, ning ettevõtte, mille eesmärk on parandada vabastatud kinnipeetute rehabiliteerimist, hinnata oma edukust korduvkuritegevuse määra abil. Fondid aitavad sotsiaalettevõtteid nende eesmärkide ja saavutuste alase teabe ettevalmistamisel ja esitamisel ning selle kogumisel investorite jaoks. Kuigi teave sotsiaalsete tulemuste ja sotsiaalse mõju kohta on investoritele väga oluline, on raske võrrelda eri sotsiaalettevõtteid ja fonde nii eesmärgiks seatud sotsiaalsete tulemuste erinevuse kui ka mitmesuguste käibivate lähenemisviiside tõttu. Selleks et soodustada sellise teabe puhul pikaajalises perspektiivis paremat sidusust ja võrreldavust ning saavutada teabe hankimise korra maksimaalne tõhusus, tuleks kõnealuses valdkonnas välja töötada delegeeritud õigusaktid. Selliste delegeeritud õigusaktidega tuleks samuti tagada suurem selgus järelevalveasutustele, kvalifitseeruvatele sotsiaalettevõtlusfondidele ja sotsiaalettevõtetele.

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

- (30) Selleks et tagada nimetuse „EuSEF” usaldusväärsus, tuleks kehtestada ka kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja töökorralduse kvaliteedikriteeriumid. Seepärast tuleks kehtestada ühtsed ja proportsionaalsed nõuded vajaduse kohta omada piisavaid tehnilisi ja inimressursse.
- (31) Selleks et tagada kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide nõuetekohane valitsemine ja fondivalitsejate suutlikkus katta nende tegevusest põhjustatud võimalikke riske, tuleks kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide valitsejatele sätestada ühtsed ja proportsionaalsed nõuded vajaduse kohta omada piisavaid omavahendeid. Sellised omavahendid peaksid olema piisavalt suured, et tagada kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide järjepidevus ja nõuetekohane valitsemine.
- (32) Investorite kaitse eesmärgil on vaja tagada kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide vara nõuetekohane hindamine. Seepärast peaks kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide tingimustes või põhikirjas olema sätestatud vara väärtuse hindamise eeskirjad. See peaks tagama väärtuse hindamise usaldusväärsuse ja läbipaistvuse.
- (33) Tagamaks, et nimetust „EuSEF” kasutavate kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide valitsejad annavad oma tegevusest piisavalt aru, tuleks kehtestada aastaaruannete esitamise ühtsed eeskirjad.
- (34) Kuigi fondide nõuetekohase kasutamise tagamiseks hõlmab käesolev määrus kaitsemeetmeid, peaksid järelevalveasutused olema valvsad ning tagama nimetatud kaitsemeetmete järgimise.
- (35) Nimetuse „EuSEF” usaldusväärsuse tagamiseks investorite silmis on vajalik, et seda kasutavad üksnes kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide valitsejad, kes on oma investeerimispoliitikas ja investeerimise eesmärkides täielikult läbipaistvad. Seepärast tuleks kehtestada ühtsed eeskirjad teabe avaldamise nõuete kohta, mida fondivalitsejal on kohustus täita suhetes fondi investoritega. Nõuded peaksid sisaldama elemente, mis on ainuomased sotsialettevõtetesse investeerimisele, et oleks võimalik saavutada teabe suurem sidusus ja võrreldavus. See hõlmab teavet kriteeriumide ja menetluste kohta, mida kasutatakse konkreetsete kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate valimisel investeerimisobjektideks. Lisaks sisaldab see teavet investeerimispoliitika abil saavutatava positiivse sotsiaalse mõju kohta ning selle kohta, kuidas seda mõju tuleks jälgida ja hinnata. Selleks et tagada investorite kindlustunne ja usaldus taoliste investeeringute vastu, lisatakse teave kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi sellise vara kohta, mis ei ole kvalifitseeruvasse portfelliettevõtjatesse investeeritud, ja nende valikukriteeriumid.
- (36) Selleks et tagada käesoleva määruse ühtsete nõuete täitmise üle tõhus järelevalve, peaks päritoluliikmesriigi pädev asutus teostama järelevalvet selle üle, kas kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja täidab käesolevas määruses sätestatud ühtseid nõudeid. Selleks peaks fondi valitseja, kes kavatseb turustada oma fondide osakuid või aktsiaid nimetuse „EuSEF” all, teavitama oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust sellisest kavatsusest. Pädev asutus peaks registreerima fondivalitseja siis, kui kogu vajalik teave on esitatud ja kui käesoleva määruse nõuete täitmiseks on olemas sobiv kord. Registreerimine peaks kehtima kogu liidus.
- (37) Hõlbustamaks kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi osakute või aktsiate tõhusat piiriülest turustamist, peaks valitseja registreerimine toimuma võimalikult kiiresti.
- (38) Käesolevas määruses sätestatud ühtsete kriteeriumide täitmise tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks kehtestada eeskirjad olukordade kohta, kui päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele edastatud teavet on vaja ajakohastada.
- (39) Käesoleva määruse nõuete täitmise tõhusaks järelevalveks tuleks samuti kehtestada pädevate järelevalveasutuste vahelise piiriülese teavitamise protsess, mille algatab kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja registreerimine päritoluliikmesriigis.

- (40) Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamise läbipaistvate tingimuste säilitamiseks kogu liidus tuleks anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) ülesanne pidada kõigi käesoleva määruse kohaselt registreeritud kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejate ja nende valitsetavate kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide keskandmebaasi.
- (41) Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on sõnaselge ja tõendatav põhjus arvata, et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja rikub tema territooriumil käesolevat määrust, peaks ta sellest kohe teatama päritoluliikmesriigi pädevale asutusele, mis peaks võtma asjakohased meetmed.
- (42) Kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja jätkab tegutsemist viisil, mis on selgelt vastuolus käesoleva määrusega, hoolimata päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest või kuna päritoluliikmesriigi pädev asutus ei võta meetmeid mõistliku tähtaja jooksul, peaks vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist olema võimalik võtta investorite kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, sealhulgas takistada asjaomasel fondivalitsejal kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid vastuvõtva liikmesriigi territooriumil turustada.
- (43) Kehtestatud ühtsete kriteeriumide üle tõhusa järelevalve tagamiseks sisaldab käesolev määrus selliste järelevalvevoolituste loetelu, mis pädevatel asutustel peavad olema.
- (44) Selleks et tagada õigusnormide nõuetekohane rakendamine, sisaldab käesolev määrus halduskaristusi ja muid meetmeid juhuks, kui rikutakse käesoleva määruse põhisätteid, milleks on portfelli struktuuri eeskirjad, kaitsemeetmed seoses aktspteeritavate investorite kindlakstegemisega ja eeskirjad selle kohta, et nimetust „EuSEF“ võivad kasutada üksnes kooskõlas käesoleva määrusega registreeritud kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad. Põhisätete rikkumisega peaks asjakohasel juhul kaasnema nimetuse kasutamise keeld ja fondivalitseja registrist kustutamine.
- (45) Järelevalvealast teavet tuleks vahetada päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vahel.
- (46) Käesolevas määruses sätestatud ühtsete kriteeriumide täitmise üle järelevalvet teostavate üksuste vaheliseks tõhusaks õigusalasest koostööks on vaja, et ametisaladuse kõrgetasemelist hoidmist nõutakse kõigilt asjaomaste liikmesriikide ametiasutustelt ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt.
- (47) Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide panus Euroopa sotsiaalinvesteeringute turu kasvu sõltub sellest, kas kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad hakkavad kasutama nimetust „EuSEF“, kas investorid tunnustavad nimetust ning kas kogu liidus töötatakse välja tugev ökosüsteem sotsiaalettevõtete jaoks, mis aitaks neil ettevõtetel kasutada pakutavaid rahastamisvõimalusi. Sel eesmärgil peaksid kõik sidusrühmad, sealhulgas turuosalised, liikmesriikide pädevad asutused, komisjon ja muud liidu asjaomased üksused püüdma tagada suurt teadlikkust käesoleva määrusega loodud võimalustest.
- (48) Käesolevas määruses sätestatud nõuete täpsustamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis täpsustavad sotsiaalse eesmärgi kajastavate toodete ja teenuste või toodete valmistamise ja teenuste osutamise meetodeid ning asjaolusid, mille esinemisel võib omanikele ja investoritele kasumit jaotada, huvide konfliktid liigid, mida kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad peavad vältima, ning sellega seoses võetavad meetmed, kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate saavutatava sotsiaalse mõju mõõtmise menetluse üksikasjad ning investoritele antava teabe sisu ja edastamise kord. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil, võttes arvesse ka iseregulatsiooni algatusi ja käitumisjuhendeid. Komisjoni poolt kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate saavutatava sotsiaalse mõju mõõtmise menetluse üksikasju käsitlevate delegeeritud õigusaktide ettevalmistava töö käigus läbiviidud konsulteerimine peaks hõlmama asjaomaseid sidusrühmi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

- (49) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ja järelevalve kõrge taseme kogu liidus. Kuna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (50) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu rakenduslikud tehnilised standardid ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidega ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks teha ülesandeks koostada käesolevas määruses osutatud teatamise vormi tarvis rakenduslikud tehnilised standardid.
- (51) Komisjon peaks alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast nelja aasta jooksul käesoleva määruse läbi vaatama, et anda hinnang kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide turu arengule. Läbivaatamine peaks hõlmama üldist ülevaadet käesoleva määruse eeskirjade toimimise ning nende kohaldamisel saadud kogemuste kohta. Komisjon peaks läbivaatamise põhjal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlikud ettepanekud.
- (52) Peale selle peaks komisjon alustama alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast nelja aasta jooksul käesoleva määruse ning ühisteks investeeringuteks loodud ettevõtjate ja nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade, eelkõige direktiivi 2011/61/EL koostoime läbivaatamist. Läbivaatamise käigus tuleks eelkõige käsitleda käesoleva määruse kohaldamisala ning hinnata, kas seda on vaja laiendada, et võimaldada suuremate alternatiivsete investimisfondide valitsejatel kasutada nimetust „EuSEF”. Komisjon peaks läbivaatamise põhjal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlikud ettepanekud.
- (53) Kõnealuse läbivaatamise käigus tuleks komisjonil anda hinnang tõkete kohta, mis võivad olla takistanud fondide kasutuselevõttu investorite poolt, sh usaldatavuse järelevalvet käsitlevate muude eeskirjade mõju kohta institutsioonilistele investoritele. Lisaks peaks komisjon koguma andmeid, et hinnata nimetuse „EuSEF” panust muudesse liidu programmidesse nagu Horisont 2020, mille eesmärk on samuti toetada liidusisest uuendustegevust.
- (54) Seoses sellega, et komisjon uurib maksutõkkeid riskikapitalifondide piiriüleste kapitaliinvesteeringute puhul, nagu on ette nähtud komisjoni 7. detsembri 2011. aasta teatises „Tegevuskava VKEd e rahastamisvõimaluste parandamiseks”, ning seoses käesoleva määruse läbivaatamisega peaks komisjon kaaluma, kas võtta ette samaväärne võimalike maksutõkete uurimine sotsialettevõtlusfondide puhul ning võimalike maksusoodustuste hindamine, mille eesmärk on ergutada sotsialettevõtlust liidus.
- (55) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks hindama oma personali- ja ressursivajadust, mis tuleneb tema volituste ja ülesannete täitmisest vastavalt käesolevale määrusele, ning esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande.
- (56) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ja peetakse kinni põhimõtetest, mida on tunnustatud eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas era- ja perekonnaelu austamine (artikkel 7) ja ettevõtlusvabadus (artikkel 16).
- (57) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ reguleeritakse käesoleva määruse alusel teostatavat isikuandmete töötlemist liikmesriikides liikmesriikide pädevate asutuste, eelkõige liikmesriikide määratud sõltumatute riigiasutuste järelevalve all. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾ reguleeritakse käesoleva määruse alusel teostatavat isikuandmete töötlemist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt ning Euroopa andmekaitseinspektori järelevalve all.
- (58) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on arendada välja kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide siseturg selliste fondide valitsejate registreerimise õigusraamistiku kehtestamise kaudu, mis soodustab kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamist kogu liidus, ei suuda liikmesriigid täielikult saavutada ning seepärast, arvestades selle ulatust ja mõju, on seda eesmärki võimalik paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, -ALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Käesolevas määruses on sätestatud ühtsed nõuded ja tingimused nende ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjate valitsejate jaoks, kes soovivad kasutada nimetust „EuSEF” kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisel liidus, aidates seega kaasa siseturu tõrgeteta toimimisele.

Määrus sätestab samuti ühtsed eeskirjad kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamiseks aktsepteeritavatele investoritele kogu liidus, kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide portfelli struktuuri kohta, nende aktsepteeritavate investeerimisinstrumentide ja -tehnikate kohta, mida kvalifitseeruvad sotsialettevõtlusfondid peavad kasutama, ning kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid kogu liidus turustavate fondivalitsejate töökorralduse, käitumise ja läbipaistvuse kohta.

Artikkel 2

1. Käesolevat määrust kohaldatakse artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud ühisteks investeeringuteks loodud ettevõtjate valitsejate suhtes, kes vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nende valitsetava vara kogumaht ei ületa direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnist;
- b) nad on asutatud liidus;
- c) nad peavad end registreerima oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuste juures vastavalt direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 3 punktile a ning
- d) nad haldavad kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide portfellet.

2. Need artikli 15 alusel registreeritud kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide valitsejad, kelle valitsetavate sotsialettevõtlusfondide vara kogumaht kasvab edaspidi üle direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud künnise ning kellel seepärast on vastavalt sama direktiivi artiklile 6 vaja saada päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt tegevusluba, võivad

jätkata nimetuse „EuSEF” kasutamist kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisel liidus, tingimusel et nad nende kvalifitseeruvate sotsialettevõtlusfondide puhul, mida nad valitsevad, alati:

- a) täidavad direktiivi 2011/61/EL nõudeid ning
- b) ka edaspidi järgivad käesoleva määruse artikleid 3, 5, 10, artikli 13 lõiget 2, artikli 14 lõike 1 punkte d, e ja f.

3. Kui kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja on väline fondivalitseja ning on registreeritud vastavalt artiklile 15, võib ta lisaks valitseda vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofond), tingimusel et järgitud on direktiivi 2009/65/EÜ tegevusloa nõudeid.

Artikkel 3

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmiseid mõisteid:

- a) „ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja” – alternatiivne investeerimisfond (AIF), nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a;
- b) „kvalifitseeruv sotsialettevõtlusfond” – ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, kes:
 - i) kavatseb investeerida vähemalt 70 % oma kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast varasse, mis on kvalifitseeruvad investeerimised, arvatuna investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist, ajavahemiku jooksul, mis on sätestatud kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi tingimustes või põhikirjas;
 - ii) ei kasuta kunagi rohkem kui 30 % fondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast muude kui kvalifitseeruvate investeerimiste jaoks, arvatuna investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude ning raha ja raha ekvivalentide mahaarvamist;
 - iii) on moodustatud või asutatud liikmesriigi territooriumil;

- c) „kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja” – juriidiline isik, kes valitseb tavapärase äritegevuse raames vähemalt ühte kvalifitseeruvat sotsiaalettevõtlusfondi;
- d) „kvalifitseeruv portfelliettevõtja” – ettevõtja,
- i) kes kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi poolt investeeringu tegemise ajal ei oma luba kaubelda reguleeritud turul ega mitmepoolses kauplemissüsteemis, nagu määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punktides 14 ja 15,
 - ii) kelle peaeesmärk on põhikirja või muude tingimuste või põhikirjajärgsete dokumentide kohaselt mõõdetava positiivse sotsiaalse mõju saavutamine, mille käigus ettevõtja:
 - pakub teenuseid või tooteid haavatavatele või marginaliseeritud, ebasoodsas olukorras või tõrjutud isikutele;
 - kasutab toodete valmistamise või teenuste osutamise viisi, mis kajastab tema sotsiaalset eesmärki või
 - pakub rahalist toetust üksnes kahes esimeses taandes määratletud sotsiaalettevõtetele;
 - iii) kes kasutab kasumit eeskätt peamise sotsiaalse eesmärgi saavutamiseks oma põhikirja või muude tingimuste või põhikirjajärgsete dokumentide ning, eelnevalt kindlaks määratud menetluste ja eeskirjade kohaselt, mis määravad kindlaks asjaolud, mil kasumit jaotatakse osanikele, aktsionäridele või omanikele tagamaks, et kasumi jaotamine ei takista peamise eesmärgi saavutamist, ning
 - iv) keda valitseatakse vastutustundlikult ja läbipaistvalt eelkõige seoses töötajate, klientide ja sidusrühmadega, keda tema äritegevus mõjutab;
 - v) kes on asutatud liikmesriigi territooriumil või kolmandas riigis, tingimusel et see kolmas riik:
 - ei ole rahapesuvastase ja terrorismi rahastamise tõkestamise töökonna poolt lisatud koostööd mitte-tegevate riikide ja territooriumide loetellu;
- e) „kvalifitseeruvad investeeringud” – üks järgmistest instrumentidest:
- i) omakapitaliinstrument või kvaasiomakapitali instrument, mille on emiteerinud
 - on sõlminud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja päritoluliikmesriigiga ja kõikide teiste liikmesriikidega, kus kavatakse kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid turustada, kokkuleppe, millega tagatakse, et kolmas riik järgib täielikult OECD tulu- ja kapitalimaksu näidiskonventsiooni artiklis 26 sätestatud norme, sealhulgas mis tahes mitmepoolseid maksustamisalaseid lepinguid, ja tagab maksustamisalase teabe tõhusa vahetamise;
 - ii) kvalifitseeruv portfelliettevõtja ning mille on kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond omandanud otse kvalifitseeruvalt portfelliettevõtjalt,
 - kvalifitseeruv portfelliettevõtja kvalifitseeruva portfelliettevõtja emiteeritud kapitaliväärtpaberi vastu või
 - ettevõtja, kes on kvalifitseeruva portfelliettevõtja enamusosalusega tütarettevõtja ning mille on omandanud kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond kvalifitseeruva portfelliettevõtja emiteeritud omakapitaliinstrumenti vastu;
 - iii) väärtpaberistatud ja väärtpaberistamata võlainstrumentid, mille on emiteerinud kvalifitseeruv portfelliettevõtja;

- iii) ühe või mitme muu kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi aktsiad või osakud, tingimusel et kõnealused kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid ei ole ise investeerinud rohkem kui 10 % oma kapitali sisse maksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummas kvalifitseeruvatesse sotsiaalettevõtlusfondidesse;
- iv) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi poolt kvalifitseeruvale portfelli ettevõtjale antud tagatisega või tagatiseta laenud;
- v) muud liiki osalus kvalifitseerivas portfelli ettevõtjas;
- f) „asjakohased kulud” – kõik tasud ja kulud, mis on otseselt või kaudselt investorite kanda ja milles on kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja ja investorite vahel kokku lepitud;
- g) „omakapital” – omandiosalus ettevõtjas, väljendatuna kvalifitseeruva portfelli ettevõtja investoritele väljastatud osakutes või muus kapitaliosaluse vormis;
- h) „kvaasiomakapital” – mis tahes liiki finantsinstrumendid, milles on ühendatud omakapital ja võlg, mille puhul on instrumendilt saadav kasum seotud kvalifitseeruva portfelli ettevõtja kasumi või kahjumiga ning mille puhul ei ole tagasimaksmine kohustuste täitmata jätmise korral täielikult tagatud;
- i) „turustamine” – kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja algatusel või nimel sellise kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakute või aktsiate otsene või kaudne pakkumine või emissioon, mida ta valitseb investoritele või koos investoritega, kes asuvad liidus või kelle registrijärgne asukoht on liidus;
- j) „märgitud kapital” – kohustuse võtmine, mille alusel peab investor omandama kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osaluse või tegema sellise fondi kapitali sisse makseid kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tingimustes või põhikirjas sätestatud aja jooksul;
- k) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja on asutatud ning kus ta peab end registreerima pädeva asutuse juures vastavalt direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 3 punktile a;
- l) „vastuvõttev liikmesriik” – muu liikmesriik kui päritoluliikmesriik, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja turustab kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid vastavalt käesolevale määrusele;
- m) „pädev asutus” – riigi ametiasutus, millele päritoluliikmesriik on seaduse või määrusega andnud ülesande registreerida ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate valitsejad, kes jäävad käesoleva määruse kohaldamisalasse;
- Esimese lõigu punkti c puhul registreeritakse kooskõlas artikliga 15 kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond ise kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejana, kui sotsiaalettevõtlusfondi õiguslik vorm võimaldab sisemist valitsemist ning kui selle juhtorgan ei nimeta välist fondivalitsejat. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi sisese valitsejana registreeritud kvalifitseeruvat sotsiaalettevõtlusfondi ei tohi registreerida teiste ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi välise valitsejana.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 26 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse teenuste või toodete liigid ning teenuste või toodete tootmisviisid, mis kajastavad käesoleva artikli lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud sotsiaalsel eesmärgil, võttes arvesse erinevat liiki kvalifitseeruvaid portfelli ettevõtjaid ja tingimusi, mille puhul võib kasumi omanike ja investorite vahel jagada.

II PEATÜKK

NIMETUSE „EuSEF” KASUTAMISE TINGIMUSED

Artikkel 4

Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejal, kes täidab käesolevas peatükis sätestatud nõudeid, on õigus kasutada kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisel kogu liidus nimetust „EuSEF”.

Artikkel 5

1. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja tagab, et kvalifitseeruvate investeeringute kõrval muud vara soetades ei kasutata kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali kogusummast rohkem kui 30 % sellise vara soetamiseks. 30 % künnis arvutatakse investeeritava summa alusel pärast kõikide asjakohaste kulude mahaarvamist. Künnise arvutamisel ei võeta arvesse raha ja raha ekvivalente, sest raha ja raha ekvivalente ei käsitata investeerinutena.

2. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja ei või kasutada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tasandil ühtegi meetodit, millega suureneks fondi riskipositsioon üle fondi märgitud kapitali taseme, kas raha või väärtpaberite laenamise, tuletisinstrumendi positsioonide kaudu või mis tahes muul viisil.

3. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja võib võtta laenu ja emitteerida võlakohustusi või anda tagatisi kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tasandil üksnes tingimusel, et sellised laenud, võlakohustused ja tagatised on kaetud sissenõudmata kohustustega.

Artikkel 6

1. Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad turustavad kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid üksnes investoritele, kes on kutselised kliendid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jaole või keda võib taotluse korral kutseliste klientidena käsitada vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa II jaole, või muudele investoritele, kes:

- a) võtavad kohustuse investeerida vähemalt 100 000 eurot ning
- b) kinnitavad kirjalikult investeerimise kohustuse võtmiseks sõlmitavast lepingust eraldi dokumendis, et nad on teadlikud kavandatud siduva kohustusega seonduvatest riskidest.

2. Lõiget 1 ei kohaldata investeeringute suhtes, mille teevad kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja juhid, direktorid või valitsemises osalevad töötajad kvalifitseeruvasse sotsiaalettevõtlusfondi, mida nad valitsevad.

Artikkel 7

Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad peavad enda valitsetavate kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondidega seoses

- a) tegutsema äris ausalt, õiglaselt ning piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolsusega;
- b) kohaldama asjakohaseid põhimõtteid ja menetlusi, et hoida ära kuritarvitusi, mille puhul on piisavalt alust arvata, et need võivad mõjutada investorite ja kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate huve;
- c) tegutsema nende kvalifitseeritud portfelliettevõtjate positiivse sotsiaalse mõju edendamiseks, millesse nad on investeerinud, ja enda valitsetavate kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide ning nende investorite ning turu terviklikkuse parimates huvides;
- d) olema väga hoolsad, kui nad valivad, millistesse kvalifitseeruvatesse portfelliettevõtjatesse investeeringuid teevad, ning nende investeeringute ja portfelliettevõtjate positiivse sotsiaalse mõju pideval jälgimisel;
- e) omama piisavaid teadmisi ja saama aru kvalifitseeruvatest portfelliettevõtjatest, millesse nad investeerivad;
- f) kohtlema investoreid õiglaselt;
- g) tagama, et investoreid koheldakse võrdselt, välja arvatud juhul, kui eeliskohtlemine on ette nähtud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tingimustes või põhikirjas.

Artikkel 8

1. Kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja delegerib ülesandeid kolmandatele isikutele, ei mõjuta see fondivalitseja vastutust kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi ja selle investorite ees. Fondivalitseja ei tohi oma ülesandeid delegeerida sellisel määral, et teda ei saa enam tegelikult käsitada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejana, ega sellisel määral, et ta ise muutub fiktiivseks äriühinguks.

2. Mis tahes ülesannete delegerimine lõike 1 alusel ei tohi vähendada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja järelevalve tõhusust ning eelkõige ei tohi see takistada fondivalitseja tegutsemist või kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsemist selle investorite parimates huvides.

Artikkel 9

1. Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad teevad kindlaks huvide konfliktid ja väldivad neid (ning juhul kui neid ei ole võimalik vältida, siis juhivad ja jälgivad neid) ning avalikustavad need kohe kooskõlas lõikega 4, et vältida olukorda, kus need kahjustaksid kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide ning nende investorite huve, ning et tagada nende valitsetavate kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide õiglane kohtlemine.

2. Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad teevad kindlaks eelkõige need huvide konfliktid, mis võivad tekkida

- a) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja, fondivalitseja äritegevust tegelikult juhtivate isikute, seda fondivalitsejat otse või kaudselt kontrollivate või fondivalitseja poolt kontrollitavate töötajate või isikute ning kõnealuse fondivalitseja poolt valitsetava kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi või selle investorite vahel;
- b) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi või selle investorite ning mõne teise kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi, mida valitseb sama fondivalitseja, või selle teise sotsiaalettevõtlusfondi investorite vahel;
- c) kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond või selle investorite ning ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja või eurofondi, mida valitseb sama kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja, või nende investorite vahel.

3. Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad tagavad tõhusa organisatsioonilise ja halduskorra ja rakendavad seda, et täita lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded.

4. Vastavalt lõikes 1 osutatule avalikustatakse huvide konflikt juhul, kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja kehtestatud organisatsiooniline kord huvide konflikti tuvastamiseks, ärahoidmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks ei ole küllaldane, et piisava kindlusega tagada investorite huvide kahjustamise ohu vältimine. Kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad

avalikustavad investoritele enne nende nimel äritegevuse alustamist selgesõnaliselt huvide konflikti üldise laadi või allika.

5. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 26 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse järgmist:

- a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud huvide konflikti liigid;
- b) meetmed, mida kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad peavad võtma seoses struktuuri ning organisatsiooniliste ja haldusprotseduuridega, et tuvastada, ära hoida, juhtida, jälgida ja avalikustada huvide konflikte.

Artikkel 10

1. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad rakendavad iga nende valitsetava kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi suhtes protseduure, et mõõta seda, millises ulatuses kvalifitseeruvad portfelli ettevõtjad, millesse kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond on investeeringuid teinud, saavutavad positiivse sotsiaalse mõju, milleks nad on kohustunud. Fondivalitsejad tagavad, et protseduurid on selged ja läbipaistvad ning hõlmavad näitajaid, mis võivad kvalifitseeruvate portfelli ettevõtjate sotsiaalsest eesmärgist ja laadist sõltuvalt hõlmata ühte või mitut järgmist valdkonda:

- a) tööhõive ja tööturud;
- b) töö kvaliteediga seonduvad standardid ja õigused;
- c) teatavate rühmade sotsiaalne kaasamine ja kaitse;
- d) võrdne kohtlemine, võrdsed võimalused ja mittediskrimineerimine;
- e) rahvatervis ja ohutus;
- f) juurdepääs ja mõju sotsiaalkaitse-, tervishoiu- ja haridussüsteemidele.

2. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 26 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud protseduuride üksikasjad seoses eri kvalifitseerivate portfelliettevõtjatega.

Artikkel 11

1. Kvalifitseerivate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejatel peab alati olema piisavalt omavahendeid ning nad peavad alati kasutama piisavaid ja asjakohaseid tehnilisi ja inimressursse kvalifitseerivate sotsiaalettevõtlusfondide nõuetekohaseks valitsemiseks.

2. Kvalifitseerivate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejad peavad alati tagama, et nad suudavad põhjendada omavahendite piisavust tegevuse järjepidevuse kindlustamiseks, ning avalikustama põhjendused, miks need vahendid on artikli 14 kohaselt piisavad.

Artikkel 12

1. Vara väärtuse hindamise eeskirjad on sätestatud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tingimustes või põhikirjas ning need peavad tagama usaldusväärse ja läbipaistva hindamise korra.

2. Kasutatav hindamise kord tagab, et vara hinnatakse nõuetekohaselt ning vara väärtus arvutatakse vähemalt üks kord aastas.

3. Selleks et tagada kvalifitseerivate portfelliettevõtjate hindamise järjepidevus, koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suunised, millega kehtestatakse sellistesse ettevõtjatesse tehtavate investeeringute üldised põhimõtted, võttes arvesse nende investeeringute peamist eesmärki, mis on mõõdetava positiivse sotsiaalse mõju saavutamine ja kasumi kasutamine eelkõige sellise mõju saavutamiseks.

Artikkel 13

1. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja teeb päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kättesaadavaks aastaaruande iga nende valitsetava kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi kohta hiljemalt kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Aruandes kirjeldatakse kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi

portfelli struktuuri ja möödunud aasta tegevust. Aruandes avalikustatakse kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi tegutsemisaja lõpuks teenitud kasum ning asjakohasel juhul selle tegutsemisaja jooksul jaotatud kasum. See sisaldab kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi auditeeritud raamatupidamise aastaaruannet. Aastaaruanne koostatakse vastavalt kehtivatele aruandlusstandarditele ning kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja ja investorite vahel kokku lepitud tingimustele. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja esitab aruande investoritele nende taotlusel. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad ja investorid võivad omavahel kokku leppida teabe täiendavas üksteisele avalikustamises.

2. Aastaaruanne sisaldab vähemalt järgmist:

- a) asjakohased üksikasjad investeerimispoliitikaga saavutatud üldiste sotsiaalsete tulemuste ning tulemuste mõõtmiseks kasutatud meetodite kohta;
- b) teade iga aset leidnud investeeringust väljumise kohta seoses kvalifitseerivate portfelliettevõtjatega;
- c) kirjeldus selle kohta, kas artikli 14 lõike 1 punktis f osutatud kriteeriumide alusel toimus muid investeeringutest väljumisi seoses kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi muu varaga, mis ei ole investeeritud kvalifitseeruvatesse portfelliettevõtjatesse;
- d) nende tegevuste kokkuvõte, mida kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja tegi seoses kvalifitseerivate portfelliettevõtjatega, nagu on osutatud artikli 14 lõike 1 punktis l;
- e) teave muude investeeringute kui artikli 5 lõikes 1 osutatud kvalifitseerivate investeeringute laadi ja eesmärgi kohta.

3. Kvalifitseeruvat sotsiaalettevõtlusfondi auditeeritakse vähemalt üks kord aastas. Audit kinnitab, et raha ja vara hoitakse kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi nimel ning et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja on sisse seadnud asjakohase raamatupidamise ja kontrollimehhanismi ning rakendab neid mis tahes volituste kasutamise suhtes ja kontrolli teostamiseks kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi raha ja vara ning selle investorite üle.

4. Kui kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejal on kohustus avalikustada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi majandusaasta aruanne vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/109/EÜ (läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele) ⁽¹⁾ artiklile 4, võidakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitada eraldi või majandusaasta aruande täiendava osana.

Artikkel 14

1. Seoses tema valitsetava kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondiga teavitab kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja oma investoreid enne viimaste tehtavat investeerimisotsust selgel ja arusaadaval viisil vähemalt järgmistest asjaoludest:

- a) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja ja kõigi teiste selliste teenuseosutajate andmed, kellel on temaga lepinguline suhe seoses asjaomase fondi valitsemisega, ning tema ülesannete kirjeldus;
- b) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja omavahendite summa ning üksikasjalik avaldus selle kohta, miks ta peab seda summat piisavaks kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi nõuetekohaseks valitsemiseks vajalike tehniliste ja inimressursside seisukohast;
- c) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi investeerimisstrateegia ja -eesmärkide kirjeldus, märkides muu hulgas ära:
 - i) nende kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate liigid, millesse ta kavatseb investeerida;
 - ii) muud kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid, millesse ta kavatseb investeerida;
 - iii) nende kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate liigid, millesse mõni muu alapunktis ii osutatud kvalifitseeruv sotsiaalettevõtlusfond kavatseb investeerida;
 - iv) mittekvalifitseeruvad investeeringud, mida ta kavatseb teha;

v) tehnikad, mida ta kavatseb kasutada, ning

vi) kõik kohaldatavad investeerimispiirangud;

- d) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi investeerimispoliitika eesmärgiks olev positiivne sotsiaalne mõju, sealhulgas vajaduse korral selliste tulemuste prognoos mõistlikkuse piires ning teave varasema tulemuslikkuse kohta selles valdkonnas;
- e) sotsiaalse mõju mõõtmiseks kasutatav metoodika;
- f) muu vara kui kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate kirjeldus ning protsess ja kriteeriumid sellise vara valimiseks, kui tegemist ei ole raha või raha ekvivalendiga;
- g) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi riskiprofiili ning sellise vara seotud riskide kirjeldus, millesse fond võib investeerida, või investeerimistehnikad, mida võidakse kasutada;
- h) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi väärtuse hindamise korra ja vara väärtuse hindamismetoodika kirjeldus, sealhulgas kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate vara väärtuse määramisel kasutatavad meetodid;
- i) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja tasu arvutamise kirjeldus;
- j) kõigi asjakohaste kulude kirjeldus ja nende maksimaalne summa;
- k) olemasolu korral kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi varasemad finantstulemused;
- l) ettevõtluse tugiteenused ja muud tugitegevused, mida kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja osutab või korraldab kolmandate isikute kaudu, et soodustada kvalifitseeruvast sotsiaalettevõtlusfondist investeeringuid saavate kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate tegevuse arengut, laiendamist või anda neile muud tuge teostatavateks tegevusteks, või kui selliseid teenuseid või tegevusi ei pakuta, siis selle asjaolu selgitus;

⁽¹⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

m) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi investeerimisstrateegia või -poliitika või mõlema muutmise korra kirjeldus.

b) nende kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide andmed, mille osakuid või aktsiaid turustatakse, ning nende investeerimisstrateegiad;

2. Kogu lõikes 1 osutatud teave peab olema õige, selge ja mitteeksitav. Seda ajakohastatakse ja vaadatakse vajaduse korral korrapäraselt läbi.

c) teave II peatüki nõuete täitmiseks kehtestatud korra kohta;

3. Kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejal on kohustus avaldada prospekt vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivile 2003/71/EÜ väärtipaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta ⁽¹⁾ või kvalifitseeruvat sotsiaalettevõtlusfondi käsitlevale riigisisesele õigusele, siis võidakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave esitada eraldi või prospekti osana.

d) nende liikmesriikide loetelu, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja kavatses konkreetse kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid turustada;

4. Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 26 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse järgmist:

e) nende liikmesriikide loetelu, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja on moodustanud või asutanud või kavatses moodustada või asutada kvalifitseeruvaid sotsiaalettevõtlusfonde.

a) käesoleva artikli lõike 1 punktides c–f ja punktis l osutatud teabe sisu;

2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus registreerib kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja üksnes juhul, kui ta on veendunud järgmiste tingimuste täitmises:

b) kuidas käesoleva artikli lõike 1 punktides c–f ja punktis l osutatud teavet saab esitada ühtsel kujul, et tagada võimalikult suur võrreldavus.

a) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsemist tegelikult juhtivad isikud on piisavalt hea mainega ning kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja investeerimisstrateegiates piisavalt kogunud;

III PEATÜKK

JÄRELEVALVE JA HALDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 15

1. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad, kes soovivad turustada oma kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid nimetuse „EuSEF” all, teavitavad päritoluliikmesriigi pädevat asutust oma kavatsusest ning esitavad järgmise teabe:

b) lõikes 1 osutatud nõutav teave on täielik;

c) lõike 1 punkti c kohaselt teavitatud kord kindlustab II peatüki nõuete täitmise;

a) kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsemisega seotud äritegevust tegelikult juhtivate isikute andmed;

d) lõike 1 punkti e kohaselt teatatud loetelust nähtub, et kõik kvalifitseeruvad sotsiaalettevõtlusfondid on moodustatud või asutatud käesoleva määruse artikli 3 lõike 1 punkti b alapunkti iii kohaselt.

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.

3. Käesoleva artikli alusel toimunud registreerimine kehtib kogu liidu territooriumil ja võimaldab kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide valitsejatel turustada kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid nimetuse „EuSEF” all kogu liidus.

Artikkel 16

Kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitseja teavitab selle päritoluliikmesriigi pädevat asutust, kus ta kavatseb turustada:

- a) uue kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid või
- b) olemasoleva kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid liikmesriigis, mida ei ole märgitud artikli 15 lõike 1 punktis d osutatud loetelus.

Artikkel 17

1. Vahetult pärast kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitseja registreerimist, uue kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi lisamist, uue asukoha lisamist kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi moodustamiseks või asutamiseks või sellise uue liikmesriigi lisamist, kus kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitseja kavatseb kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid turustada, teavitab päritoluliikmesriigi pädev asutus neid liikmesriike, kes on loetletud artikli 15 lõike 1 punktis d, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet.

2. Vastuvõtavad liikmesriigid, kes on loetletud vastavalt käesoleva määruse artikli 15 lõike 1 punktile d, ei kehtesta vastavalt artiklile 15 registreeritud kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitsejale nõudeid ega nõua haldusmenetluste järgimist seoses kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamisega, samuti ei nõua nad enne turustamise alustamist selle heakskiitmist.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks käesoleva artikli kohase teavitamise vorm.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 16. veebruariks 2014.

5. Komisjonile antakse õigus võtta vastu lõikes 3 osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud menetlusele.

Artikkel 18

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab keskandmebaasi, mis on interneti kaudu avalikult kättesaadav ning milles on loetletud kõik artikli 15 kohaselt liidus registreeritud kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide valitsejad, ning kõik kvalifitseeruvad sotsiaallettevõtlusfondid, mille osakuid või aktsiaid nad turustavad, ja riigid, kus neid fonde turustatakse.

Artikkel 19

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teostab järelevalvet käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise üle.

2. Kui esinevad ilmselged ja tõendatavad asjaolud, mille tõttu vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on alust arvata, et kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitseja rikub tema territooriumil käesolevat määrust, teatab ta sellest kohe päritoluliikmesriigi pädevale asutusele. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võtab asjakohased meetmed.

3. Kui kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitseja jätkab tegutsemist viisil, millega ta ilmselgelt rikub käesolevat määrust päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest hoolimata või seetõttu, et päritoluliikmesriigi pädev asutus ei võta meetmeid mõistliku aja jooksul, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist võtta investorite kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, muu hulgas keelata kvalifitseeruva sotsiaallettevõtlusfondi valitsejal oma kvalifitseeruvate sotsiaallettevõtlusfondide osakuid või aktsiaid vastuvõtva liikmesriigi territooriumil turustada.

Artikkel 20

Pädevatel asutustel on kooskõlas liikmesriigi õigusega kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused. Neil on eelkõige järgmised volitused:

- a) nõuda juurdepääsu kõigile dokumentidele, olenemata nende vormist, ning saada nende dokumentide koopiad või teha nendest koopiaid;

- b) nõuda kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejalt teabe viivitamata esitamist;
- c) nõuda teavet igalt isikult, kes on seotud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja tegevusega või kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondiga;
- d) teha kohapealseid etteteatatud või etteteatamata kontrollid;
- e) võtta asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja täidab jätkuvalt käesolevat määrust;
- f) anda korraldus, millega tagatakse, et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja täidab käesolevat määrust ning hoidub kordamast käitumist, mis võib põhjustada käesoleva määruse nõuete rikkumist.
- b) turustab kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid mitteaktsepteeritavatele investoritele, rikkudes artiklit 6;
- c) kasutab nimetust „EuSEF”, ent ei ole registreeritud kooskõlas artikliga 15;
- d) kasutab nimetust „EuSEF” selliste fondide osakute või aktsiate turustamiseks, mis ei ole moodustatud või asutatud artikli 3 lõike 1 punkti b alapunkti iii kohaselt;
- e) on saanud registreerimise valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal teel, rikkudes artiklit 15;
- f) ei tegutse äris ausalt, õiglaselt ning piisava vilumuse, ettevõttevõtte või hoolsusega, rikkudes artikli 7 punkti a;
- g) ei kohalda asjakohaseid põhimõtteid ja menetlusi, et hoida ära kuritarvitusi, rikkudes artikli 7 punkti b;

Artikkel 21

1. Liikmesriigid sätestavad eeskirjad käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavate halduskaristuste ja muude meetmete kohta ning võtavad nende rakendamise tagamiseks kõik vajalikud meetmed. Sätestatavad halduskaristused ja muud meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Hiljemalt 16. maiks 2015 teavitavad liikmesriigid komisjoni ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõikes 1 osutatud eeskirjadest. Nad teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet viivitamata eeskirjade mis tahes hilisematest muudatustest.

Artikkel 22

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võtab proportsionaalsuse põhimõtet järgides lõikes 2 osutatud asjakohaseid meetmeid, kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja:

- a) ei täida portfelli struktuurile kohaldatavaid nõudeid, rikkudes artiklit 5;

- h) jätab korduvalt täitmata aastaaruande esitamise nõuded, mis on sätestatud artiklis 13;

- i) jätab korduvalt täitmata investorite teavitamise nõude, mis on sätestatud artiklis 14.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võtab päritoluliikmesriigi pädev asutus vastavalt järgmisi meetmeid:

- a) tagab, et kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja täidab artikleid 5 ja 6, artikli 7 punkte a ja b ning artikleid 13, 14 ja 15;

- b) keelab nimetuse „EuSEF” kasutamise ja kustutab asjaomase kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja registrist.

3. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teavitab kooskõlas artikli 15 lõike 1 punktiga d vastuvõtvate liikmesriikide pädevaid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet viivitamata kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja registrist kõrvaldamisest, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis b.

4. Õigus turustada liidus ühe või mitme kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid nimetuse „EuSEF” all lõpeb kohe pädeva asutuse sellise otsuse tegemise kuupäeval, millele on viidatud lõike 2 punktis b.

Artikkel 23

1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teevad käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.

2. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vahetavad teavet ja dokumente, mis on vajalikud nende käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010, eelkõige käesoleva määruse rikkumise kindlakstegemiseks ja heastamiseks.

Artikkel 24

1. Kõigil pädevates asutustes või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalves töötanud või töötavatel isikutel, samuti pädevate asutuste või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitatud audiitoritel ning ekspertidel on ametisaladuse hoidmise kohustus. Ilma et see piiraks kriminaalmenetlust ja käesoleva määruse kohaseid menetlusi, ei tohi konfidentsiaalset teavet, mida need isikud on saanud oma ametikohustuste täitmisel, teha teatavaks ühelegi teisele isikule või asutusele, välja arvatud niisugusel kokkuvõtlikul või üldistatud kujul, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejaid ja kvalifitseeruvaid sotsiaalettevõtlusfonde eraldi identifitseerida ei ole võimalik.

2. Liikmesriikide pädevaid asutusi või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ei takistata vahetamast teavet kooskõlas käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega, mis on kohaldatavad kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejate ja kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide suhtes.

3. Kui pädevad asutused või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saavad konfidentsiaalset teavet vastavalt lõikele 2, siis võivad nad seda kasutada üksnes oma ülesannete täitmisel ning haldus- või kohtumenetlustes.

Artikkel 25

Juhul kui liikmesriikide pädevad asutused ei jõua kokkuleppele ühe pädeva asutuse hinnangu, tegevuse või tegevusetuse osas valdkondades, kus käesoleva määrusega nähakse ette rohkem kui ühe liikmesriigi pädevate asutuste koostöö või kooskõlastamine, võivad pädevad asutused pöörduda kõnealuses küsi-

muses Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 kohaselt antud volitustele, tingimusel et vaidlus ei ole seotud käesoleva määruse artikli 3 lõike 1 punkti b alapunktiga i või punkti d alapunktiga i.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 26

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõikes 2, artikli 9 lõikes 5, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 14 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates 15. maist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne nelja-aastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamise suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 3 lõikes 2, artikli 9 lõikes 5, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 14 lõikes 4 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 2, artikli 9 lõike 5, artikli 10 lõike 2 või artikli 14 lõike 4 alusel delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 27

1. Komisjon vaatab käesoleva määruse läbi kooskõlas lõikega 2. Läbivaatamine hõlmab üldist ülevaadet käesoleva määruse eeskirjade toimimise ning nende kohaldamisel saadud kogemuste kohta, kaasa arvatud:

- a) mil määral on kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad kasutanud eri liikmesriikides siseriiklikult või piiriülevalt nimetust „EuSEF”;
- b) kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide tehtud investeeringute geograafiline ja valdkondlik jaotus;
- c) artikli 14 kohaste teabenõuete asjakohasus, eriti see, kas need on piisavad, et võimaldada investoritel teha teadlik investimisotsus;
- d) erinevate kvalifitseeruvate investeeringute kasutamine sotsiaalettevõtlusfondides ja viis, kuidas see on mõjutanud sotsiaalettevõtete arengut kogu liidus;
- e) sotsiaalettevõtte Euroopa märgise kehtestamise asjakohasus;

f) kolmandas riigis moodustatud või asutatud sotsiaalettevõtlusfondide puhul nimetuse „EuSEF” kasutamise lubamise võimalikkus, võttes arvesse kogemusi niisuguse soovitude kohaldamisel, mille komisjon on esitanud meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid;

g) kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate kindlakstegemise kriteeriumide praktiline rakendamine, selle mõju sotsiaalettevõtete arengule kogu liidus ning nende positiivne sotsiaalne mõju;

h) nende menetluste analüüs, mida kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad rakendavad artiklis 10 osutatud kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate tekitatud positiivse sotsiaalse mõju hindamiseks, ning hinnang liidu tasandil ühtlustatud standardite kehtestamise teostatavuse kohta sotsiaalse mõju hindamiseks viisil, mis on kooskõlas liidu sotsiaalpoliitikaga;

i) võimalus laiendada sotsiaalettevõtlusfondide osakute või aktsiate turustamist jaeinvestoritele;

j) see, kas sotsiaalettevõtlusfondi lisamine direktiivi 2009/65/EÜ kohase kõlbliku vara hulka on asjakohane;

k) käesoleva määruse depositooriumit käsitlevate eeskirjadega täiendamise asjakohasus;

l) sotsiaalettevõtlusfondidele seatud võimalike maksutõkete uurimine ja selliste võimalike maksusoodustuste hindamine, mille eesmärk on ergutada sotsiaalettevõtlust liidus;

m) selliste tõkete hindamine, mis võisid takistada investeerimist nimetust „EuSEF” kasutavatesse fondidesse, sealhulgas muu usaldatavusnõudeid käsitleva liidu õiguse mõju kohta institutsioonilistele investoritele.

2. Lõikes 1 osutatud läbivaatamine toimub järgmiselt:

a) punktide a–e ning g–m puhul hiljemalt 22. juuliks 2017 ning

b) punkti f puhul hiljemalt 22. juuliks 2015.

3. Pärast lõikes 1 osutatud läbivaatamist ja pärast Euroopa Väärtipaberiturujärelevalvega konsulteerimist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek.

Artikkel 28

1. Komisjon alustab hiljemalt 22. juulil 2017. aastal käesoleva määruse ning ja nende valitsejate suhtes kehtivate muude eeskirjade, eelkõige direktiivis 2011/61/EL sätestatud eeskirjade vahelise koostoime läbivaatamist. Läbivaatamise käigus käsitletakse käesoleva määruse kohaldamisala. Komisjon kogub andmeid, et hinnata, kas kohaldamisala on vaja laiendada, et võimaldada fondivalitsejatel, kes valitsevad sotsiaalettevõtlusfondide, mille vara kogumaht ületab artikli 2 lõikes 1 sätestatud künnise, saada kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valitsejaks kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Pärast lõikes 1 osutatud läbivaatamist ja pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek.

Artikkel 29

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 22. juulist 2013, välja arvatud artikli 3 lõige 2, artikli 9 lõige 5, artikli 10 lõige 2 ja artikli 14 lõige 4, mida kohaldatakse alates 15. maist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. aprill 2013

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
L. CREIGHTON

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 347/2013,

17. aprill 2013,

üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu nõustus 26. märtsil 2010 komisjoni ettepanekuga käivitada uus strateegia „Euroopa 2020”. Üks strateegia „Euroopa 2020” prioriteete on jätkusuutliku majanduskasvu saavutamine ressursitõhusama, säästvama ja konkurentsivõimelisema majanduse edendamise teel. Strateegias seatakse energiataristud juhtalgatuse „Ressursitõhus Euroopa” osana esiplaanile ja rõhutatakse vajadust Euroopa võrgud kiiresti ajakohastada ning kogu Euroopa ulatuses omavahel ühendada eelkõige selleks, et integreerida taastuvaid energiaallikaid.
- (2) Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2002. aasta märtsis Barcelonas kokku lepitud eesmärki saavutada liikmesriikide elektrivõrkude vaheliste ühenduste tasemeks vähemalt 10 % installeeritud tootmisvõimsusest ei ole siiani täidetud.

- (3) Komisjoni teatistes „Energiainfrastruktuuri prioriteedid aastaks 2020 ja pärast seda - Euroopa integreeritud energiavõrgu väljaarendamise kava” ning sellele järgnenud nõukogu 28. veebruari 2011. aasta järeldustes ja Euroopa Parlamendi resolutsioonis⁽⁴⁾ kutsutakse üles kujundama uut energiataristute poliitikat võrkude arengu optimeerimiseks Euroopa tasandil ajavahemikul kuni 2020. aastani ja pärast seda, et liit täidaks energiapoliitika põhi-eesmärgid konkurentsivõime, jätkusuutlikkuse ja varustatavuse alal.

- (4) 4. veebruari 2011. aasta Euroopa Ülemkogu rõhutas vajadust moderniseerida ja laiendada Euroopa energiataristut ja ühendada võrke piiriüleseks, selleks et liikmesriikidevaheline solidaarsus saaks toimida, et oleks võimalik kasutada alternatiivseid tarne- või transiiditeid ja energiaallikaid ning et arendataks edasi taastuvaid energiaallikaid, nii et need suudaksid konkureerida traditsiooniliste energiaallikatega. Nõuti, et ükski liikmesriik ei tohiks pärast 2015. aastat jääda eraldatuks Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest ega tunda muret selle pärast, et tema energiajulgeolekut ohustab asjakohaste ühenduste puudumine.

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1364/2006/EÜ⁽⁵⁾ kehtestati üleeuroopaliste energiavõrkude (TEN-E) suunised. Nimetatud suuniste eesmärgiks on toetada liidu energia siseturu väljakujundamist ja soodustada samal ajal energiavarude ratsionaalset tootmist, transporti, jaotamist ja kasutamist, et vähendada vähem soodsate piirkondade ja saarte energiaisolatsiooni, tagada liidu energiatarneed, energiaallikad ja tarneteed, sealhulgas koostöö kaudu kolmandate riikidega, muuta energiavarustus kindlaks ja mitmekesiseks ning aidata kaasa säästvale arengule ja keskkonnakaitsele.

- (6) Praeguse TEN-E raamistiku hindamine on selgesti näidanud, et kuigi raamistik on aidanud välja valitud projekte ellu viia ja muutnud nad poliitiliselt nähtavaks, puudub sel kindlaksmääratud taristulünkade täitmiseks vajalik visioon, fookus ja paindlikkus. Seepärast peaks liit rohkem pingutama, et tulla toime selle valdkonna tulevaste probleemidega, ning vajalikku tähelepanu tuleks pöörata võimalike tulevaste lünkade avastamisele energianõudluses ja -tarnetes.

⁽¹⁾ ELT C 143, 22.5.2012, lk 125.⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 137.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 21. märtsi 2013. aasta otsus.⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 5. juuli 2011. aasta resolutsioon energiainfrastruktuuri prioriteetide kohta aastaks 2020 ja pärast seda (ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 46).⁽⁵⁾ ELT L 262, 22.9.2006, lk 1.

- (7) Praeguse energiataristu ajakohastamise ja uue energiataristu kasutuselevõtu kiirendamine on ülimalt oluline selleks, et täita liidu energia- ja kliimapoliitika eesmärgid, milleks on kujundada välja energia siseturg, tagada eelkõige gaasi ja nafta varustuskindlus, 2020. aastaks vähendada kasvuhooenergiaheidet 20 % (30 %, kui tingimused on õiged), suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osa lõpptarbimises 20 %ni⁽¹⁾ ja suurendada energiatõhusust 20 %, kusjuures energiatõhususe suurendamine võib aidata vähendada uute taristute rajamise vajadust. Samal ajal tuleb liidul pikemas perspektiivis oma energiataristu ette valmistada energiasüsteemi CO₂-heite veelgi suuremaks edasiseks vähendamiseks 2050. aastaks. Seepärast tuleks käesolevas määruses arvesse võtta ka võimalikke edasisi liidu energia- ja kliimapoliitika eesmärgi.
- (8) Energia siseturg jääb liikmesriikide energiavõrkude vaheliste ebapiisavate ühenduste ja olemasolevate energiataristute optimaalsest väiksema kasutamise tõttu killustatuks hoolimata asjaolust, et energia siseturu rajamine on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju,⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju⁽³⁾. Kogu liidus integreeritud võrgud ja arukate võrkude kasutuselevõtt on aga ülimalt olulised konkurentsivõimelise ja hästitoimiva integreeritud turu tagamiseks, energiataristu optimaalse kasutamise saavutamiseks, energiatõhususe suurendamiseks, hajusalt paiknevate taastuvate energiaallikate ühendamiseks ning majanduskasvu, tööhõive ja säästva arengu edendamiseks.
- (9) Liidu energiataristut tuleks nüüdisajastada, et vältida avariisid ja suurendada avariikindlust ning taristu vastupanuvõimet looduslikele või inimtegevusest tingitud õnnetustele, kliimamuutuse kahjulikule mõjule ja julgeolekuohtudele – eelkõige puudutab see Euroopa elutähtsaid taristuid, nagu on sätestatud nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiivis 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta⁽⁴⁾.
- (10) Nafta transportimisega seotud keskkonnanariske võib aidata oluliselt vähendada maismaal paiknevate torustike kasutamine veetranspordi asemel.
- (11) Nutivõrkude olulisust liidu energiapoliitika eesmärkide saavutamisel on tunnistanud komisjoni 12. aprilli 2011. aasta teatistes „Arukad võrgud – innovatsioonist kasutuselevõtuni”.
- (12) Euroopa energiataristus kasvab energia salvestuskohtade ning veeldatud ja surumaagaasi vastuvõtu, hoiustamise ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatiste tähtsust. Selliste energiataristurajatiste laiendamine on hästitoimiva võrgutaristu oluline osa.
- (13) Komisjoni 7. septembri 2011. aasta teatistes „ELi energiapoliitika: koostöö ELi-väliste partneritega” rõhutati, et liit peaks välissuhtluses toetama energiataristute arendamist, et soodustada sotsiaalmajanduslikku arengut väljaspool liidu piire. Liit peaks hõlbustama liidu energiavõrke kolmandate riikide võrkudega ühendavate projektide elluviimist eelkõige naaberriikides ja liiduga konkreetset energiakoostööd tegevates riikides.
- (14) Pinge ja sageduse stabiilsuse tagamiseks tuleks erilist tähelepanu pöörata Euroopa elektrivõrgu stabiilsusele, sest tingimuste muutumisel satub süsteemi üha enam energiat taastuvatest ressurssidest, mis on olemuslikult muutuvad.
- (15) Hinnanguliselt tuleb 2020. aastani üleeuroopalistesse elektri ja gaasi ülekandetaristutesse investeerida kuni 200 miljardit eurot. Investeeringute mahu märkimisväärne kasv võrreldes möödunud suundumustega ja vajadus energiataristute prioriteete kiiresti rakendada nõuavad eelkõige piiriüleste energiataristute õigusliku reguleerimise ja finantseerimise uut käsitlemist.
- (16) Komisjoni talituste töödokumendis 10. juuni 2011. aasta nõukogule pealkirjaga „Energiainfrastruktuuri investeerimisvajadused ja -lüngad” rõhutati, et ligikaudu poolte puhul kõikidest 2020. aastani jäänud kümnendil vajalikest investeeringutest on oht, et neid ei tehta üldse või ei tehta õigeaegselt lubade andmise, reguleerimise ja rahastamisega seotud takistuste tõttu.
- ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).
- ⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.
- ⁽³⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.
- ⁽⁴⁾ ELT L 345, 23.12.2008, lk 75.

- (17) Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad üleeuroopalise energiavõrgu õigeaegse arendamise ja koostalitluse kohta, et saavutada Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) energiapoliitika eesmärgid – tagada energia siseturu toimimine ja varustuskindlus liidus, edendada energia tõhusat kasutamist ja säästmist, arendada välja uusi ja taastuvaid energiaallikaid ning edendada energiavõrkude sidumist. Nimetatud eesmärgid järgides aidatakse käesoleva määrusega kaasa arukale, jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule ning tuuakse kasu kogu liidu konkurentsivõimele ja tema majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele.
- (18) Üleeuroopaliste võrkude arendamise ja tõhusa koostalitlusvõime jaoks on tähtis tagada põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite tegevuse koordineerimine. Selleks et tagada ühtsed tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 714/2009 (võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses)⁽¹⁾ asjakohaste sätete rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes⁽²⁾. Suunised põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite tegevuse liidu tasandil koordineerimise kohta tuleks vastu võtta kontrollimenetlusega, tingimusel et need suunised kehtivad kõigi põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite suhtes üldiselt.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009⁽³⁾ moodustatud Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööametile (edaspidi „koostööamet“) antakse käesoleva määrusega olulisi lisaülesandeid ja ta peaks saama ka õiguse mõningate lisaülesannete täitmise eest tasu võtta.
- (20) Komisjon on pärast tihedaid arutelusid kõikide liikmesriikide ja sidusrühmadega kindlaks määranud 12 strateegilist üleeuroopalise energiataristu prioriteeti, mille elluviimine 2020. aastaks on liidu energia- ja kliimapoliitika eesmärkide saavutamiseks mõõdapäasmatu. Nimetatud prioriteetidid hõlmavad eri geograafilisi piirkondi või valdkondi järgmistel aladel: elektri ülekanne ja salvestamine, gaasi ülekanne ja hoiustamine, veeldatud või surumaa-gaasi taristu, nutivõrgud, elektrienergia ülekande kiirteed, CO₂ transport ning naftataristu.
- (21) Ühishuviprojektid peaksid, arvestades nende panust energiapoliitikaeesmärkide täitmisesse, täitma ühiseid, läbi-paistvaid ja objektiivseid kriteeriume. Et elektri- ja gaasitaristu projekte saaks võtta liidu teise loendisse ja sellele järgnevasse loenditesse, peaksid need olema osa võrkude viimasest olemasolevast kümneaastasest arengukavast. Eelkõige tuleks kõnealuses kavas arvesse võtta Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta järeldusi seoses äärealade energiaturgude integreerimise vajadusega.
- (22) Tuleks asutada piirkondlikud rühmad, kes esitaksid ja vaataksid läbi ühishuviprojekte, mille järel koostatakse ühishuviprojektide piirkondlikud loendid. Laiema konsensus saavutamiseks peaksid piirkondlikud rühmad tegema tihedat koostööd liikmesriikide, nende reguleerivate asutuste, projektiedendajate ja asjakohaste sidusrühmadega. Koostöö peaks võimalikult palju rajanema riikide reguleerivate asutuste, põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite ning muude, liikmesriikide ja komisjoni asutatud struktuuride olemasolevatel regionaalkoostöövormidel. Sellise koostöö käigus peaksid riikide reguleerivad asutused vajaduse korral piirkondlikke rühmi nõustama muu hulgas kavandatud projektide õiguslike aspektide teostatavuse ning reguleerijatelt loa saamise kavandatud tähtaegade realistlikkuse küsimuses.
- (23) Tagamaks, et liidu ühishuviprojektide loendis (edaspidi „liidu loend“) piirdutakse projektidega, mis aitavad kõige rohkem kaasa strateegiliste energiataristu esmatähtsate koridoride ja alade loomisele, tuleks liidu loendi kinnitamise ja läbivaatamise õigus anda komisjonile vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290, samal ajal austades liikmesriikide õigust heaks kiita nende territooriumiga seotud ühishuviprojekte. Käesoleva määruse aluseks olevale ettepanekule lisatud mõjuhindanguga läbiviidud analüüsi kohaselt on selliseid projekte hinnanguliselt umbes 100 projekti elektri- ja 50 gaasisektoris. Lähtudes sellest hinnangust ja vajadusest tagada käesoleva määruse eesmärkide saavutamine, peaks ühishuviprojektide koguhulk jääma käideldavuse piiridesse ega tohiks olla oluliselt üle 220 projekti. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide koostamisel ja ettevalmistamisel tagama vajalike dokumentide üheaegse, õigeaegse ja asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

- (24) Iga kahe aasta tagant tuleks koostada uus liidu loend. Uude liidu loendisse ei tohiks võtta neid ühishuviprojekte, mis on lõpule viidud või mis ei vasta enam käesolevas määruses sätestatud asjaomastele kriteeriumidele ja nõuetele. Sellepärast peaks olemasolevate ühishuviprojektide uude liidu loendisse võtmise kohta kehtima piirkondlike loendite ja liidu loendi koostamise valikumenetlus nagu kavandavate projektide kohtagi; sellega kaasnevad halduskoormust tuleks püüda võimalikult minimeerida, näiteks kasutades võimalikult palju juba varem esitatud teavet ning projektiedendajate aastaaruannete andmeid.
- (25) Ühishuviprojekte tuleks võimalikult kiiresti rakendada ning tähelepanelikult jälgida ja hinnata, hoides samal ajal projektiedendajate halduskoormuse võimalikult väikse. Komisjon peaks teatavatesse raskustesse sattunud projektidele määrama Euroopa koordinaatorid.
- (26) Loamenetlus ei tohiks tekitada halduskoormust, mis on ebaproportsionaalselt suur võrreldes projekti suuruse või keerukusastmega, ega tõkestada üleeuroopaliste võrkude arendamist ja juurdepääsu turule. Nõukogu 19. veebruari 2009. aasta järeldustes toodi esile vajadus investeerimistõkete kindlaksmääramise ja kõrvaldamise järele, sealhulgas planeerimis- ja konsultatsioonimenetluste lihtsustamise kaudu. Neid järeldusi toetasid Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta järeldused, kus jällegi rõhutati loamenetluste lihtsustamise ja tõhustamise tähtsust, austades samas riiklikku pädevust.
- (27) Liidu energia- ja transpordi- ja telekommunikatsioonitaristu ühishuviprojektide kavandamist ja rakendamist tuleks kooskõlastada, et tekitada nende koostoimet kõikjal, kus see on majanduslikust, tehnilisest ja ökoloogilisest või ruumilise planeerimise seisukohalt mõistlik, võttes seejuures arvesse asjakohaseid ohutusküsimusi. Seega tuleks erinevate üleeuroopaliste võrkude planeerimisel eelistada transpordi-, kommunikatsiooni- ja energiavõrkude ühendamist, et tulla toime võimalikult väikese territooriumiga ja võimaluse korral tagada olemasolevate või kasutamata trasside uuesti kasutamine, et viia miinimumi igasugune negatiivne sotsiaalne, majanduslik, keskkonna- ja finantsmõju.
- (28) Ühishuviprojektide kiireks halduslikuks menetlemiseks tuleks neile riiklikul tasandil anda eelisstaatus. Pädevad asutused peaksid käsutama ühishuviprojekte avalikku huvisse kuuluvatena. Tuleks anda load kahjuliku keskkonnamõjuga projektidele, mille suhtes on ülekaalukas avalik huvi, kui kõik nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivis 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivis 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, ⁽²⁾ sätestatud tingimused on täidetud.
- (29) Riikliku pädeva asutuse või asutuste loomine, mis integreeriks(id) või koordineeriks(id) kõiki loamenetlusi (universaalteenistus) peaks vähendama keerukust, suurendama tõhusust ja läbipaistvust ning aitama tihendada liikmesriikide koostööd. Määratud pädevad asutused peaksid alustama tööd võimalikult kiiresti.
- (30) Vaatamata juba kehtivatele normidele üldsuse osalemiseks keskkonnamõjude otsuste tegemisel on vaja täiendavaid meetmeid selleks, et tagada kõige rangemate läbipaistvuse ja üldsuse osalemise normide järgimine ühishuviprojektide loamenetluse kõikide asjakohaste küsimuste käsitlemisel.
- (31) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta, ⁽⁴⁾ kui see kohaldub, keskkonnateabe kättesaadavuse ja keskkonnamõju otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon, alla kirjutatud 25. juunil 1998. aastal Århusis ⁽⁵⁾ (edaspidi „Århusi konventsioon”) ja piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni (edaspidi „Espoo konventsioon”) nõuetekohane ja koordineeritud kohaldamine peaks tagama keskkonnamõju hindamise põhimõtete ühtlustamise, sealhulgas riikidevahelises kontekstis. Liikmesriigid peaksid koordineerima ühishuviprojektide hindamist ja võimaluse korral tagama ühishindamise. Liikmesriike tuleks õhutada vahetama loamenetlustealaseid kogemusi ja suurendama vastavat haldusvõimekust.

⁽¹⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 26, 28.1.2012, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30.

⁽⁵⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

- (32) Tähtis on loamenetlusi parandada ja sujuvamaks muuta, tunnustades – nii palju kui see on subsidiaarsuse põhimõtet nõuetekohaselt järgides võimalik – liikmesriikide pädevust ja menetlusi uue taristu rajamisel. Energiataristute arendamise hädavajadust silmas pidades peaks loamenetluste lihtsustamisega kaasnema kindlaksmääratud tähtaeg, mille jooksul peavad asjaomased asutused võtma vastu otsuse projekti ehitustööde kohta. Nimeetatud ajaline piirang peaks stimuleerima loamenetluste tõhusamat määramist ja läbiviimist ega tohiks mingil juhul kaasa tuua järeleandmisi keskkonnakaitse ja üldsuse osalemise rangete normide osas. Mis puutub käesoleva määrusega kehtestatud maksimumtähtaegadesse, siis peaksid liikmesriigid siiski püüdma neid võimalust mööda lühendada. Pädevad asutused peaksid tagama tähtaegadest kinnipidamise ja liikmesriigid peaksid püüdma tagada tervikotsuse sisulist või menetluslikku õiguspärasust vaidlustavate kaebuste võimalikult tõhusa menetlemise.
- (33) Kui liikmesriigid seda asjakohaseks peavad, võivad nad lisada tervikotsusele otsused, mis tehti seoses konkreetsete maaomanikega peetud läbirääkimistega kinnisasjale juurdepääsu saamiseks, kinnisasja omandamiseks või selle valdamisõiguse saamiseks; ruumilise planeerimisega, mis määrab kindla piirkonna üldise maakasutuse, hõlmab muid arendusprojekte, nt maanteid, raudteid, hooneid ja looduskaitsealasid ning mida ei tehta kavandatud projekti tarvis; tegevuslubade andmisega. Loamenetlustes tuleks silmas pidada, et ühishuviprojekt võib hõlmata asjakohast taristut projekti rajamiseks või toimimiseks vajalikul ulatusel.
- (34) Käesolevat määrust ja eelkõige loamenetlust, üldsuse osalemist ja ühishuviprojektide rakendamist käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada, ilma et see piiraks rahvusvahelise ja liidu õiguse ning sealhulgas keskkonna- ja inimtervise kaitset käsitlevate sätete ning ühise kalandus- ja merenduspoliitika raames vastu võetud sätete kohaldamist.
- (35) Ühishuviprojektide arendus-, ehitus-, tegevus- ja hoolduskulud peaksid üldjuhul täielikult katma taristu kasutajad. Kui turunõudluse või kasutustasude eeldatava mõju hindamisest nähtub, et ilmselt ei õnnestu kulusid katta taristu kasutajate tasudest, peaks olema lubatud ühishuviprojektide kulude jaotamine riikide vahel.
- (36) Kulude asjakohast jaotamist käsitleva arutelu aluseks peaks olema taristuprojekti kulude ja tulude analüüs, mis tehakse kogu energiasüsteemi hõlmava analüüsi jaoks ühtlustatud meetodika põhjal ja toimub kümneaastaste võrgu arengukavade raames, mille Euroopa elektri põhi- võrguettevõtjate võrgustik (ENTSO-E) ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik (ENTSO-G) on ette valmistanud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 714/2009 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta⁽¹⁾ ning mille koostööamet on läbi vaadanud. Analüüsis võib investeeringute ühikukulude võrdlemiseks võtta arvesse näitajaid ja vastavaid kontrollväärtusi.
- (37) Üha enam integreeritud energia siseturul on vaja selgeid ja läbipaistvaid eeskirju kulude riikidevaheliseks jaotamiseks, et kiirendada piiriülesele taristule investeerimist. 4. veebruari 2011. aasta Euroopa Ülemkogu tuletas meelde, kui tähtis on edendada võrkudesse investeerimist soodustavat reguleerivat raamistikku, millega kehtestatakse rahastamisvajadusega kooskõlas olevad tasud ning piiriüleste investeeringute kulude asjakohane jaotamine, suurendades konkurentsi ja konkurentsivõimet ning võttes arvesse mõju tarbijatele. Kulude riikidevahelist jaotamist puudutavate otsuste tegemisel peaksid riikide reguleerivad asutused tagama, et selle mõju riigisestele tariifidele ei kujuneks tarbijatele liiga koormavaks. Reguleerivad asutused peaksid võtma arvesse ka tegelikke või hinnangulisi kasutustasusid ja tulusid, et vältida projektide mitmekordset toetamist. Nimetatud tasusid ja tulusid tuleks arvesse võtta vaid niivõrd, kui nad on mõeldud asjaomaste kulude katmiseks, ning need peaksid olema projektidega võimalikult tihedalt seotud. Kui investeeringutaotluses võetakse arvesse kasu, mis saadakse väljaspool asjaomaseid liikmesriike, peaksid riikide reguleerivad asutused projektispetsiifilise tulude-kulude analüüsi küsimustes konsulteerima põhi- võrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi halduritega.
- (38) Kehtivas energia siseturu alases õiguses nõutakse, et gaasi- ja elektrivõrkude juurdepääsutasudega loodaks asjakohased stiimulid investeeringute tegemiseks. Energia siseturu käsitleva õiguse kohaldamisel peaksid riikide reguleerivad asutused tagama stabiilse ja prognoositava õigusraamistiku ja ühishuviprojektide stiimulid, sealhulgas pikaajalised stiimulid, mis oleksid vastavuses projektispetsiifiliste riskide tasemega. Elektri valdkonnas kehtib see eelkõige innovaatilise ülekandetehnoloogia kohta, mis võimaldab taastuvenergiat, hajutatud energiaallikaid või nõudlusele reageeringut mastaapselt integreerida omavahel ühendatud võrkudesse, ning gaasi puhul ülekandetaristu kohta, mis pakub turule täiustatud võimsust või täiendavat paindlikkust, et võimaldada tarnehäirete korral lühiajalist kauplemist või varutarneid.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

- (39) Käesolevat määrust kohaldatakse üksnes käesoleva määruse tähenduses ühishuviprojektidele lubade andmiseks, avaliku sektori osalemiseks sellistes projektides ja selliste projektide reguleerimiseks. Samas võivad liikmesriigid oma siseriiklike seadustega kohaldada samasuguseid või nendega sarnaseid eeskirju ka teiste projektide suhtes, mida ei loeta ühishuviprojektideks käesoleva määruse tähenduses. Liikmesriigid võivad tulenevalt oma siseriiklikust õigusest kohaldada õiguslike stiimulite osas samasuguseid või sarnaseid eeskirju elektrienergia salvestamise ühisprojektide suhtes.
- (40) Liikmesriigid, kes praegu energiataristuprojektidele lubade andmisel ei anna neile suurimale riiklikule tähtsusele vastavat õiguslikku staatust, peaksid kaaluma selle kasutuselevõtmist ning eelkõige kaaluma, kas see kiirendaks loamentlust.
- (41) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 663/2009 loodud Euroopa majanduse elavdamise energiaakavas⁽¹⁾ on näidatud, et erasektori vahendite kasutamine liidu olulise rahalise toetuse kaudu annab lisandväärtust ja võimaldab rakendada Euroopa tähtsusega projekte. 4. veebruaril 2011. aasta Euroopa Ülemkogu tunnistas, et mõned energiataristuprojektid võivad vajada erasektori rahastamise võimendamiseks siiski piiratud mahu avaliku sektori rahastamist. Majandus- ja rahanduskriisi ning eelarvepiirangute tingimustes tuleks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus välja töötada sihtotstarbeline toetus, mida antakse toetuste ja finantsinstrumentide kaudu selleks, et esmatähtsate energiataristukoridoride ja -alade rahastamiseks ligi tõmmata uusi investoreid, hoides samal ajal liidu eelarveliste vahendite osakaalu selles võimalikult väiksena. Seejuures peaks kasutama taristuprojektide rahastamisel projektivõlakirjade kasutamise katsetapi kogemusi.
- (42) Elektri-, gaasi-, nafta- ja CO₂-alased ühishuviprojektid peaksid vastama teatavatele tingimustele, et saada asjakohase Euroopa ühendamise rahastu määruse alusel liidu rahalist abi uuringuteks ja teatavatel tingimustel töödeks kas toetuste või innovaatiliste finantsinstrumentide kujul niipea, kui selline rahastamine muutub kättesaadavaks. Sellega tagatakse vajadustele vastava toetuse andmine niisugustele ühishuviprojektidele, mis ei ole kehtiva õigusraamistiku ja turutingimuste kohaselt tasuvad.
- Oluline on vältida konkurentsimoonutusi, eelkõige projektide vahel, mis panustavad samasse liidu esmatähtsasse koridori. Niisugune rahaline abi peaks tagama vajaliku koostoime struktuurifondidega, millest rahastatakse piirkondliku või kohaliku tähtsusega energiajaotuse nutivõrke. Ühishuviprojektidesse investeerimine toimub kolmes järgus. Kõigepealt peaksid esimesed investeringud tulema turult. Seejärel, kui turg ei investeer, tuleks uurida regulatiivsete lahenduste võimalusi, vajaduse korral kohandada asjaomast õigusraamistikku, ning tagada asjaomase õigusraamistiku nõuetekohane kohaldamine. Ning seejärel, kui kaks esimest sammu ühishuviprojektide jaoks vajalikke investeeringuid ei anna, võib anda liidu finantsabi, kui ühishuviprojekt vastab abikõlblikkuse kriteeriumidele.
- (43) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt üleeuroopaliste energiavõrkude arendamist ja koostalitlusvõimet ning selliste võrkudega ühendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (44) Määruseid (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (45) Seetõttu tuleks otsus nr 1364/2006/EÜ tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse suunised I lisas sätestatud esmatähtsate üleeuroopalise energiataristu koridoride ja alade (edaspidi „esmatähtsad energiataristukoridorid ja -alad“) õigeaegse arendamise ja koostalitlusvõime jaoks.

⁽¹⁾ ELT L 200, 31.7.2009, lk 31.

2. Eelkõige hõlmab käesolev määrus järgnevat:

- a) määratakse kindlaks esmatahtsate koridoride ja alade loomiseks vajalikud ühishuviprojektid, mis kuuluvad II lisas sätestatud elektri, gaasi, nafta ja CO₂ energiataristukategooriatesse (edaspidi „energiataristukategooriad”);
- b) hõlbustatakse ühishuviprojektide õigeaegset elluviimist, lihtsustades, paremini kooskõlastades ja kiirendades loamenetlusi ning suurendades üldsuse osalemist;
- c) sätestatakse eeskirjad ja suunised ühishuviprojektide kulude riikidevaheliseks jaotamiseks ja riskidega seotud stiimulite pakkumiseks;
- d) määratakse tingimused, mille täitmisel on ühishuviprojektid kõlblikud liidu rahalise abi saamiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse lisaks direktiivides 2009/28/EÜ, 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ ning määrustes (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 sätestatud mõistetele järgmisi mõisteid:

- 1) „energiataristu” – füüsilised seadmed või rajatised, mis kuuluvad energiataristukategooriate alla ning asuvad liidus või ühendavad liitu ja üht või mitut kolmandat riiki;
- 2) „tervikotsus” – liikmesriigi asutuse või asutuste, välja arvatud kohtute tehtud otsus või otsuste kogum, millega kas antakse projektiedendajale luba ehitada projekti elluviimisega seotud energiataristu või keeldutakse loa andmisest, ilma et see piiraks otsuste tegemist halduskorras edasikaebuste menetlemisel;
- 3) „projekt” – üks või mitu energiataristukategooriasse kuuluvat liini, torustikku, rajatist, seadet või paigaldist;
- 4) „ühishuviprojekt” – projekt, mida on vaja I lisas sätestatud esmatahtsate energiataristukoridoride ja -alade loomiseks ning mis kuulub artiklis 3 nimetatud ühishuviprojektide liidu loendisse;

5) „energiataristu kitsaskoht” – ülekandevõimsuse piirastest, sealhulgas taristu puudumisest tingitud energiasüsteemi füüsiliste energiavoogude piirang;

6) „projektiedendaja” – üks järgmistest üksustest:

a) põhivõrguettevõtja või ülekandesüsteemi haldur või jaotusvõrguettevõtja või jaotussüsteemi haldur või muu ettevõtja või investor, kes töötab välja ühishuvi-projekti;

b) juhul kui tegemist on mitme põhivõrguettevõtja või ülekandesüsteemi halduri või jaotusvõrguettevõtja või jaotussüsteemi halduri või muu ettevõtja või investori või nende rühmaga, siis nendevahelise lepinguga määratud, kohaldatava siseriikliku õiguse kohane õigusvõimeline üksus, kellel on õigus võtta lepingupoolte nimel õiguslikult siduvaid kohustusi ja varalist vastutust;

7) „nutivõrk” – elektrivõrk, millesse saab kulutõhusalt integreerida kõigi võrguga ühendatud kasutajate, sealhulgas tootjate, tarbijate ja tootvate tarbijate käitumise ja tegevuse, selleks et saada majanduslikult tõhus ja säästlik elektrisüsteem, mis on kvaliteetne, ohutu, väikeste kadudega, varustuskindel ja hea tarnekvaliteediga;

8) „tööd” – koostisosade, süsteemide ja teenuste, sh tarkvara ostmise, tarnimise ja kasutuselevõtmine ning projektiga seotud arendus-, ehitus- ja paigaldustegevus, paigaldiste vastuvõtmine ning projekti käivitamine;

9) „uuringud” – projekti rakendamise ettevalmistamiseks vajalik tegevus, nt ettevalmistavad, teostatavus- ja hindamis-uuringud, katsed ning kinnitavad uuringud, sh tarkvara, ning kõik muud tehnilised toetusmeetmed, sh eeltööd projekti määratlemiseks ja väljaarendamiseks ning selle rahastamise üle otsustamiseks, nt asjaomaseid asukohti käsitleva eelteabe kogumine ning finantspaketi ettevalmistamine;

10) „riigi reguleeriv asutus” – direktiivi 2009/72/EÜ artikli 35 lõike 1 kohaselt või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 39 lõike 1 kohaselt määratud riigi reguleeriv asutus;

11) „käikulaskmine” – valmishitatud projekti toimivaks muutmise protsess.

II PEATÜKK

ÜHISHUVIPROJEKTID

Artikkel 3

Ühishuviprojektide liidu loend

1. Käesoleva määrusega asutatakse kaksteist III lisa 1. jaos määratletud piirkondlikku rühma (edaspidi „rühm”). Rühmade koosseis põhineb igal esmatahtsal koridoril ja alal ja selle vastaval geograafilisel katvusel, mis on sätestatud I lisa. Rühmades kuulub otsustuspädevus üksnes liikmesriikidele ja komisjonile ning sel eesmärgil viidatakse neile kui rühma otsuseid tegevale organile.

2. Iga rühm kehtestab oma kodukorra, võttes arvesse III lisa sätteid.

3. Iga rühma otsuseid tegev organ võtab vastu III lisa 2. jaos sätestatud menetluse kohaselt koostatud ühishuviprojektide piirkondliku loendi ettepaneku, võttes arvesse iga projekti osatähtsust I lisa sätestatud esmatahtsate energiataristukoridoride ja -alade loomisel ning seda, kuidas projektid vastavad artiklis 4 sätestatud kriteeriumidele.

Piirkondliku loendi koostamisel:

a) nõuab iga üksiku ühishuviprojekti ettepanek heakskiitu liikmesriikidelt, mille territooriumiga see projekt on seotud; kui mõni liikmesriik nõusolekut ei anna, esitab ta asjaomasele rühmale sellekohased põhjendused;

b) võtab rühm arvesse komisjoni soovitusi, mille eesmärk on hoida ühishuviprojektide koguarv hallatavates piirides.

4. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 172 teisele lõigule antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse ühishuviprojektide liidu loend (edaspidi „liidu loend”). Liidu loend koostatakse käesoleva määruse lisa toodud kujul.

Talle antud õiguse teostamisel tagab komisjon liidu loendi koostamise iga kahe aasta järel, võttes aluseks III lisa 1. jao punkti 2 kohaselt rühmade otsuseid tegevate organite poolt käesoleva artikli lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt koostatud piirkondlikud loendid.

Esimene liidu loend võetakse vastu hiljemalt 30. septembriks 2013.

5. Piirkondlike loendite põhjal liidu loendit koostades komisjon:

a) tagab, et sellesse võetakse üksnes artiklis 4 osutatud kriteeriumidele vastavad projektid;

b) tagab regioonidevahelise sidususe, võttes arvesse koostööameti seisukohta, millele on osutatud III lisa 2. jao punktis 12;

c) võtab arvesse kõik liikmesriikide arvamused, millele on osutatud III lisa 2. jao punktis 9, ning

d) püüab jätta liidu loendi ühishuviprojektide arvu hallatavatesse piiridesse.

6. Käesoleva artikli lõike 4 kohaselt liidu loendisse võetud ühishuviprojektid saavad määruste (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 artiklis 12 osutatud vastavate piirkondlike investimiskavade, direktiivide 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ artiklis 22 osutatud vastavate riiklike kümneaastaste võrgu arengukavade ning asjakohasel juhul muude riiklike taristukavade lahutamatuks osaks. Sellistele projektidele antakse kõikides nimetatud kavades suurim võimalik prioriteet.

Artikkel 4

Ühishuviprojektide kriteeriumid

1. Ühishuviprojektid peavad vastama järgmistele üldistele kriteeriumidele:

a) projekt on vajalik vähemalt ühe esmatahtsa energiataristukoridori ja -ala jaoks;

b) projektist saadav üldine kasu, mida hinnatakse lõikes 2 esitatud vastavate erikriteeriumide põhjal, on sellega kaasnevatest kuludest suurem, seda ka pikemas perspektiivis, ning

c) projekt vastab vähemalt ühele järgmisele kriteeriumile:

i) hõlmab kahe või mitme liikmesriigi piire ületades vähemalt kahte liikmesriiki;

ii) asub ühe liikmesriigi territooriumil ning sel on IV lisa punktis 1 sätestatud oluline piiriülene mõju;

iii) ületab vähemalt ühe liikmesriigi ja Euroopa Majanduspiirkonna riigi vahelist piiri.

2. Teatavatesse energiataristukategooriatesse kuuluvate ühishuviprojektide suhtes kohaldatakse järgmisi erikriteeriume:

- a) II lisa punkti 1 alapunktides a–d sätestatud energiataristukategooriatesse kuuluvate elektri ülekandmise ja salvestamise projektide puhul annab projekt olulise panuse vähemalt ühe järgmise erikriteeriumi täitmisesse:
- i) turgude integreerimine, sealhulgas vähemalt ühe liikmesriigi eraldatuse lõpetamine ning energiataristu kitsaskohtade vähendamine; konkurents ja süsteemi paindlikkus;
 - ii) säästlikkus, muu hulgas taastuvenergia võrku integreerimise kaudu ja taastuvenergia ülekannete kaudu suurimatesse tarbimiskeskustesse ja salvestuskohtadesse;
 - iii) varustuskindlus, muu hulgas koostalitlusvõime, sobivate ühenduste ja süsteemi kindla ja usaldusväärse talitluse kaudu;
- b) II lisa punktis 2 sätestatud energiataristukategooriatesse kuuluvate gaasiprojektide puhul annab projekt olulise panuse vähemalt ühe järgmise erikriteeriumi täitmisesse:
- i) turgude integreerimine, sealhulgas vähemalt ühe liikmesriigi eraldatuse lõpetamine ning energiataristu kitsaskohtade vähendamine; koostalitlusvõime ja süsteemi paindlikkus;
 - ii) varustuskindlus, muu hulgas sobivate ühenduste ning tarneallikate, tarnijate ja tarneteede mitmekesistamise kaudu;
 - iii) konkurents, muu hulgas tarneallikate, tarnijate ja tarneteede mitmekesistamise kaudu;
 - iv) säästvus, muu hulgas heitkoguste vähendamise, vahelduva taastuvenergia tootmise toetamise ja taastuvatest allikatest pärit gaasi tõhusama kasutamise kaudu;
- c) II lisa punkti 1 alapunktis e sätestatud energiataristukategooriasse kuuluvate elektri nutivõrkude projektide puhul annab projekt olulise panuse kõigi järgmiste erikriteeriumide täitmisesse:
- i) võrgukasutajate integreerimine ja kaasamine uute tehniliste nõuetega seoses kasutajate elektrinõudluse ja -pakumisega;
 - ii) elektri ülekande ja jaotuse tõhusus ja koostalitlus võrgu igapäevases töös;
 - iii) võrgu kindlus, süsteemi juhtimine ja tarnekvaliteet;
 - iv) tulevaste kulutõhusate võrguinvesteeringute optimeeritud planeerimine;
 - v) turu toimimine ja klienditeenused;
 - vi) kasutajate kaasamine nende energiakasutuse juhtimisse;
- d) II lisa punktis 3 sätestatud energiataristukategooriasse kuuluvate naftatranspordiprojektide puhul annab projekt olulise panuse kõigi alljärgnevate erikriteeriumide täitmisesse:
- i) varustuskindlus, millega vähendatakse sõltuvust ühestainast tarneallikast või tarneteest;
 - ii) ressursside tõhus ja säästev kasutamine keskkonnanriskide vähendamise kaudu;
 - iii) koostalitlusvõime;
- e) II lisa punktis 4 sätestatud energiataristukategooriasse kuuluvate CO₂ transpordi projektide puhul annab projekt olulise panuse kõigi alljärgnevate erikriteeriumide täitmisesse:
- i) CO₂ heite vältimine koos energiavarustuse kindluse säilitamisega;
 - ii) CO₂ transpordi vastupanuvõime ja kindluse suurendamine;
 - iii) ressursside tõhus kasutamine, võimaldades mitmete CO₂ allikate ja säilitamiskohtade ühendamist ühise taristu kaudu ja vähendades keskkonnakoormust ja -riske.
3. II lisa punktides 1–3 sätestatud energiataristukategooriasse kuuluvate projektide puhul hinnatakse käesolevas artiklis loetletud kriteeriumide täitmist kooskõlas IV lisa punktides 2–5 sätestatud näitajatega.

4. Kõigi ühishuviprojektidena abikõlblikuks ja piirkondlikku loendisse võtmiseks sobivaks osutada võivate projektide hindamise hõlbustamiseks hindab iga rühm läbipaistvalt ja objektiivselt iga projekti panust ühe ja sama esmatahtsa koridori või ala loomisse. Iga rühma hindamismeetodite aluseks tuleb võtta kogupanus lõikes 2 osutatud kriteeriumide täitmisel; hindamise põhjal koostatakse projektide järjestus rühmasiseseks kasutamiseks. Piirkondlikus ja liidu loendis projekte ei järjestata, ka ei kasutata järjestamist mingil muul eesmärgil peale selle, mida kirjeldatakse III lisa 2. jao punktis 14.

Projektide hindamisel võtab iga rühm nõuetekohaselt arvesse:

- a) iga kavandatud projekti kiireloomulisust turgude integreerimise (muu hulgas vähemalt ühe liikmesriigi eraldatuse lõpetamise) ja konkurentsi, säästvuse ning varustuskindlusega seotud liidu energiapolitika eesmärkide täitmisel;
- b) igast projektist mõjutatud liikmesriikide hulka, tagades seejuures võrdsed tingimused äärepoolsemaid liikmesriike hõlmavatele projektidele;
- c) iga projekti panust territoriaalsesse ühtekuuluvusse ja
- d) seda, kuivõrd projekt täiendab teisi ettepanud projekte.

II lisa punkti 1 alapunktis e sätestatud energiataristukategooriatesse kuuluvate nutivõrkude projektide puhul koostatakse paremusjärjestus projektidele, mis mõjutavad samu kahte liikmesriiki ning võetakse nõuetekohaselt arvesse ka projekti mõjuväljas olevate kasutajate arvu, aastast energiatarbimist ning mitte-dispetsjuhitavate võimsustega toodetud energia osa nende kasutajate piirkonnas.

Artikkel 5

Rakendamine ja järelvalve

1. Projektiedendajad koostavad oma ühishuviprojektide rakenduskava, mis sisaldab ka ajakava alljärgneva jaoks:

- a) teostatavus- ja projekteerimisuuringud;
- b) heakskiidu saamine riigi reguleerivalt asutuselt või muult asjaomaselt asutuselt;
- c) ehitamine ja käikulaskmine;
- d) artikli 10 lõike 4 punktis b osutatud loamenetluse ajakava.

2. Põhivõrguettevõtjad, ülekandesüsteemi haldurid, jaotusvõrguettevõtjad, jaotussüsteemi haldurid ja muud ettevõtjad teevad omavahel koostööd, et hõlbustada oma piirkonna ühishuviprojektide arendamist.

3. Koostööamet ja asjaomased rühmad jälgivad ühishuviprojektide rakendamisel tehtavaid edusamme ning annavad vajaduse korral soovitusi ühishuviprojektide rakendamise hõlbustamiseks. Rühmad võivad paluda anda endale kooskõlas lõigetega 4, 5 ja 6 täiendavat teavet, korraldada koosolekuid asjakohaste pooltega ja paluda komisjonil kontrollida esitatud teavet kohapeal.

4. Projektiedendaja esitab iga artikli 3 kohaselt ühishuviprojekti liidu loendisse võtmisele järgneva aasta 31. märtsiks aastaaruande kõikide II lisa punktides 1 ja 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide kohta artiklis 8 osutatud pädevale asutusele ja koostööametile või II lisa punktides 3 ja 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide kohta vastavale rühmale. Aruandes tuuakse üksikasjalikult välja:

- a) projekti arendamisel, ehitustööde tegemisel ja käikulaskmisel saavutatud edusammud, eelkõige seoses loamenetluse ja konsultatsioonimenetlustega;
- b) asjakohasel juhul rakenduskavaga võrreldes täheldatud viivitus, sellise viivituse põhjused ja muud kogetud raskused;
- c) asjakohasel juhul läbivaadatud kava viivitusega seotud probleemide lahendamiseks.

5. Kolme kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud aastaaruannete saamist esitab koostööamet rühmadele II lisa punktides 1 ja 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate ühishuviprojektide kohta konsolideeritud aruande, milles hinnatakse saavutatud edusamme ja antakse asjakohasel juhul soovitusi viivitusest ja kogetud raskustest ülesaamiseks. Samuti hinnatakse konsolideeritud aruandes kooskõlas määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 6 lõigetega 8 ja 9 kogu liitu hõlmava võrgu arengukavade järjepidevat rakendamist esmatahtsate energiataristukoridoride ja -alade suhtes.

6. Artiklis 8 osutatud pädevad asutused annavad igal aastal vastavale rühmale teavet enda territooriumil paiknevate ühishuviprojektide arengujärgu ja asjakohasel juhul projektide elluviimisel loamenetluses tekkinud viivituste ning nende põhjuste kohta.

7. Kui ühishuviprojekti käikulaskmine on muudel põhjustel kui projektiedendajast sõltumatud kaalukad põhjused rakenduskavaga võrreldes hilinevad, siis:

- a) niivõrd, kui direktiivide 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ artikli 22 lõike 7 punktides a, b või c osutatud meetmed on vastavate riiklike õigusaktide alusel kohaldatavad, tagavad riikide reguleerivad asutused investeeringute tegemise;
- b) kui punktis a ette nähtud riikide reguleerivate asutuste meetmed ei ole kohaldatavad, valib projektiedendaja projekti osaliseks või täielikuks rahastamiseks või valmishitamiseks kolmanda isiku. Projektiedendaja astub vastavad sammud enne seda, kui viivitus võrreldes rakenduskavas ettenähtud käikulaskmise kuupäevaga ületab kahte aastat;
- c) kui vastavalt punktile b kolmandat isikut ei valita, võib liikmesriik, või kui liikmesriik on nii ette näinud, siis riigi reguleeriv asutus määrata kahe kuu jooksul punktis b osutatud tähtaja möödumisest projekti rahastamiseks või ehitamiseks kolmanda isiku, millega projektiedendajal tuleb nõustuda;
- d) kui viivitus võrreldes rakenduskavas ettenähtud käikulaskmise kuupäevaga ületab kahte aastat ja kahte kuud, võib komisjon asjaomaste liikmesriikide nõusolekul ja täielikus koostöös nendega algatada projektikonkursi, mis on avatud kõigile kolmandatele isikutele, kes on suutelised olema projektiedendajad, et projekt vastavalt kokkulepitud ajakavale valmis ehitada;
- e) kui kohaldatakse punkti c või d, annab võrguettevõtja või süsteemihaldur, kelle piirkonnas investeering tehakse, rakendavatele ettevõtjatele või investoritele või kolmandale isikule kogu investeeringu realiseerimiseks vajaliku teabe, ühendab uued varad põhi- või ülekandevõrku ja annab üldiselt oma parima selleks, et hõlbustada investeeringu rakendamist ning ühishuviprojekti kindlat, usaldusväärset ja tõhusat tööd ning hooldust.

8. Ühishuviprojekti võib liidu loendist artikli 3 lõikes 4 sätestatud korras välja jätta, kui selle nimetatud loendisse võtmine põhines ebaõigel teabel, mis oli loendisse võtmisel määravaks asjaoluks või kui projekt ei vasta liidu õigusele.

9. Liidu loendist välja jäetud projektid kaotavad kõik käesoleva määruse alusel ühishuviprojekti staatusega seonduvad õigused ja kohustused.

Projektil, mis ei ole enam liidu loendis, kuid mille taotluse pädev asutus on läbivaatamiseks vastu võtnud, säilivad III peatükist

tulenevad õigused ja kohustused, välja arvatud juhul, kui projekt jäeti loendist välja lõikes 8 sätestatud põhjustel.

10. Käesolev artikkel ei mõjuta rahalist abi, mille liit on ühishuviprojektile enne selle liidu loendist väljajätmist andnud.

Artikkel 6

Euroopa koordinaatorid

1. Kui ühishuviprojektil tekivad olulised rakendamiskeskused, võib komisjon kokkuleppel asjaomaste liikmesriikidega projektile kuni üheks aastaks määrata Euroopa koordinaatori, kelle ametiaega võib pikendada kaks korda.

2. Euroopa koordinaator

- a) edendab projekte, mille Euroopa koordinaatoriks ta on määratud, ning piiriülest dialoogi projektiedendajate ja kõikide asjaomaste sidusrühmade vahel;
- b) aitab vajadust mööda kõiki pooli asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimisel ja projekti jaoks vajalike lubade saamisel;
- c) asjakohasel juhul nõustab projektiedendajaid projekti rahastamise küsimuses;
- d) tagab, et asjaomased liikmesriigid pakuvad projekti ettevalmistamiseks ja rakendamiseks asjakohast tuge ja strateegilist suunamist;
- e) esitab komisjonile igal aastal ja asjakohasel juhul oma volituste lõppemisel aruande projekti edenemise kohta ning raskuste ja takistuste kohta, mis võivad tõenäoliselt lükata projekti käikulaskmise kuupäeva oluliselt edasi. Komisjon edastab aruande Euroopa Parlamendile ja asjaomastele rühmadele.

3. Euroopa koordinaator valitakse kogemuste põhjal, mis tal on seoses asjaomase projektiga määratud konkreetsete ülesannetega.

4. Euroopa koordinaatori määramise otsuses täpsustatakse tema pädevus, volituste kestus, konkreetset ülesanded ja vastavad tähtsajad ning meetodika, mida tal tuleb järgida. Koordineerimise ulatus on proportsionaalne projekti keerukuse ja hinnangulise maksumusega.

5. Asjaomased liikmesriigid teevad Euroopa koordinaatoriga täielikku koostööd, kui ta täidab lõigetes 2 ja 4 osutatud ülesandeid.

III PEATÜKK

LOA ANDMINE JA ÜLDSUSE OSALEMINE

Artikkel 7

Ühishuviprojektide eelisstaatus

1. Liidu loendi vastuvõtmisega määratakse loamenetluses tehtavate otsuste jaoks kindlaks, et kõnealused projektid on energiapoliitika seisukohast vajalikud, ilma et see mõjutaks projekti täpset asukohta, trassi või tehnoloogiat.

2. Ühishuviprojektidega seotud taotlusedokumentide tõhusa menetlemise tagamiseks kindlustavad projektiedendajad ja kõik asjaomased ametiasutused dokumentide nii kiire läbivaatamise, kui see on õiguslikult võimalik.

3. Kui kõnealune staatus on siseriiklikus õiguses ette nähtud, omistatakse ühishuviprojektidele riikliku tähtsuse poolest kõrgeim võimalik staatus ja neid käsitatakse sellistena ka loamenetlustes, ning kui siseriiklik õigus seda ette näeb, siis ka ruumilisel planeerimisel, sealhulgas keskkonnamõju hindamisega seondumatel juhtudel, asjaomase energiataristu liigi suhtes kohaldatavas siseriiklikus õiguses sellise käsitamise kohta sätestatud viisil.

4. Komisjon avaldab hiljemalt 16. augustiks 2013 mittesiduvad suunised, mis abistavad liikmesriike piisavate seadusandlike ja muude meetmete kindlaks määramisel keskkonnamõju hindamise lihtsustamiseks ning ühishuviprojektide liidu õiguse kohaselt nõutava keskkonnamõju hindamise menetluste ühtse kohaldamise tagamiseks.

5. Liikmesriigid kaaluvad lõikes 4 nimetatud suuniseid nõuetekohaselt järgides, millised keskkonnamõju hindamise lihtsustamise ja ühtse kohaldamise meetmed on võimalikud, ja teavitavad oma järeldustest komisjoni.

6. Liikmesriigid võtavad lõike 5 kohaselt kindlaks määratud mitteseadusandlikud meetmed hiljemalt üheksa kuu jooksul pärast lõikes 4 osutatud suuniste avaldamist.

7. Liikmesriigid võtavad lõike 5 kohaselt kindlaks määratud seadusandlikud meetmed hiljemalt 24 kuu jooksul pärast lõikes 4 nimetatud suuniste avaldamist. Need meetmed ei mõjuta liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmist.

8. Seoses direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikes 4 ja direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõikes 7 käsitletud keskkonnamõjuga käsitatakse ühishuviprojekte energiapoliitika seisukohast avalikus huvis olevatena ning neid võib käsitada ülekaalukas avalikus huvis olevatena, kui täidetud on kõik kõnealuste direktiivide tingimused.

Kui direktiivi 92/43/EMÜ kohaselt on vajalik komisjoni arvamus, tagavad komisjon ja käesoleva määruse artiklis 9 osutatud pädev asutus, et otsus projekti ülekaalukas avalikus huvis olemise kohta tehakse käesoleva määruse artikli 10 lõike 1 kohase tähtaja jooksul.

Artikkel 8

Loamenetluse korraldus

1. Iga liikmesriik määrab hiljemalt 16. novembriks 2013 riikliku pädeva asutuse, kelle ülesanne on hõlbustada ja koordineerida ühishuviprojektide loamenetlust.

2. Lõikes 1 nimetatud pädeva asutuse pädevuse ja/või ülesanded võib teatava ühishuviprojekti või projektide kategooria suhtes teisele asutusele delegeerida või teisel asutusel neid täita lasta järgmistel tingimustel:

- a) pädev asutus teavitab komisjoni delegeerimisest ja pädev asutus või projektiedendaja avaldab teabe artikli 9 lõikes 7 osutatud veebisaidil;
- b) iga ühishuviprojekti eest vastutab ainult üks asutus, kes on projektiedendaja jaoks ühtseks kontaktpunktiks menetluses, mille lõpptulemuseks on tervikotsus asjaomase ühishuviprojekti kohta, ja kes koordineerib kõigi asjaomaste dokumentide ja asjaomase teabe esitamist.

Pädevale asutusele võib jääda õigus kehtestada tähtaegu, ilma et see mõjutaks artikli 10 kohaselt kehtestatud tähtaegu.

3. Ilma et see piiraks rahvusvahelisest ja liidu õigusest tulenevate asjakohaste nõuete täitmist võtab pädev asutus meetmeid tervikotsuse tegemise hõlbustamiseks. Tervikotsus tehakse artikli 10 lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaja jooksul ühe alljärgneva süsteemi kohaselt.

a) Integreeritud süsteem: pädev asutus teeb tervikotsuse, mis on ainus seadusega ettenähtud loamenetluse tulemusel tehtav õiguslikult siduv otsus. Muud projektiga seotud ametiasutused võivad kooskõlas siseriikliku õigusega esitada menetluse raames oma seisukohad, mida pädev asutus peab arvesse võtma.

b) Koordineeritud süsteem: tervikotsus hõlmab mitut õiguslikult siduvat üksikotsust, mille on teinud mitu asjaomast asutust, keda / kelle tegevust koordineerib pädev asutus. Pädev asutus võib moodustada töörühma, milles on esindatud kõik asjaomased asutused ning kes vastavalt artikli 10 lõike 4 punktile b koostab loamenetluse ajakava ja jälgib ja koordineerib selle täitmist. Kui see on siseriikliku õigusega kooskõlas ja ilma et see piiraks artikli 10 kohaselt kehtestatud tähtaegade kohaldamist, määrab pädev asutus teiste asjaomaste asutustega konsulteerides igal üksikjuhul mõistliku tähtaja üksikotsuste tegemiseks. Pädev asutus võib teha muu asjaomase riigiasutuse eest üksikotsuse, kui kõnealune asutus ei ole tähtaja jooksul otsust teinud või kui viivitust ei ole piisavalt põhjendatud; või kui siseriiklikus õiguses on nii sätestatud ja niivõrd kui see on liidu õigusega kooskõlas, võib pädev asutus juhul, kui teine asjaomane riiklik asutus ei ole projekti ei heaks kiitnud ega tagasi lükanud, lugeda, et kõnealune asutus ei ole tähtaegselt otsust teinud. Kui siseriiklikus õiguses on nii sätestatud, võib pädev asutus jätta teise riikliku asutuse otsuse arvesse võtmata, kui seda ei ole tema arvates asjaomase riikliku asutuse esitatud tõenditega piisavalt põhjendatud; pädev asutus tagab seejuures rahvusvahelisest ja liidu õigusest tulenevate asjakohaste nõuete täitmise ning peab oma otsust nõuetekohaselt põhjendama.

c) Koostöösüsteem: pädev asutus koordineerib tervikotsuse tegemist. Kui see on siseriikliku õigusega kooskõlas ja ilma et see piiraks artikli 10 kohaselt kehtestatud tähtaegade kohaldamist, määrab pädev asutus teiste asjaomaste asutustega konsulteerides igal üksikjuhul mõistliku tähtaja üksikotsuste tegemiseks. Pädev asutus kontrollib, kas asjaomased asutused peavad tähtaegadest kinni.

Kui asjaomane asutus tõenäoliselt ei tee üksikotsust tähtaja jooksul, teavitab ta sellest kohe pädevat asutust ning põhjendab viivitust. Seejärel muudab pädev asutus asjaomase üksikotsuse tegemise tähtaega, järgides seejuures artikli 10 kohaselt kehtestatud üldisi tähtaegu.

Kavandamis- ja loamenetlustes oma riigi erisusi silmas pidades võivad liikmesriigid oma menetluste hõlbustamiseks ja kooskõlastamiseks valida esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud kolme süsteemi hulgast ühe, mis on kõige tulemuslikum. Koostöösüsteemi valimise korral teatab liikmesriik komisjonile selle valimise põhjused. Komisjon hindab artiklis 17 osutatud aruandes süsteemide tulemuslikkust.

4. Maismaa ja avamere ühishuviprojektidele võivad liikmesriigid kohaldada erinevaid lõikes 3 sätestatud süsteeme.

5. Kui ühishuviprojekti kohta tuleb teha otsuseid mitmes liikmesriigis, võtavad asjakohased pädevad asutused kõik vajalikud meetmed, et kindlustada tulemuslik ja tõhus koostöö ja tegevuse koordineerimine, sh artikli 10 lõikes 4 osutatud sätete järgimisel. Liikmesriigid püüavad ette näha ühismenetlused, eelkõige keskkonnamõju hindamiseks.

Artikkel 9

Läbipaistvus ja üldsuse osalemine

1. Liikmesriik või pädev asutus avaldab, koostöös teiste asjaomaste asutustega, kui see on ette nähtud, hiljemalt 16. maiks 2014 ühishuviprojektide loamenetluse käsiraamatu. Käsiraamatut ajakohastatakse vajaduse korral ja see tehakse üldsusele kättesaadavaks. Käsiraamat sisaldab vähemalt VI lisa punktis 1 kindlaksmääratud teavet. Käsiraamat ei ole õiguslikult siduv, kuid selles võib asjakohastele õigusnormidele viidata või neid tsiteerida.

2. Ilma et see piiraks Århusi ja Espoo konventsioonist ning liidu asjakohasest õigusest tulenevate nõuete kohaldamist, järgivad kõik loamenetluses osalejad üldsuse osalemise põhimõtteid, mis on sätestatud VI lisa punktis 3.

3. Kolme kuu pikkuse soovitusliku tähtaja jooksul alates loamenetluse alustamisest vastavalt artikli 10 lõike 1 punktile a koostab projektiedendaja üldsuse osalemise kontseptsiooni ja esitab selle pädevale asutusele, järgides seejuures lõikes 1 osutatud käsiraamatus kirjeldatud menetlust ja VI lisa sätestatud suuniseid. Pädev asutus taotleb kõnealuse kontseptsiooni muutmist või kiidab selle heaks kolme kuu jooksul; seejuures võtab pädev asutus arvesse igasugust enne loamenetluse algust toimunud üldsuse osalemist ja üldsusega konsulteerimist, niivõrd kui selline osalemine ja konsulteerimine vastas käesoleva artikli nõuetele.

Kui projektiedendaja kavatseb teha heakskiidetud kontseptsioonis olulisi muudatusi, teatab ta sellest pädevale asutusele. Sellisel juhul võib pädev asutus nõuda muudatuste tegemist.

4. Enne lõplike ja täielike taotlusdokumentide esitamist pädevale asutusele vastavalt artikli 10 lõike 1 punktile a korraldab projektiedendaja või – kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega – pädev asutus, vähemalt ühe avaliku arutelu. See ei piira mingil määral avalikke arutelusid, mis tuleb vastavalt direktiivi 2011/92/EL artikli 6 lõikele 2 korraldada pärast teostusloa taotluse esitamist. Avaliku arutelu käigus teavitatakse VI lisa punkti 3 alapunktis a osutatud sidusrühmi projektist selle algetapis ning aidatakse välja selgitada kõige sobivam asukoht või paiknemistee ja taotlusdokumentides lahendamist vajavad küsimused. Kõnealuse avaliku arutelu läbiviimise miinimumnõuded on täpsustatud VI lisa punktis 5.

Projektiedendaja koostab aruande, milles võtab kokku taotlusdokumentide esitamisele eelnenud üldsuse osalemise tulemused, kaasa arvatud enne loamenetluse algust toimunud tegevused. Projektiedendaja esitab selle aruande koos taotlusdokumentidega pädevale asutusele. Kõnealuseid tulemusi tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta tervikotsuse tegemisel.

5. Mitme liikmesriigi piire ületava projekti korral toimub igas asjaomases liikmesriigis lõike 4 kohane avalik arutelu hiljemalt kahe kuu jooksul alates esimese avaliku arutelu käivitamisest.

6. Kui projektil on tõenäoliselt oluline kahjulik piiriülene mõju ühes või mitmes naaberliikmesriigis, st kui kohaldatakse direktiivi 2011/92/EL artiklit 7 ja Espoo konventsiooni, tehakse asjakohane teave kättesaadavaks asjaomaste naaberliikmesriikide pädevatele asutustele. Kõnealuste naaberliikmesriikide pädevad asutused teatavad, asjakohasel juhul teavitamismenetlust kasutades, kas nemad või mõni teine asjaomane asutus soovivad osaleda asjakohastes avalikes aruteludes.

7. Projektiedendaja või pädev asutus, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega, koostab ühishuviprojektiga seotud teabe avaldamiseks veebisaidi ja ajakohastab seda korrapäraselt; kõnealune veebisait on seotud komisjoni veebisaidiga ja see peab vastama VI lisa punkti 6 nõuetele. Tundlikku äriteavet käsitatakse konfidentsiaalsena.

Projektiedendajad avaldavad asjakohast teavet ka muude sobivate teabekanalite kaudu, millele üldsusel on vaba juurdepääs.

Artikkel 10

Loamenetluse kestus ja läbiviimine

1. Loamenetlus toimub kahes osas:

- a) eeltaotluse menetlus toimub loamenetluse algusest kuni esitatud taotlusdokumentide heakskiitmiseni pädeva asutuse poolt ning selle soovituslik kestus on kaks aastat.

Menetlus hõlmab projektiedendaja(te) koostatavate kõigi keskkonnamuudatuste ettevalmistamist.

Loamenetluse alustamiseks teatavad projektiedendajad asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele projektist kirjalikult ja lisavad selle piisavalt üksikasjaliku kirjelduse. Hiljemalt kolme kuu jooksul pärast sellise teate kättesaamist kiidab pädev asutus, sealhulgas ka teiste asjaomaste asutuste nimel, teate kirjalikult heaks või kui projekt ei ole tema arvates loamenetluse alustamiseks piisavalt küps, lükkab selle kirjalikult tagasi. Tagasilükkamise korral põhjendab pädev asutus oma otsust, tehes seda ka teiste asjaomaste asutuste nimel. Loamenetluse alguseks loetakse kuupäeva, mil pädev asutus kinnitas teate kättesaamist. Kui projekt hõlmab mitut liikmesriiki, loetakse loamenetluse alguseks kuupäeva, mil viimane asjaomane pädev asutus kiitis teate heaks;

- b) seadusega ettenähtud loamenetlus algab esitatud taotlusdokumentide heakskiitmise kuupäevast ja lõpeb tervikotsuse vastuvõtmisega ning kestab maksimaalselt üks aasta ja kuus kuud. Liikmesriigid võivad seda tähtaega asjakohaseks peetaval juhudel lühendada.

2. Lõikes 1 osutatud mõlema menetluse osa kestus kokku ei ületa kolme aastat ja kuut kuud. Kui aga pädeva asutuse arvates ei saa üht või mõlemat loamenetluse osa enne lõikes 1 nimetatud tähtaega lõpule viia, võib ta enne nende tähtaegade möödumist otsustada igal üksikjuhul eraldi pikendada üht või mõlemat tähtaega kokku kõige enam üheksa kuu võrra.

Sel juhul teavitab pädev asutus sellest asjaomast rühma ning esitab rühmale meetmed, mis on juba võetud või võetakse selleks, et loamenetlus võimalikult lühikese aja jooksul lõpule viia. Kõnealune rühm võib paluda pädeval asutusel sellealastest edusammudest korrapäraselt aru anda.

3. Liikmesriikides, kus üksnes kavandatava projekti jaoks vajaliku objekti või trassi asukoha määramist, sealhulgas võrgutaristu konkreetsete koridoride kavandamist, ei saa tervikotsuseni viiva menetlusega hõlmata, tehakse vastav otsus eraldi kuuekuulise ajavahemiku jooksul, mille alguseks loetakse kuupäev, mil projektiedendaja esitab lõplikud ja täielikud taotlusdokumendid.

Sellisel juhul lühendatakse lõikes 2 nimetatud lisaega kuuele kuule, mille sisse jääb ka käesolevas lõikes nimetatud menetluse aeg.

4. Eeltaotluse menetlus koosneb järgmistest sammudest:

- a) kui pädev asutus on vastavalt lõike 1 punktile a teate kättesaamist kinnitanud, määrab ta tihedas koostöös muude asjaomaste ametiasutustega ja asjakohasel juhul projektiedendaja ettepaneku põhjal kindlaks tervikotsuse taotlemisel taotlusdokumentides projektiedendaja poolt esitatava materjali mahu ja teabe üksikasjalikkuse määra. Selleks kasutab ta VI lisa punkti 1 alapunktis e osutatud kontrollnimekirja;
- b) pädev asutus koostab tihedas koostöös projektiedendaja ja muude asjaomaste ametiasutustega punkti a kohaste toimingute tulemusi arvesse võttes ning vastavalt VI lisa punkti 2 suunistele loamenetluse üksikasjaliku ajakava.

Mitme liikmesriigi piire ületava projekti korral koostavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused ühise ajakava, milles nad püüavad oma ajakavasid kooskõlastada;

- c) taotlusdokumentide kättesaamisel taotleb pädev asutus vajaduse korral ja sealjuures muude asjaomaste ametiasutuste nimel projektiedendajalt puuduva teabe, mis võib puudutada vaid punktis a nimetatud küsimusi. Kolme kuu jooksul pärast puuduva teabe esitamist kiidab pädev asutus taotluse kirjalt heaks. Täiendavat teavet võib taotleda vaid siis, kui seda õigustab uute asjaolude ilmnemine.

5. Projektiedendaja tagab taotlusdokumentide täielikkuse ja piisava kvaliteedi ning küsib selle kohta pädeva asutuse arvamust võimalikult vara eeltaotluse menetluse ajal. Projektiedendaja teeb pädeva asutusega tähtaegadest kinnipidamiseks igakülgset koostööd ja järgib lõike 4 punktis b sätestatud üksikasjalikku ajakava.

6. Käesolevas artiklis sätestatud tähtsajad ei mõjuta rahvusvahelistest ega liidu õigusest tulenevaid kohustusi, haldusõiguslike kaebuste menetlemist ega kohtulikku õiguskaitset.

IV PEATÜKK

REGULEERIMINE

Artikkel 11

Kogu energiasüsteemi hõlmav kulude-tulude analüüs

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik (ENTSO-E) ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik (ENTSO-G) avaldavad ja esitavad hiljemalt 16. novembriks 2013 liikmesriikidele, komisjonile ja koostööametile kumbki oma metoodika (sh võrgu ja turu modelleerimise meetodid) kogu energiasüsteemi kulude ja tulude ühtlustatud analüüsimeetodi liidu tasandil ühishuviprojektide jaoks, mis kuuluvad II lisa punkti 1 alapunktides a–d ja punktis 2 sätestatud kategooriatesse. Nende metoodikate põhjal koostatakse ENTSO-E ja ENTSO-G kümneaastased võrgu arenduskavad vastavalt määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklile 8 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 8. Metoodikad koostatakse V lisa põhimõtete kohaselt ning vastavalt IV lisas sätestatud eeskirjadele ja näitajatele.

Enne oma metoodikate esitamist korraldavad ENTSO-E ja ENTSO-G ulatuslikke konsultatsioone, mis hõlmavad vähemalt kõigi asjaomaste sidusrühmade esindusorganisatsioone (ja asjakohastel juhtudel ka sidusrühmi endid), riikide reguleerivaid asutusi ja teisi riigiasutusi.

2. Kolme kuu jooksul alates kõnealuste metoodikate kättesaamisest esitab koostööamet liikmesriikidele ja komisjonile metoodikate kohta arvamuse ja avaldab selle.

3. Kolme kuu jooksul alates koostööameti arvamuse kättesaamisest esitab komisjon, ja liikmesriigid, kui nad seda soovivad, kõnealuste metoodikate kohta arvamuse. Arvamused esitatakse elektri osas ENTSO-E-le ja gaasi osas ENTSO-G-le.

4. Kolme kuu jooksul alates viimase lõikes 3 nimetatud arvamuse kättesaamisest muudavad ENTSO-E ja ENTSO-G oma metoodikaid, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikidelt, komisjonilt ja koostööametilt saadud arvamusi, ja esitavad metoodikad komisjonile heakskiitmiseks.

5. Kahe nädala jooksul alates komisjoni heakskiidu saamisest avaldavad ENTSO-E ja ENTSO-G kumbki oma metoodika oma veebisaidil. Taotluse korral edastavad nad komisjonile ja koostööametile piisavalt täpsel kujul kooskõlas siseriikliku õigusega ja asjakohaste konfidentsiaalsuskokkulepetega vastavad V lisa punktis 1 kindlaksmääratud lähteandmed ning muud asjakohased koormusvoogude, võrgu- ja turuandmed. Andmed kehtivad taotluse esitamise kuupäeval. Komisjon ja koostööamet tagavad, et saadud andmeid käsitaksid konfidentsiaalsetena nii nemad ise kui ka kõik osalised, kes nimetatud andmeid nende jaoks analüüsivad.

6. Metoodikat ajakohastatakse ja täiustatakse korrapäraselt vastavalt lõigetele 1–5. Koostööamet võib omal algatusel või riikide reguleerivate asutuste või sidusrühmade nõuetekohaselt põhjendatud taotluste alusel ning pärast ametlikku nõupidamist kõiki asjakohaseid sidusrühmi esindavate organisatsioonidega ja komisjoniga taotleda sellist ajakohastamist ja täiustamist, esitades nõuetekohased põhjendused ja tähtajad. Koostööamet avaldab kõik riikide reguleerivate asutuste või sidusrühmade taotlused ning kõik asjakohased dokumendid, mis ei sisalda tundlikku äriteavet ning millest tulenevalt koostööamet taotles metoodika ajakohastamist või täiustamist.

7. Koostööameti raames tegutsevad riikide reguleerivad asutused kehtestavad ja teevad hiljemalt 16. maiks 2015 üldsusele kättesaadavaks näitajad ja vastavad etalonväärtused, mille abil võrrelda II lisa punktides 1 ja 2 esitatud energiataritukategooriate omavahel võrreldavate projektide investeeringute ühikuväärtusi. ENTSO-E ja ENTSO-G saavad neid etalonväärtusi kasutada järgnevate kümneaastaste võrgu arengukavade jaoks koostatavates tulude-kulude analüüsides.

8. ENTSO-E ja ENTSO-G esitavad 31. detsembriks 2016 ühiselt komisjonile ja koostööametile elektri ja gaasi ülekandetaristuid ning salvestamis- ja veeldatud maagaasi rajatise käsitleva sidusa ja vastastikku ühendatud elektri- ja gaasituru ja -võrgu mudeli, mis hõlmab V lisa põhimõtete kohaselt väljatöötatud esmatähtsaid koridore ja alasid. Pärast seda, kui komisjon on kõnealuse mudeli heaks kiitnud lõigetes 2–4 sätestatud korras, lisatakse see metoodikasse.

Artikkel 12

Piiriülese mõjuga investeeringute võimaldamine

1. II lisa punkti 1 alapunktides a, b ja d ja punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate ühishuviprojektidega seotud tõhusalt tehtud investeerimiskulud, mis ei sisalda hoolduskulusid, katavad selliste liikmesriikide asjaomased ülekandesüsteemi haldurid ja põhivõrguettevõtjad või ülekandetaristu projektiedendajad, kellele projekt avaldab positiivset puhasmõju, ning

need kulud maksavad – ulatuses, milles neid ei kata ülekoormuse tasud või muud tasud – kinni võrgu kasutajad võrgule juurdepääsu tariifide kaudu selles liikmesriigis / nendes liikmesriikides.

2. II lisa punkti 1 alapunktides a, b ja d ja punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluva ühishuviprojekti puhul kohaldatakse lõiget 1 ainult siis, kui vähemalt üks projektiedendaja taotleb asjaomastelt riigiasutustelt käesoleva artikli kohaldamist kõikidele projekti kuludele või osale neist. II lisa punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluva ühishuviprojekti puhul kohaldatakse lõiget 1 ainult siis, kui turunõudluse hindamine on juba läbi viidud ja sellest nähtub, et tõhusalt tehtud investeerimiskulusid ei õnnestu ilmselt tariifidega katta.

Kui projektil on mitu projektiedendajat, palub asjaomane riigi reguleeriv asutus viivitamata kõigil projektiedendajatel esitada investeeringutaotlus ühiselt vastavalt lõikele 3.

3. Sellise ühishuviprojekti korral, mille suhtes kohaldatakse lõiget 1, hoiavad projektiedendajad kõiki asjaomaseid riigi reguleerivaid asutusi korrapäraselt – vähemalt kord aastas ja kuni projekti käikulaskmiseni – kursis projekti arengu ning väljaselgitatud kulude ja mõjuga.

Niipea kui selline projekt on piisavalt küps, esitavad projektiedendajad investeerimistaotluse, olles eelnevalt konsulteerinud nende liikmesriikide ülekandesüsteemi haldurite ja põhivõrguettevõtjatega, kellele projekt avaldab olulist positiivset puhasmõju. Nimetatud investeerimistaotlus sisaldab taotlust kulude riikidevahelise jaotamise kohta ning see esitatakse kõigile asjaomastele riikide reguleerivatele asutustele koos järgmisega:

a) artikli 11 kohaselt koostatud metoodikaga kooskõlas olev projekti kulude-tulude analüüs, mille puhul võetakse arvesse kasu, mis saadakse väljaspool asjaomase liikmesriigi piire,

b) äriplaan, milles on hinnatud projekti rahalist elujõudu ja märgitud valitud rahastamislahendus, ning II lisa punktis 2 osutatud kategooriasse kuuluva projekti korral turu-uuringute tulemused, ning

c) kui projektiedendajad suudavad kokku leppida, siis põhjendatud ettepanek kulude riikidevahelise jaotamise kohta.

Kui projekti edendab mitu projektiedendajat, esitavad nad oma investeerimistaotluse ühiselt.

Liidu esimesse loendisse võetud projektide edendajad esitavad investeerimistaotluse hiljemalt 31. oktoobriks 2013.

Riikide reguleerivad asutused esitavad kõigi investeerimistaotluste koopiad teavitamise eesmärgil koostööametile kohe pärast nende kättesaamist.

Riikide reguleerivad asutused ja koostööamet tagavad tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

4. Kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil asjaomane riigi reguleeriv asutus sai kätte viimase investeerimistaotluse, võtavad riikide reguleerivad asutused pärast nõupidamist asjaomaste projektiedendajatega vastu kooskõlastatud otsused selliste investeerimiskulude jaotamise kohta, mida iga ülekandesüsteemi haldur või põhivõrguettevõtja seoses projektiga kannab, ning nende kulude arvessevõtu kohta tariifides. Riikide reguleerivad asutused võivad otsustada jaotada vaid osa kõnealustest kuludest või võivad otsustada jaotada kulud ühishuviprojektide paketi vahel.

Kulude jaotamisel võtavad riikide reguleerivad asutused arvesse tegelikke või hinnangulisi

— ülekoormuse tasusid või muid tasusid;

— tulusid, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 13 alusel loodud põhivõrguettevõtjate vahelisest hüvitamismehhanismist.

Kulude riikidevahelisel jaotamisel võetakse arvesse projekti majandus-, sotsiaal- ja keskkonnakulu ja -tulu asjaomastes liikmesriikides ning võimalikku rahalise toetuse vajalikkust.

Kulude riikidevahelisel jaotamisel üritavad asjaomased riikide reguleerivad asutused saavutada asjaomaste ülekandesüsteemi haldurite ja põhivõrguettevõtjatega konsulteerides vastastikust kokkulepet, mis põhineb muu hulgas lõike 3 punktides a ja b nimetatud teabel.

Kui ühishuviprojekt leevendab sellist negatiivset välismõju nagu ringvood, ja seda ühishuviprojekti rakendatakse liikmesriigis,

kust negatiivne välismõju pärineb, ei loeta sellist leevendamist piiriüleseks kasuks ning seetõttu ei võeta seda aluseks kulude jaotamisel nende liikmesriikide ülekandesüsteemi haldurite ja põhivõrguettevõtjate vahel, keda see negatiivne välismõju mõjutab.

5. Riikide reguleerivad asutused võtavad direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 lõike 1 punkti a ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 41 lõike 1 punkti a kohasel tariifide kindlaksmääramisel ja kinnitamisel käesoleva artikli lõikes 4 osutatud kulude riikidevahelise jaotamise alusel arvesse ülekandesüsteemi halduri või põhivõrguettevõtja või muu projektiedendaja tegelikke investeerimiskulusid, niivõrd kui need kulud vastavad tõhusa ja võrreldava struktuuriga ettevõtja kuludele.

Kulude jaotamise otsusest teatavad riikide pädevad asutused viivitamata koostööametile, lisades kogu nimetatud otsusega seotud asjakohase teabe. Eelkõige sisaldab see teave kulude liikmesriikide vahel jaotamise üksikasjalikke põhjendusi, näiteks:

a) väljaselgitatud mõju (sh võrgutariifide mõju igale asjaomasele liikmesriigile) hinnang;

b) lõike 3 punktis b osutatud äriplaani hinnang;

c) projekti eeldatav positiivne välismõju piirkondadele või kogu liidule;

d) asjaomaste projektiedendajatega peetud nõupidamise tulemus.

Kulude jaotamise otsus avaldatakse.

6. Kui asjaomased riikide reguleerivad asutused ei ole jõudnud investeerimistaotluse osas kokkuleppele kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil viimane asjaomane reguleeriv asutus sai kätte kõnealuse investeerimistaotluse, teavitavad nad viivitamata koostööametit.

Sel juhul või asjaomaste riikide reguleerivate asutuste ühise taotluse korral teeb koostööamet kolme kuu jooksul alates tema poole pöördumisest otsuse investeerimistaotluse, sh lõike 3 kohase kulude riikidevahelise jaotamise, ning investeerimiskulude tariifides arvessevõtu kohta.

Enne otsuse tegemist peab koostööamet nõu asjaomaste riikide reguleerivate asutuste ja projektiedendajatega. Kui koostööamet soovib lisateavet, võib teises lõigus osutatud kolmekuulist ajavahemikku pikendada kahe kuu võrra. Kahekuuline lisatähtaeg algab täieliku teabe kättesaamisele järgnevast päevast.

Kulude jaotamise otsus avaldatakse. Kohaldatakse määruse (EÜ) nr 713/2009 artikleid 19 ja 20.

7. Koostööamet edastab komisjonile viivitamata kõikide kulude jaotamise otsuste koopiad koos kogu igat otsust käsitleva asjakohase teabega. Selle teabe võib esitada kokkuvõtlikult. Komisjon tagab tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

8. Kõnealune kulude jaotamise otsus ei mõjuta ülekandesüsteemi haldurite või põhivõrguettevõtjate õigust kohaldada võrgule juurdepääsu tasusid ega riikide reguleerivate asutuste õigust neid kinnitada vastavalt direktiivi 2009/72/EÜ ja direktiivi 2009/73/EÜ artiklile 32, määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklile 14 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 13.

9. Käesolevat artiklit ei kohaldata selliste ühishuviprojektide suhtes, millele on antud:

a) direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 kohaselt vabastus direktiivi 2009/73/EÜ artiklitest 32, 33 ja 34 ning artikli 41 lõigetest 6, 8 ja 10;

b) määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 17 kohaselt vabastus määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 16 lõikest 6 või vabastus direktiivi 2009/72/EÜ artiklist 32 ja artikli 37 lõigetest 6 ja 10;

c) vabastus direktiivi 2003/55/EÜ⁽¹⁾ artikli 22 alusel või

d) vabastus määruse (EÜ) nr 1228/2003⁽²⁾ artikli 7 alusel.

Artikkel 13

Stiimulid

1. Kui projektiedendajale kaasneb II lisa punkti 1 alapunktides a, b ja d ja punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluva

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta (ELT L 176, 15.7.2003, lk 57).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1228/2003, milles käsitletakse võrkudele juurdepääsu tingimusi piiriülese elektrikaubanduses (ELT L 176, 15.7.2003, lk 1).

ühishuviprojekti arendamise, ehitamise, haldamise või hooldamisega suurem risk kui tavaliselt kaasneks võrreldava taristuprojektiga, tagavad liikmesriigid ja riikide reguleerivad asutused, et kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 lõikega 8, direktiivi 2009/73/EÜ artikli 41 lõikega 8, määruse (EÜ) nr 714/2009 artikliga 14 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikliga 13 pakutakse kõnealuse projekti teostamiseks asjakohaseid stiimuleid.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui ühishuviprojektile on antud:

a) direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 kohaselt vabastus direktiivi 2009/73/EÜ artiklitest 32, 33 ja 34 ning artikli 41 lõigetest 6, 8 ja 10;

b) määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 17 kohaselt vabastus määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 16 lõikest 6 või vabastus direktiivi 2009/72/EÜ artiklist 32 ja artikli 37 lõigetest 6 ja 10;

c) vabastus direktiivi 2003/55/EÜ artikli 22 alusel või

d) vabastus määruse (EÜ) nr 1228/2003 artikli 7 alusel.

2. Riikide reguleerivad asutused võtavad lõikes 1 osutatud stiimulite pakkumise üle otsustamisel arvesse artikli 11 kohaselt koostatud metoodika abil tehtud kulude-tulude analüüsi tulemusi ja eelkõige projekti positiivset välismõju piirkondadele või kogu liidule. Lisaks analüüsivad riikide reguleerivad asutused projektiedendaja kantavaid eririske, nende vähendamiseks võetud meetmeid ja kõnealuse riskiprofiili põhjendust, pidades silmas projekti positiivset puhasmõju võrreldes riskivabama alternatiiviga. Stiimuleid pakutakse eelkõige seoses maismaa ja avamere uue ülekandetehnoloogia ja kulude katmatajätmise riskide ning arendusriskidega.

3. Stiimuli pakkumise üle otsustamisel võetakse arvesse kantava riski laadi ja otsus võib hõlmata muu hulgas järgmist:

a) ennetavate investeeringute eeskirjad või

b) projekti käikulaskmisele eelnenud tõhusate investeerimislahenduste kajastamise eeskirjad või

c) projekti investeeritud kapitalilt lisakasumi võimaldamise eeskirjad või

d) muud vajalikuks ja asjakohaseks peetavad meetmed.

4. Võimaluse korral esitavad kõik riikide reguleerivad asutused koostööametile 31. juuliks 2013 elektri- ja gaasitaristu projektidesse tehtavate investeeringute ning nendega kaasnevate suuremate riskide hindamise metoodika ja kriteeriumid.

5. Võttes nõuetekohaselt arvesse käesoleva artikli lõike 4 kohaselt saadud teavet, hõlbustab koostööamet heade tavade vahetamist ja esitab 31. detsembriks 2013 kooskõlas määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 7 lõikega 2 soovitusi, mis puudutavad järgmist:

a) lõikes 1 osutatud stiimulid riikide reguleerivate asutuste parimate tavade võrdluse põhjal;

b) elektri- ja gaasitaristu projektidesse investeerimisega kaasnevate suuremate riskide hindamise ühtne metoodika.

6. Kõik riikide reguleerivad asutused avaldavad 31. märtsiks 2014 elektri- ja gaasitaristu projektidesse tehtavate investeeringute ning nendega kaasnevate suuremate riskide hindamise metoodika ja kriteeriumid.

7. Kui lõigetes 5 ja 6 osutatud meetmetest ühishuviprojektide õigeaegse rakendamise tagamiseks ei piisa, võib komisjon esitada suunised käesolevas artiklis sätestatud stiimulite kohta.

V PEATÜKK

RAHASTAMINE

Artikkel 14

Liidu rahalise abi tingimustele vastavad projektid

1. II lisa punktides 1, 2 ja 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvatele ühishuviprojektidele võib anda liidu rahalist abi uuringutoetuste ja finantsinstrumentide kaudu.

2. II lisa punkti 1 alapunktides a–d ja punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvatele ühishuviprojektidele, v.a pumpelekt-rijaamade projektidele, antakse liidu rahalist abi ka tööde tegemise toetuste kujul, kui need vastavad kõikidele järgmistele kriteeriumidele:

a) projekti kulude ja tulude analüüsimisel artikli 12 lõike 3 punkti a kohaselt tõendatakse olulist positiivset välismõju, nt varustuskindlus, solidaarsus või innovatsioon;

b) projekti kohta on tehtud artikli 12 kohane kulude riikidevahelise jaotamise otsus; ühishuviprojektide puhul, mis kuuluvad II lisa punkti 1 alapunktis c sätestatud kategooriasse ja mille kohta seetõttu ei tehta kulude riikidevahelise jaotamise otsust, peab projekti eesmärgiks olema teenuste piiriülene pakkumine, tehnoloogiliste uuenduste ajendamine ja võrgu piiriülese toimimise ohutuse tagamine;

c) projekt ei ole äriplaani ega muude, eelkõige võimalike investorite või võlausaldajate või riigi reguleeriva asutuse koostatud hinnangute kohaselt äriliselt tasuv. Projekti ärilise tasuvuse hindamisel võetakse arvesse artikli 13 lõikes 2 osutatud otsust stiimulite kohta ja selle põhjendusi.

3. Ühishuviprojektidele, mida teostatakse artikli 5 lõike 7 punktis d osutatud menetluse kohaselt, antakse liidu rahalist abi ka tööde tegemise toetuste kujul, kui need vastavad käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele.

4. II lisa punkti 1 alapunktis e ja punktis 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvatele ühishuviprojektidele antakse samuti liidu rahalist abi tööde tegemise toetuste kujul, kui asjaomased projektiedendajad suudavad selgelt tõendada projekti olulist positiivset välismõju ja selle ärilise tasuvuse puudumist vastavalt äriplaanile ja muudele, eelkõige võimalike investorite või võlausaldajate või võimaluse korral riigi reguleeriva asutuse koostatud hinnangutele.

Artikkel 15

Suunised liidu rahalise abi andmise kriteeriumide kohta

Artikli 4 lõikes 2 esitatud erikriteeriumid ja artikli 4 lõikes 4 esitatud parameetrid on ka eesmärkideks, mille põhjal kehtestada liidu rahalise abi andmise kriteeriumid asjaomases Euroopa ühendamise rahastu määruses.

Artikkel 16

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates 15. maist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse ajavahemiku lõppu. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 3 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 17

Aruandlus ja hindamine

Hiljemalt 2017. aastal avaldab komisjon aruande ühishuviprojektide rakendamise kohta ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruandes hinnatakse järgmist:

- a) artikli 3 kohaselt väljavalitud ühishuviprojektide kavandamisel, arendamisel, ehitustööde tegemisel ja käikulaskmisel tehtud edusammud ning asjakohasel juhul rakenduse viivitus ja muud kogetud raskused;
- b) liidu poolt ühishuviprojektide jaoks eraldatud ja väljamakstud rahasummad võrreldes rahastatud ühishuviprojektide koguväärtusega;
- c) elektri- ja gaasisektori puhul liikmesriikidevaheliste ühenduste loomine, sellega seotud energiahindade areng ning energiasuutavuse tõrgete arv, põhjused ja majanduskulu;
- d) seoses lubade andmise ja üldsuse osalemisega eelkõige:
 - i) ühishuviprojektide loamenetluste keskmine ja maksimumkestus, sh menetluse iga etapi kestus, võrreldes artikli 10 lõikes 4 osutatud algsete oluliste vahe-eesmärkide saavutamise ajakavaga;
 - ii) vastuseis ühishuviprojektidele (eelkõige avaliku arutelu käigus saadud kirjalike vastuväidete ja õiguskaitsemenetluste arv);
 - iii) ülevaade parimatest ja innovaatilistest tavadest seoses sidusrühmade kaasamisega ja keskkonnamõju leevendamise loamenetluste ja projektide rakendamise käigus;
 - iv) artikli 8 lõikes 3 ette nähtud süsteemide tulemuslikkus artiklis 10 sätestatud tähtaegadest kinnipidamist silmas pidades;
- e) seoses reguleerimisega eelkõige:
 - i) selliste ühishuviprojektide arv, mille kohta on tehtud artikli 12 kohane kulude riikidevahelise jaotamise otsus;
 - ii) selliste ühishuviprojektide arv ja laad, mille jaoks on tagatud artikli 13 kohased konkreetsed stiimulid;
- f) käesoleva määruse tulemuslikkus 2014. ja 2015. aastaks turgude integreerimise eesmärkide, 2020. aasta kliima- ja energiaeesmärkide ning pikemaajaliselt 2050. aastaks vähese CO₂-heitega majanduse suunas liikumise eesmärkide saavutamisele kaasa aitamisega.

Artikkel 18

Teave ja selle avaldamine

Komisjon loob kuue kuu jooksul alates liidu esimese loendi vastuvõtmisest taristu läbipaistvusplatvormi, mis on üldsusele kergesti juurdepääsetav, sealhulgas interneti kaudu. Platvorm sisaldab järgmist teavet:

- a) ajakohastatud üldteave (sh geograafiline teave) iga ühishuviprojekti kohta;
- b) artikli 5 lõikes 1 sätestatud rakenduskava iga ühishuviprojekti kohta;

- c) artikli 11 kohaselt koostatud metoodika abil asjaomaste ühishuviprojektide kulude ja tulude analüüsimisel saadud tulemused, v.a tundlik äriteave;

- d) liidu loend;

- e) liidu poolt iga ühishuviprojekti jaoks eraldatud ja välja-makstud rahasummad.

Artikkel 19

Üleminekusätted

Käesolev määrus ei mõjuta sellise rahalise abi andmist, jätkamist ega muutmist, mida komisjon on andnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas⁽¹⁾ kohaste projektikonkursside tulemusel otsuse nr 1364/2006/EÜ I ja III lisas loetletud projektide jaoks või selliste eesmärkide täitmiseks, mis põhinevad üleeuroopalise energiavõrgu (TEN-E) kulude asjakohastel kategooriatel vastavalt nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta⁽²⁾.

III peatüki sätteid ei kohaldata ühishuviprojektide suhtes, mille suhtes on loamenetlus alustatud ja mille puhul projektiedendaja on esitanud taotlusedokumendid enne 16. novembrit 2013.

Artikkel 20

Määruse (EÜ) nr 713/2009 muudatused

Määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 22 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Amet võtab artikli 9 lõike 1 kohase vabastusotsuse taotlemise ning ameti poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määruse (EL) nr 347/2013^(*) (üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta) artikli 12 kohaselt tehtavate kulude riikidevahelise jaotamise otsuste eest lõivu.

(*) ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.”

⁽¹⁾ ELT L 162, 22.6.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

Artikkel 21

Määruse (EÜ) nr 714/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 714/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) ühised võrguhaldusvahendid, et tagada kooskõlastatud võrguhaldus nii tava- kui ka eriolukorras, sealhulgas ühine vahejuhtumite liigitusskaala ja teadusuuringute kavad. Nende vahenditega määratakse muu hulgas kindlaks:

- i) teave, sealhulgas üks päev ette, mitu korda päevas või reaajas edastatav asjakohane teave, mis on kasulik tegevuse paremaks kooskõlastamiseks, ning teabe kogumise ja jagamise optimaalne sagedus;

- ii) tehnoloogiline platvorm teabevahetuseks reaajas ja asjakohasel juhul tehnoloogilised platvormid muu punktis i osutatud teabe kogumiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning selliste menetluste rakendamiseks, mis võimaldavad põhivõrguettevõtjate tegevust rohkem kooskõlastada, eesmärgiga muuta selline kooskõlastatus kogu liitu hõlmavaks;

- iii) kuidas põhivõrguettevõtjad teevad tegevusalase teabe kättesaadavaks teistele põhivõrguettevõtjatele või isikule, kes on nõuetekohaselt volitatud aitama neil saavutada tegevuse kooskõlastatust, ja ametile, ning

- iv) et põhivõrguettevõtjad määravad kontaktpunkti, kes vastutab teiste põhivõrguettevõtjate või punktis iii osutatud nõuetekohaselt volitatud isiku või ameti teabetaotlustele vastamise eest.

Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik esitab vastuvõetud spetsifikatsioonid eeltoodud punktide i–iv kohta hiljemalt 16. maiks 2015 ametile ja komisjonile.

12 kuu jooksul alates spetsifikatsioonide vastuvõtmisest esitab amet arvamuse selle kohta, kas need aitavad piisavalt kaasa piiriülese kaubanduse edendamisele ning Euroopa elektripõhivõrgu optimaalse juhtimise, kooskõlastatud haldamise, tõhusa kasutamise ja hea tehnilise arengu tagamisele.”;

b) lõike 10 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tuginetakse liikmesriikide investeerimiskavadele, võttes arvesse artikli 12 lõikes 1 osutatud piirkondlikke investeerimiskavasid ning asjakohasel juhul võrgu planeerimise liidu tasandi aspekte, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määruses (EL) nr 347/2013 (*) üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta; sellele tehakse kulude-tulude analüüs, kasutades nimetatud määruse artikli 11 kohaselt koostatud meetodikat;

(*) ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.”

2) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Kulud

Käesoleva määruse artiklites 4–12 ja määruse (EL) nr 347/2013 artiklis 11 nimetatud Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku tegevusega seotud kulud kannavad põhivõrguettevõtjad ning neid võetakse arvesse tariifide arvutamisel. Reguleerivad asutused kinnitavad kõnealused kulud üksnes siis, kui need on mõistlikud ja asjakohased.”

3) Artiklisse 18 lisatakse järgmine lõige:

„4a. Komisjon võib võtta vastu suunised põhivõrguettevõtjate tegevuse kooskõlastamise rakendamise kohta liidu tasandil. Suunised peavad olema kooskõlas käesoleva määruse artiklis 6 osutatud võrgueeskirjadega ja rajanema neil ning käesoleva määruse artikli 8 lõike 3 punktis a osutatud vastuvõetud spetsifikatsioonidel ja ameti arvamusel. Nimetatud suuniste vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse erinevaid piirkondlikke ja riiklikke talitusnõudeid.

Nimetatud suunised võetakse vastu kooskõlas artikli 23 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.”

4) Artiklisse 23 lisatakse järgmine lõige:

„3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes) (*) artiklit 5.

(*) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.”

Artikkel 22

Määruse (EÜ) nr 715/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 715/2009 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 8 lõike 10 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tuginetakse liikmesriikide investeerimiskavadele, võttes arvesse artikli 12 lõikes 1 osutatud piirkondlikke investeerimiskavasid ning asjakohasel juhul võrgu planeerimise liidu tasandi aspekte, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määruses (EL) nr 347/2013 (*), üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta; sellele tehakse kulude-tulude analüüs, kasutades nimetatud määruse artikli 11 kohaselt koostatud meetodikat;

(*) ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.”

2) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Kulud

Käesoleva määruse artiklites 4–12 ja määruse (EL) nr 347/2013 artiklis 11 nimetatud Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku tegevusega seotud kulud kannavad ülekandesüsteemi haldurid ning neid võetakse arvesse tariifide arvutamisel. Reguleerivad asutused kinnitavad kõnealused kulud üksnes siis, kui need on mõistlikud ja asjakohased.”

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 1364/2006/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014. Käesolevast määrusest ei tulene õigusi otsuse nr 1364/2006/EÜ I ja III lisas loetletud projektide suhtes.

*Artikkel 24***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juunist 2013, välja arvatud artiklid 14 ja 15, mida kohaldatakse alates asjakohase Euroopa ühendamise rahastu määruse kohaldamise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. aprill 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
L. CREIGHTON

I LISA

ESMATÄHTSAD ENERGIATARISTUKORIDORID JA -ALAD

Käesolevat määrust kohaldatakse üleeuroopaliste esmatähtsate energiataristukoridoride ja -alade suhtes.

1. ESMATÄHTSAD ELEKTRIKORIDORID

- 1) Põhjamere elektrivõrk: Põhjameres, Iiri meres, La Manche'i väinas, Läänemeres ja neid ümbritsevates vetes paikneva integreeritud elektrivõrgu arendamine ja sellega seotud võrkudevahelised ühendused elektri transportimiseks taastuvatest avamere energiaallikatest tarbimiskeskustesse ja salvestuskohtadesse ning riikidevahelise elektrikaubanduse laiendamiseks.

Asjaomased liikmesriigid: Belgia, Iirimaa, Luksemburg, Madalmaad, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Taani ja Ühendkuningriik.

- 2) Põhja-lõuna ühendatud elektrivõrgud Lääne-Euroopas: kõnealuse piirkonna liikmesriikide võrkude vahelised ühendused ja ühendused Vahemere-äärse piirkonnaga, sealhulgas Pürenee poolsaarega eelkõige taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri võrku integreerimiseks ja riigisiseste võrgutaristute täiustamine, et kiiremini integreerida piirkonna turud.

Asjaomased liikmesriigid: Austria, Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik.

- 3) Põhja-lõuna ühendatud elektrivõrgud Ida-Euroopa kesk- ja lõunaosas: põhja-lõuna ja ida-lääne suunalised ühendused ja siseliinid siseturu väljakujundamiseks ning taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri integreerimiseks.

Asjaomased liikmesriigid: Austria, Bulgaaria, Horvaatia,⁽¹⁾ Itaalia, Kreeka, Küpros, Poola, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik, Ungari.

- 4) Läänemere energiaturu elektrivõrkude ühendamise kava: Läänemere piirkonna liikmesriikide võrkudevahelised ühendused ja riigisiseste võrgutaristute vastav täiustamine, et lõpetada Baltimaade eraldatus ning kiiremini integreerida piirkonna turud, muu hulgas töötades taastuenergia integreerimise nimel.

Asjaomased liikmesriigid: Eesti, Leedu, Läti, Poola, Rootsi, Saksamaa, Soome ja Taani.

2. ESMATÄHTSAD GAASIKORIDORID

- 5) Põhja-lõuna ühendatud gaasivõrgud Lääne-Euroopas: Lääne-Euroopa põhja-lõuna suunaliste gaasivoogude gaasitaristu tarneteede mitmekesistamiseks ja gaasi lühiajalise väljundvõimsuse suurendamiseks.

Asjaomased liikmesriigid: Belgia, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa, Taani ja Ühendkuningriik.

- 6) Põhja-lõuna ühendatud gaasivõrgud Ida-Euroopa kesk- ja lõunaosas: gaasitaristu Läänemere piirkonna, Aadria ja Egeuse mere piirkonna, Vahemere idapiirkonna ja Musta mere piirkonna vaheliste ning siseste piirkondlike ühenduste jaoks ning gaasitarnete mitmekesistamiseks ja varustuskindluse suurendamiseks.

Asjaomased liikmesriigid: Austria, Bulgaaria, Horvaatia,⁽¹⁾ Itaalia, Kreeka, Küpros, Poola, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik, Ungari.

- 7) Lõunapoolne gaasikoridor: taristu gaasi ülekandmiseks liitu Kaspia mere piirkonnast, Kesk-Aasiast, Lähis-Idast ja Vahemere idapiirkonnast, et mitmekesistada gaasitarneid.

⁽¹⁾ Eeldusel, et Horvaatia ühineb ja alates ühinemise kuupäevast.

Asjaomased liikmesriigid: Austria, Bulgaaria, Horvaatia, ⁽¹⁾ Itaalia, Kreeka, Küpros, Poola, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik, Ungari.

- 8) Läänemere energiaturu gaasivõrkude ühendamise kava: gaasitaristu, et lõpetada Baltimaade ja Soome eraldatus ning nende sõltuvus ühest tarnijast, täiustada vastavalt riigisiseseid võrgutaristuid ning mitmekesistada gaasitarneid ja suurendada varustuskindlust Läänemere piirkonnas.

Asjaomased liikmesriigid: Eesti, Leedu, Läti, Poola, Rootsi, Saksamaa, Soome ja Taani.

3. ESMATÄHTIS NAFTAKORIDOR

- 9) Naftatarneühendused Ida-Euroopa keskosas: Ida-Euroopa keskosas paikneva naftatorustike võrgu koostalitlusvõime varustuskindluse suurendamiseks ja keskkonnariskide vähendamiseks.

Asjaomased liikmesriigid: Austria, Horvaatia, ⁽¹⁾ Poola, Saksamaa, Slovakkia, Tšehhi Vabariik, Ungari.

4. ESMATÄHTSAD VALDKONNAD

- 10) Nutivõrkude kasutuselevõtt: nutivõrgu tehnoloogia kasutuselevõtt kogu liidus, et tõhusalt integreerida kõigi elektrivõrguga ühendatud kasutajate käitumine ja tegevus, eelkõige suurte elektrikoguste tootmine taastuvatest või hajutatud energiaallikatest ja tarbijate nõudlusele reageering.

Asjaomased liikmesriigid: kõik.

- 11) Elektrienergia ülekande kiirteed: esimese elektrienergia ülekande kiirtee rajamine 2020. aastaks, et luua kogu liidus elektrienergia ülekande kiirteede süsteem, mis on võimeline:

- a) mahutama tuuleenergia järjest suurenevat ülejääki Põhjamerel ja Läänemere piirkonnas ja nende lähiümbruses ning suurendama elektritootmist taastuvatest energiaallikatest Ida- ja Lõuna-Euroopas ning samuti Põhja-Aafrikas;
- b) ühendama need uued tootmissõlmed suure hoiustusvõimsusega Põhjamaades, Alpides ja muudes piirkondades ning suurte tarbimiskeskustega ja
- c) tulema toime järjest muutuvamate ja detsentraliseeritumate elektritarnete ning paindlikuma elektrinõudlusega.

Asjaomased liikmesriigid: kõik.

- 12) Riikidevaheline CO₂ võrk: CO₂ transpordi taristu arendamine liikmesriikide vahel ning ümbritsevate kolmandate riikidega CO₂ kogumise ja säilitamise tehnoloogia kasutuselevõtuks.

Asjaomased liikmesriigid: kõik.

⁽¹⁾ Eeldusel, et Horvaatia ühineb ja alates ühinemise kuupäevast.

II LISA

ENERGIATARISTUKATEGOORIAD

I lisas loetletud energiataristu prioriteetide teostamiseks tuleb arendada järgmistesse kategooriatesse kuuluvaid energiataristuid.

1) Elekter:

- a) kõrgepinge õhuliinid, kui need on projekteeritud pingele 220 kV või rohkem, ning maa- ja merealused ülekande-kaablid, kui need on projekteeritud pingele 150 kV või rohkem;
- b) eelkõige elektrienergia ülekande kiirteede jaoks igasugused füüsilised seadmed, mis on projekteeritud kõrgepinge- ja ülikõrgepinge elektri transportimiseks, et võimaldada ühes või mitmes liikmesriigis või kolmandates riikides toodetud või salvestatud suurte elektrikoguste ulatuslikku tarbimist ühes või mitmes muus liikmesriigis;
- c) elektrisalvestusrajatised elektri alaliseks või ajutiseks salvestamiseks maapealsetesse või maa-alustesse taristusse või geoloogiliselt, tingimusel et need on vahetult ühendatud kõrgepinge õhuliinidega, mis on projekteeritud pingele 110 kV või rohkem;
- d) igasugused punktides a–c kindlaksmääratud süsteemide ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid kõigi pingetasemete juures ning alajaamad;
- e) igasugused ülekande- ja keskpinge elektri jaotamise seadmed või paigaldised, mis võimaldavad elektrivõrgus kahe-suunalist digitaalset kommunikatsiooni ning elektri tootmise, ülekandmise, jaotamise ja tarbimise reaalajalist või peaaegu reaalajalist, interaktiivset ja arukat seiret ja juhtimist, et arendada välja võrk, millesse on tõhusalt integreeritud kõikide sellega ühendatud kasutajate – tootjate, tarbijate ja tootvate tarbijate – käitumine ja tegevus, et saada majanduslikult tõhus säästev elektrisüsteem, mis on väikeste kadudega, kvaliteetne, varustuskindel ja ohutu.

2) Gaas:

- a) maa- ja biogaasi transporditorustikud osana võrgust, mis koosneb peamiselt kõrgsurvetorudest, v.a tootmisetapis või maagaasi kohalikuks jaotamiseks kasutatavad kõrgsurvetorud;
- b) eespool nimetatud kõrgsurve-gaasitorudega ühendatud maa-alused hoidlad;
- c) veeldatud või surumaagaasi vastuvõtu, hoiustamise ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatised;
- d) igasugused süsteemi ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks või kahesuunaliste voogude läbilaske võimsuse tagamiseks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kompressorjaamad.

3) Nafta:

- a) toornafta transporditorud;
- b) toornaftatorude käitamiseks vajalikud pumbajaamad ja hoidlad;
- c) igasugused kõnealuse süsteemi nõuetekohaseks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed ja paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid ning vastassuunavooge võimaldavad seadmed.

4) CO₂:

- a) spetsiaalne torustik, v.a tootmisetapi torustik, mille kaudu inimtegevusest tulenevat CO₂ selle alaliseks geoloogiliseks säilitamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ ⁽¹⁾ transporditakse mitmest allikast, st tööstuskäitistest (sh elektrijaamad), kus põlemise või muude fossiilsete või mittefossiilsete süsinikku sisaldavate ühenditega seotud keemiliste reaktsioonide tagajärjel tekib CO₂;
- b) veeldamise rajatised ja puhverhoidlad CO₂ edasitransportimiseks. See ei hõlma sellises geoloogilises formatsioonis paiknevat taristut, kus säilitatakse geoloogiliselt CO₂ vastavalt direktiivile 2009/31/EÜ, ega seonduvaid maapealseid rajatisi ja sissejuhtimisseadmeid;
- c) igasugused kõnealuse süsteemi nõuetekohaseks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid.

⁽¹⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 114.

III LISA

ÜHISHUVIPROJEKTIDE PIIRKONDLIKUD LOENDID

1. RÜHMI KÄSITLEVAD EESKIRJAD

- 1) II lisa punktis 1 sätestatud kategooriatesse kuuluvate elektriprojektidega seotud rühmad koosnevad liikmesriikide, riikide reguleerivate asutuste, põhivõrguettevõtjate ning komisjoni, koostööameti ja ENTSO-E esindajatest.

II lisa punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate gaasiprojektidega seotud rühmad koosnevad liikmesriikide, riikide reguleerivate asutuste, ülekandesüsteemi haldurite ning komisjoni, koostööameti ja ENTSO-G esindajatest.

II lisa punktides 3 ja 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvate nafta ja CO₂ transpordi projektidega seotud rühmad koosnevad liikmesriikide, iga I lisa kindlaksmääratud asjakohase prioriteediga seotud projektiedendajate ning komisjoni esindajatest.

- 2) Rühmade otsuseid tegevad organid võib ühendada. Kõik rühmad või otsuseid tegevad organid kohtuvad, kui see on asjakohane, et arutada kõigile rühmadele ühiseid küsimusi; sellised küsimused võivad hõlmata regioonidevahelise sidususega seotud teemasid või piirkondlike loendite kavandisse lisatud kavandatavate projektide arvu, mis võib muutuda haldamatuks.
- 3) Rühmad korraldavad oma tööd vastavalt piirkondlikule koostööle, mida tehakse direktiivi 2009/72/EÜ artikli 6, direktiivi 2009/73/EÜ artikli 7 ning määruste (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 artikli 12 kohaselt ning muude olemasolevate piirkondlike koostööstruktuuride kaudu.
- 4) I lisa kindlaksmääratud asjakohaste prioriteetide teostamisele vastavalt kutsub iga rühm osalema ühishuviprojektiks väljavalimiseks potentsiaalselt sobiva projekti edendajaid ning riikide haldusasutuste/ametiasutuste ja reguleerivate asutuste esindajaid, ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide, Euroopa Majanduspiirkonna ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide ülekandesüsteemi haldureid ja põhivõrguettevõtjaid ning energiaühenduse institutsioonide ja asutuste, Euroopa naabruspoliitika osalevate ja liiduga konkreetset energiakoostööd tegevate riikide esindajaid. Otsus kolmanda riigi esindajaid kutsuda põhineb konsensusel.
- 5) Rühmad peavad nõu asjaomaseid sidusrühmi, sh tootjaid, ülekandesüsteemi haldureid ja põhivõrguettevõtjaid, tarnijaid ja tarbijaid esindavate organisatsioonidega – ja kui seda peetakse asjakohaseks, siis sidusrühmadega otse – ning keskkonnakaitseorganisatsioonidega. Rühmad võivad oma ülesannete täitmiseks korraldada kuulamisi või konsulteerimisi.
- 6) Komisjon avaldab iga rühma sise-eeskirjad/kodukorra, liikmesorganisatsioonide ajakohastatud nimekirja, korrapäraselt ajakohastatud teabe töö edenemise kohta, koosolekute päevakorrad ning lõplikud järeldused ja otsused artiklis 18 osutatud läbipaistvusplatvormil.
- 7) Komisjon, koostööamet ja rühmad püüavad saavutada kooskõla eri rühmade töös. Selleks tagavad komisjon ja koostööamet, kui see on asjakohane, kogu piirkondadevahelist huvi pakkuvat tööd hõlmava teabe vahetuse asjaomaste rühmade vahel.

Riikide reguleerivate asutuste ja koostööameti osalus rühmades ei sea ohtu nende ülesannete ja kohustuste täitmist, mis nendele asutustele on pandud käesoleva määrusega või direktiivi 2009/72/EÜ artiklitega 36 ja 37 ning direktiivi 2009/73/EÜ artiklitega 40 ja 41 või määrusega (EÜ) nr 713/2009.

2. PIIRKONDLIKE LOENDITE KOOSTAMISE PROTSESS

- 1) Ühishuviprojektiks väljaavalimiseks potentsiaalselt sobiva projekti edendajad, kes soovivad saada projektile ühishuvi-projekti staatust, esitavad rühmale ühishuviprojektiks väljaavalimise taotluse, mis sisaldab:

- hinnangut selle kohta, kuidas tema projekt aitab rakendada I lisa sätestatud prioriteete;

- artiklis 4 kindlaksmääratud asjakohaste kriteeriumide täitmise analüüsi;

- piisava küpsusastme saavutanud projektide puhul projektipõhist kulude-tulude analüüsi vastavalt artiklitele 21 ja 22 ning ENTSO-E ja ENTSO-G poolt artikli 11 kohaselt koostatud metoodikatele ning

- mis tahes muud teavet, mis on projekti hindamiseks asjakohane.

- 2) Kõik taotluse saajad tagavad tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

- 3) Pärast liidu esimese loendi vastuvõtmist on II lisa punkti 1 alapunktides a, b ja d sätestatud kategooriatesse kuuluvad kavandavad elektri ülekandmise ja salvestamise projektid kõigi järgnevalt vastu võetud liidu loendite puhul osa elektrivõrgu viimasest olemasolevast kümneaastasest arengukavast, mille ENTSO-E on koostanud vastavalt määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklile 8.

- 4) Pärast liidu esimese loendi vastuvõtmist on II lisa punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvad kavandavad gaasitaristu projektid kõigi järgnevalt vastu võetud liidu loendite puhul osa gaasivõrgu viimasest olemasolevast kümneaastasest arengukavast, mille ENTSO-G on koostanud vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 8.

- 5) Liidu esimesse loendisse võtmiseks esitatud projektikavandeid, mida ei ole eelnevalt määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 8 kohaselt hinnatud, hindab kogu liitu hõlmava süsteemi tasandil:

- II lisa punkti 1 alapunktides a, b ja d sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide puhul ENTSO-E kooskõlas võrgu viimases olemasolevas kümneaastasest arengukavas kohaldatud metoodikaga;

- II lisa punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide puhul ENTSO-G või kolmas isik järjepideval viisil, lähtudes objektiivsest metoodikast.

Hiljemalt 16 jaanuariks 2014 esitab komisjon suunised ENTSO-E ja ENTSO-G kohaldatavate kriteeriumide kohta punktides 3 ja 4 osutatud vastavate kümneaastaste võrgu arengukavade arendamisel, et tagada võrdne kohtlemine ja protsessi läbipaistvus.

- 6) II lisa punktis 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvad kavandavad CO₂ transpordi projektid on osa vähemalt kahe liikmesriigi poolt riikidevahelise CO₂ transpordi ja taristu arendamiseks koostatud kavast, mille asjaomased liikmesriigid või nende määratud üksused esitavad komisjonile.

- 7) II lisa punktides 1 ja 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate kavandatavate projektide puhul kontrollivad riikide reguleerivad asutused ja vajaduse korral koostööamet – võimaluse korral piirkondliku koostöö raames (direktiivi 2009/72/EÜ artikkel 6, direktiivi 2009/73/EÜ artikkel 7) – kriteeriumide / kulude-tulude analüüsi metoodika ühtset kohaldamist ning hindavad nende piiriülest tähtsust. Nad esitavad oma hinnangu rühmale.

- 8) II lisa punktides 3 ja 4 sätestatud kategooriatesse kuuluvate kavandatavate nafta ja CO₂ transpordi projektide puhul hindab komisjon artiklis 4 sätestatud kriteeriumide kohaldamist. II lisa punktis 4 sätestatud kategooriasse kuuluvate kavandatavate CO₂ projektide puhul võtab komisjon samuti arvesse projektide tulevase laiendamise võimalusi muude liikmesriikide kaasamiseks. Komisjon esitab oma hinnangu rühmale.
 - 9) Iga liikmesriik, kelle territooriumiga ei ole kavandatav projekt seotud, kuid kellele kavandatav projekt võib avaldada positiivset puhasmõju või olulist mõju, näiteks keskkonnale või energiataristu toimimisele tema territooriumil, võib esitada rühmale arvamuse, kirjeldades oma mureküsimusi.
 - 10) Rühma otsuseid tegev organ analüüsib rühma kuuluva liikmesriigi taotlusel liikmesriigi poolt vastavalt artikli 3 lõikele 3 esitatud põhjendusi, miks tema territooriumiga seotud ühishuviprojekti mitte heaks kiita.
 - 11) Rühm tuleb kokku, et kavandatud projekte analüüsida ja need paremusjärjestusse seada, võttes arvesse reguleerivate asutuste hinnangut või komisjoni hinnangut nafta ja CO₂ transpordi projektide kohta.
 - 12) II lisa punktides 1 ja 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate kavandatavate projektide piirkondlike loendite kavandid, mille rühmad on koostanud, koos kõigi punktis 9 täpsustatud arvamustega esitatakse koostööametile kuus kuud enne liidu loendi vastuvõtmise kuupäeva. Koostööamet hindab piirkondlike loendite kavandeid ja nendega kaasas olevaid arvamusi kolme kuu jooksul alates kättesaamise kuupäevast. Koostööamet esitab oma arvamuse piirkondlike loendite kavandite kohta, eelkõige kriteeriumide ja kulude-tulude analüüsi ühtse kohaldamise kohta kõigis piirkondades. Koostööameti arvamus võetakse vastu kooskõlas määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 15 lõikes 1 osutatud menetlusega.
 - 13) Ühe kuu jooksul alates koostööameti arvamuse kättesaamise kuupäevast võtab iga rühma otsuseid tegev organ artikli 3 lõike 3 sätteid järgides vastu oma lõpliku piirkondliku loendi, lähtudes rühmade ettepanekust ning võttes arvesse koostööameti arvamust ja punkti 7 kohaselt esitatud riikide reguleerivate asutuste hinnangut või punkti 8 kohaselt esitatud komisjoni hinnangut nafta ja CO₂ transpordi projektide kohta. Rühmad esitavad lõplikud piirkondlikud loendid koos kõigi punktis 9 täpsustatud arvamustega komisjonile.
 - 14) Kui saadud piirkondlikest loenditest lähtudes ja koostööameti arvamust arvesse võttes muutuks kavandatavate ühishuviprojektide koguhulk liidu loendis haldamatuks, kaalub komisjon pärast iga asjaomase rühmaga konsulteerimist, kas jätta liidu loendist välja projektid, mille asjaomane rühm oli seadnud artikli 4 lõike 4 kohaselt koostatud paremusjärjestuses kõige viimastele kohtadele.
-

IV LISA

ÜHISHUVIPROJEKTIDE KRITERIUMIDEGA SEOTUD EESKIRJAD JA NÄITAJAD

1) Olulise piiriülese mõjuga projekt on liikmesriigi territooriumil elluviidav projekt, mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) elektriülekanne: projekti kaudu suurendatakse võrgu ülekandevõimsust või kaubanduslikeks elektrivõogudeks kättesaadavat võimsust asjaomase liikmesriigi ja ühe või mitme teise liikmesriigi piiril või sama ülekandekoridori kõigis muudes asjakohastes kohtades, mis suurendavad selle piiriülese võrgu ülekandevõimsust, vähemalt 500 megavatti võrra võrreldes olukorraga, kui projekt jäetakse käiku laskmata;
- b) elektri salvestamine: projekti installeeritud võimsus on vähemalt 225 megavatti ja sellega luuakse salvestamisvõimsus, mis võimaldab vähemalt 250 gigavatt-tunni suurust elektri netotoodangut aastas;
- c) gaasiülekanne: projekti käigus investeeritakse vastassuunavoogude läbilaske võimsusesse või muudetakse asjaomaste liikmesriikide piiriülest ülekandevõimsust vähemalt 10 % võrra võrreldes olukorraga enne projekti käikulaskmist;
- d) gaasi hoiustamine või veeldatud/surumaagaas: projekti eesmärk on tarnida otse või kaudselt vähemalt kahte liikmesriiki või täita taristunorm (N-1 valem) piirkondlikul tasandil vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 994/2010 ⁽¹⁾ artikli 6 lõikele 3;
- e) nutivõrgud: projekt on seotud kõrge- ja keskpingseseadmete ja -paigaldistega, mis on projekteeritud pingele 10 kV või rohkem. Projektis osalevad vähemalt kahe liikmesriigi põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad, hõlmates vähemalt 50 000 elektri kasutajat või tootjat või tootvat tarbijat piirkonnas, kus tarbitakse vähemalt 300 gigavatt-tundi aastas, kusjuures vähemalt 20 % tarbitavast elektrist pärineb taastuvatest ressurssidest, mis on olemuslikult muutuvad.

2) II lisa punkti 1 alapunktides a–d sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide puhul hinnatakse artiklis 4 sätestatud kriteeriume järgmiselt:

a) turgude integreerimist, konkurentsi ja süsteemi paindlikkust mõõdetakse elektrivõrgu viimase olemasoleva kümneaastase arengukava raames tehtud analüüsi kohaselt, tehes eelkõige järgmist:

— piiriüleste projektide puhul arvutatakse nende mõju mõlemasuunaliste elektrivõogude ülekande võimsusele võrgus, mõõdetuna elektrikogustes (megavattides), ning nende panus sellesse, et saavutada ühendusvõimsuseks vähemalt 10 % installeeritud tootmisvõimsusest, või olulise piiriülese mõjuga projektide puhul nende mõju võrgu ülekandevõimsusele asjaomaste liikmesriikide vahelistel piiridel, asjaomaste liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistel piiridel või asjaomastes liikmesriikides ning mõju pakkumise ja nõudluse tasakaalustamisele ja võrgu toimimisele asjaomastes liikmesriikides;

— V lisa punktis 10 määratletud analüüsi piirkonnas hinnatakse projekti mõju kogu energiasüsteemi tootmis- ja ülekandekuludele ning turuhindade arengule ja ühtlustumisele eri planeerimissenaariumide korral, võttes eelkõige arvesse tootmisvõimsuste koormamisjärjestuse muutumist;

b) taastuvenergia ülekandmist suurimatesse tarbimiskeskustesse ja salvestamiskohtadesse mõõdetakse elektrivõrgu viimase olemasoleva kümneaastase arengukava raames tehtud analüüsi kohaselt, tehes eelkõige järgmist:

— elektri ülekandmisega seoses hinnatakse projekti tulemusel ühendatavat ja ülekantavat taastuvatest energiaallikatest toodetavat elektrikogust (tehnoloogialiikide kaupa ja megavattides) võrreldes nimetatud taastuvatest energiaallikatest toodetava elektri kavandatud üldkogusega asjaomases liikmesriigis 2020. aastal, mis on kavandatud direktiivi 2009/28/EÜ artikli 4 kohases taastuvenergia riiklikus tegevuskavas;

⁽¹⁾ ELT L 295, 12.11.2010, lk 1.

— elektri salvestamisega seoses võrreldakse projektist tulenevat uut salvestusvõimsust sama salvestustehnoloogia olemasoleva koguvõimsusega V lisa punktis 10 määratletud analüüsipiirkonnas;

- c) varustuskindlust, koostalitlusvõimet ja süsteemi talitluskindlust mõõdetakse elektrivõrgu viimase olemasoleva kümneaastase arengukava raames tehtud analüüsi kohaselt, hinnates eelkõige, kuidas projekt mõjutab V lisa punktis 10 määratletud analüüsipiirkonnas piisava tootmise ja ülekandmisega seotud hinnangulist tootmispuudujääki teataval iseloomulikel koormuseperioodidel, võttes arvesse kliimaga seotud äärmuslikke ilmastikunähtusi ja nende mõju taristu vastupidavusele. Võimaluse korral mõõdetakse projekti mõju süsteemi toimimise ja teenuste sõltumatule ja usaldusväärsele kontrollile.
- 3) II lisa punktis 2 sätestatud kategooriatesse kuuluvate projektide puhul hinnatakse artiklis 4 sätestatud kriteeriume järgmiselt:
- a) turgude integreerimise ja koostalitlusvõime mõõtmiseks arvutatakse projekti lisaväärtus turupiirkondade integreerimisele, hindade lähenemisele ja süsteemi üldisele paindlikkusele, sh vastassuunavoogude läbilaske võimsus eri stsenaariumide kohaselt;
- b) konkurentsi mõõdetakse mitmekesistamise, sh kohalikele tarneallikatele juurdepääsu hõlbustamise põhjal, võttes üksteise järel arvesse: allikate mitmekesistamist, tarnijate mitmekesistamist, tarneteede mitmekesistamist, uue võimsuse mõju Herfindahli-Hirschmanni indeksile (HHI), mis arvutatakse V lisa punktis 10 määratletud analüüsipiirkonnas oleva võimsuse tasandil;
- c) gaasivarustuse kindluse mõõtmiseks arvutatakse projekti lisaväärtus liidu gaasisüsteemi lühi- ja pikaajalisele vastupidavusele ning sellele, kui võrd suureneb süsteemi ülejäänud paindlikkus liikmesriikide tarnehäiretega toimetulekuks eri stsenaariumide korral, samuti arvutatakse projektist tulenev lisavõimsus, mida mõõdetakse seoses taristunormiga (N-1 valem) piirkondlikul tasandil vastavalt määruse (EÜ) nr 994/2010 artikli 6 lõikele 3;
- d) säästvus mõõdetakse selle alusel, mil määral aitab projekt vähendada heitkoguseid, toetada taastuvelektri tootmist varuallikatest või elektrienergiast toodetud gaasi ja biogaasi transportimist, võttes arvesse kliimatingimuste eeldatavaid muutusi.
- 4) II lisa punkti 1 alapunktis e sätestatud kategooriasse kuuluvate projektide puhul hinnatakse iga artiklis 4 loetletud ülesande täitmist järgmiste kriteeriumide alusel:
- a) säästvuse tase: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja elektrivõrgutaristu keskkonnamõju;
- b) põhi- ja jaotusvõrkude suutlikkus ühendada kasutajaid ning elektrit kasutajatelt ja kasutajateni transportida: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse hajutatud energiaallikatest toodetud elektri ülekandmiseks installeeritavat võimsust jaotusvõrkudes, maksimaalset lubavat võrku sisenevat elektrikogust, ilma et tekiks jaotusvõrkude ülekoormamise oht, ning ülekoormuse või turvaohu tõttu taastuvatest energiaallikatest võrku juhtimata jääva energia kogust;
- c) võrgu ühendatavus ja juurdepääs kõigile võrgukasutajate kategooriatele: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse tootjate, tarbijate ja tootvate tarbijate tasude ja tariifide ning nende struktuuri arvutamise meetodeid, samuti võrgus elektrikoguste dünaamiliseks tasakaalustamiseks ettenähtud talitluspaindlikkust;
- d) varustuskindlus ja tarnevaliteet: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse kindlalt olemasoleva tootmisvõimsuse ja tippnõudluse suhet, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osa, elektrisüsteemi stabiilsust, häirete (sh kliimatingimustega seotud häirete) kestust ja sagedust tarbija kohta ning pingekvaliteeti;

- e) elektrivarustuse ja võrgu toimimise tõhusus ja pakutava teenuse kvaliteet: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse elektrikao määra põhi- ja jaotusvõrkudes, väikseima ja suurima elektrinõudluse suhet teataval ajavahemikul, tarbijate osalemist elektriturgudel ja energiatõhususe meetmete võtmisel, elektrivõrguosade protsentuaalset kasutust (st keskmine koormus), võrguosade kättesaadavust (seotud ettekavandatud ja ettekavandamata hooldustöödega) ja selle mõju võrgu toimimisele ning võrguvõimsuse tegelikku kättesaadavust võrreldes selle standardväärtusega;
 - f) mil määral aitavad riikidevahelised elektriturud koormusvoogude kontrollimise abil vähendada ringvooge ja suurendada võrkudevahelist ühendusvõimsust: selle kriteeriumi mõõtmiseks hinnatakse liikmesriigi ühendusvõimsuse ja elektrinõudluse suhet, ühendusvõimsuse kasutamist ning võrguühenduste ülekoormuse tasusid.
- 5) II lisa punktis 3 sätestatud kategooriatesse kuuluvate naftatranspordiprojektide puhul hinnatakse artiklis 4 sätestatud kriteeriume järgmiselt:
- a) naftavarustuse kindluse mõõtmiseks hinnatakse projektist tuleneva uue võimsuse lisaväärtust süsteemi lühi- ja pikaajalisele vastupidavusele ning sellele, milline on süsteemi ülejäänud paindlikkus tarnehäiretega toimetulekuks eri stsenaariumide korral;
 - b) koostalitlusvõime mõõtmiseks hinnatakse, mil määral parandatakse projekti tulemusel naftavõrgu toimimist, eelkõige vastassuunavoogude võimaldamise kaudu;
 - c) ressursside tõhusa ja säästva kasutamise mõõtmiseks hinnatakse, mil määral kasutatakse projekti käigus olemasolevat taristut ning kui palju aitab projekt vähendada kliimamuutuste ja keskkonnaga seotud koormust ja riske.
-

V LISA

KOGU ENERGIASÜSTEEMI HÕLMAV KULUDE-TULUDE ANALÜÜS

Ühishuviprojektide kulude ja tulude ühtlustatud analüüsimise metoodika vastab käesolevas lisas sätestatud põhimõtetele.

- 1) Metoodika põhineb ühistel lähteandmetel liidu elektri- ja gaasisüsteemi kohta aastatel $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$ ja $n + 20$, kusjuures n on analüüsi tegemise aasta. Need andmed hõlmavad vähemalt järgmist:
 - a) elekter: nõudlusstsenaariumid, tootmisvõimsused kütuseliigi (biomass, geotermaalenergia, hüdroenergia, gaas, tuumaenergia, nafta, tahked kütused, tuuleenergia, fotogalvaaniline ja kokkusurutud päikeseenergia, muu taastuvenergia tehnoloogia) ja geograafilise asukoha kaupa, kütusehinnad (sh biomass, kivisüsi, gaas ja nafta), CO₂ hinnad, põhi- ja vajaduse korral jaotusvõrgu koostis ja areng, võttes arvesse kõiki olulisi elektri tootmise (sh CO₂ kogumist võimaldav tootmisvõimsus), salvestamise ja ülekandmise projekte, mille kohta on lõplik investimisotsus tehtud ja mis lastakse käiku enne aasta $n + 5$ lõppu;
 - b) gaas: nõudlusstsenaariumid, imporditud kogused, kütusehinnad (sh kivisüsi, gaas ja nafta), ülekandesüsteemi koostis ja areng, võttes arvesse kõiki uusi projekte, mille kohta on lõplik investimisotsus tehtud ja mis lastakse käiku enne aasta $n + 5$ lõppu.
- 2) Kõnealustes andmetes on arvesse võetud analüüsi koostamise ajal kehtivat liidu ja siseriiklikku õigust. Elektri- ja gaasiandmed peavad olema omavahel kooskõlas, eelkõige seoses oletustega hindade ja mahtude kohta kummalgi turul. Andmekogum koostatakse pärast ametlikku arutelu liikmesriikidega ja kõiki asjaomaseid sidusrühmi esindavate organisatsioonidega. Komisjon ja koostööamet tagavad asjakohasel juhul juurdepääsu vajaminevatele kolmandate isikute äriandmetele.
- 3) Metoodikas antakse juhised kulude-tulude analüüsiks vajaliku võrgu ja turu mudeli koostamiseks ja kasutamiseks.
- 4) Kulude-tulude analüüs põhineb analüüsitud projektikategooriate kulude ja tulude ühtlustatud hindamisel ning hõlmab vähemalt punktis 1 osutatud ajavahemikku.
- 5) Kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse vähemalt järgmisi kulusid: kapitalikulud, projekti tehnilise eluea jooksul kantavad tegevus- ja hoolduskulud ning vajaduse korral kasutusest kõrvaldamise ja jäätmekäitluse kulud. Metoodikas antakse juhised arvutustes kasutatavate diskontomäärade kohta.
- 6) Elektri ülekandmise ja salvestamise projektide kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse vähemalt määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 13 kohaldamisest tulenevat mõju ja hüvitisi, IV lisas kindlaksmääratud näitajatele avalduvat mõju ning järgmist mõju:
 - a) kasvuhoonegaaside heitkogused ja ülekandekaod projekti tehnilise eluea jooksul;
 - b) projekti tehnilise eluea jooksul elektri tootmise ja ülekandmise tehtavate uute investeeringute edasised kulud;
 - c) talitluspaindlikkus, sh süsteemi sagedustundlikkuse ja abiteenuste optimeerimine;
 - d) süsteemi vastupidavus muu hulgas õnnetustele ja kliimale ning süsteemi talitluskindlus, eelkõige Euroopa elutähtsate taristute puhul, mis on kindlaks määratud direktiivis 2008/114/EÜ.

- 7) Gaasiprojektide kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse vähemalt turu-uuringute tulemusi, mõju IV lisas kindlaks määratud näitajatele ning mõju järgmisele:
 - a) vastupidavus õnnetustele ja kliimale ning süsteemi talitluskindlus, eelkõige Euroopa elutähtsate taristute puhul, mis on kindlaks määratud direktiivis 2008/114/EÜ;
 - b) gaasivõrgu ülekoormus.
 - 8) Nutivõrkude projektide kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse IV lisas kindlaks määratud näitajatele avalduvat mõju.
 - 9) Punktides 6–8 osutatud näitajate arvessevõtu üksikasjalik meetod töötatakse välja pärast ametlikku arutelu liikmesriikide ja kõiki asjaomaseid sidusrühmi esindavate organisatsioonidega.
 - 10) Metoodika kohaselt määratakse kindlaks analüüs, mis tehakse asjakohaste lähteandmete põhjal, määrares kindlaks mõju iga projekti olemasolu ja puudumise korral. Iga projekti analüüsipiirkond hõlmab kõiki liikmesriike ja kolmandaid riike, kelle territooriumil projekti ellu viiakse, kõiki vahetus naabruses asuvaid liikmesriike ning kõiki muid liikmesriike, keda projekt oluliselt mõjutab.
 - 11) Analüüsi käigus selgitatakse välja, millistele liikmesriikidele avaldab projekt positiivset puhasmõju (kasusaajad) ja millistele negatiivset puhasmõju (kulukandjad). Iga kulude-tulude analüüs sisaldab lähteandmete tundlikkuse analüüsi, erinevate samas analüüsipiirkonnas teostatavate projektide käikulaskmise kuupäeva ja muid asjakohaseid parameetreid.
 - 12) Ülekandesüsteemi haldurid, hoidlate haldurid ning suru- ja veeldatud maagaasi terminalide haldurid ja jaotusvõrguettevõtjad vahetavad metoodika väljatöötamiseks vajalikku teavet, sh asjakohaseid võrgu ja turu mudeleid. Teiste ülekande- või jaotusvõrguettevõtjate nimel teavet koguvad ülekande- või jaotusvõrguettevõtjad edastavad osalevatele ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjatele kogutud andmete tulemusel.
 - 13) Artikli 11 lõike 8 kohase ühtse elektri- ja gaasituru ja -võrgu mudeli puhul hõlmavad punktis 1 osutatud lähteandmed aastaid $n + 10$, $n + 20$ ja $n + 30$ ning mudeli abil saab täielikult hinnata majandus-, sotsiaal- ja keskkonnamõju, võttes eelkõige arvesse väliskulusid, mis on seotud kasvuhoonegaaside ja tavapäraste õhusaasteainete heitkogustega või varustuskindlusega.
-

VI LISA

SUUNISED LÄBIPAISTVUSE JA ÜLDSUSE OSALEMISE KOHTA

- 1) Artikli 9 lõikes 1 osutatud loamenetluse käsiraamatus määratakse kindlaks vähemalt järgmine:
 - a) asjakohased (sh keskkonnavalased) õigusaktid, mille alusel tehakse otsused ja esitatakse arvamused eri liiki asjakohaste ühishuviprojektide kohta;
 - b) asjakohased vajaminevad otsused ja arvamused;
 - c) pädeva asutuse, muude ametiasutuste ja tähtsaimate asjaomaste sidusrühmade nimed ja kontaktandmed;
 - d) tööde käik, kusjuures märgitud on kõik tööetapid ja soovituslik ajakava, ning lühiülevaade otsuste tegemise protsessist;
 - e) teave otsuse taotlusele lisatavate dokumentide ulatuse, ülesehituse ja üksikasjalikkuse kohta, sh kontrollnimekiri;
 - f) millistes etappides ja kuidas osaleb protsessis üldsus.
- 2) Artikli 10 lõike 4 punktis b osutatud üksikasjalikus ajakavas määratakse kindlaks vähemalt järgmine:
 - a) vajaminevad otsused ja arvamused;
 - b) projektiga tõenäoliselt seotud ametiasutused, sidusrühmad ja üldsus;
 - c) menetluse üksiketaapid ja nende kestus;
 - d) tervikotsuse tegemiseks olulised vahe-eesmärgid ja nende saavutamise tähtajad;
 - e) ametiasutuste kavandatud ressursid ja võimalike lisaressursside vajadus.
- 3) Selleks et suurendada üldsuse osalemist loamenetluses ning tagada eelnev teavitamine ja dialoog üldsusega, järgitakse järgmisi põhimõtteid:
 - a) ühishuviprojektist mõjutatud sidusrühmi, sh asjaomaseid riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi, maaomanikke ja projekti lähiümbruses elavaid inimesi, üldsust ja nende liite, organisatsioone või rühmi teavitatakse põhjalikult ja nendega peetakse põhjalikult nõu varajases etapis, kui üldsuse võimalikke muresid on veel võimalik arvesse võtta, ning selgel ja läbipaistval viisil. Asjakohasel juhul toetab pädev asutus aktiivselt projektiedendaja tegevust;
 - b) pädevad asutused tagavad, et ühishuviprojektidega seotud avalikud arutelud korraldatakse võimaluse korral koondatault. Igas avalikus arutelus käsitletakse kõiki teatava menetlusetapiga seotud küsimusi ja ühte teatava menetlusetapiga seotud küsimust ei käsitleta rohkem kui ühes avalikus arutelus; üks avalik arutelu võib siiski toimuda rohkem kui ühes geograafilises asukohas. Avaliku arutelu küsimused märgitakse selle teates selgelt ära;
 - c) märkused ja vastuväited on lubatud üksnes avaliku arutelu algusest kuni selle lõppemise tähtpäevani.
- 4) Üldsuse osalemise kontseptsioon sisaldab vähemalt teavet järgmise kohta:
 - a) asjaomased sidusrühmad, kelle poole pöördutakse;
 - b) kavandatavad meetmed, sealhulgas erikoosolekute kavandatavad üldised toimumiskohad ja kuupäevad;
 - c) ajakava;
 - d) vastavate ülesannete täitmiseks ettenähtud inimressursid.

5) Enne taotlusedokumentide esitamist korraldatava avaliku aruteluga seoses teevad asjaomased osalised vähemalt järgmist:

- a) avaldavad kuni 15-leheküljelise teabelehe, milles esitavad selgelt ja lühidalt ülevaate projekti eesmärgist ja esialgsest ajakavast, andmed riikliku võrguarenduskava võimalike alternatiivtrasside, projekti eeldatava (sh piiriülese) mõju ning võimalike negatiivse mõju leevendamise meetmete kohta, ning mis avaldatakse enne arutelu alustamist. Teabelehes tuuakse lisaks ära artiklis 18 osutatud läbipaistvusplatvormi ning punktis 1 osutatud loamenetluse käsiraamatu veebiaadressid;
- b) teavitavad projektist kõiki mõjutatud sidusrühmi artikli 9 lõikes 7 osutatud veebisaidi ja muude asjakohaste teabekanalite kaudu;
- c) kutsuvad kirjalikult kõik asjaomased mõjutatud sidusrühmad erikoosolekutele, mille käigus arutatakse mureküsimusi.

6) Projekti veebisaidil saab tutvuda vähemalt järgmisega:

- a) punktis 5 osutatud teabeleht;
 - b) kuni 50-leheküljeline üldarusaadav ja korrapäraselt ajakohastatav kokkuvõte projekti hetkeseisust, kusjuures ajakohastamisel on eelmistesse versioonidesse tehtud muudatused selgelt märgitud;
 - c) projekti ja avalike arutelude ajakava, milles on selgelt märgitud avalike konsulteerimiste ja kuulamiste kuupäevad ja toimumiskohad ning kuulamiste kavandatud teemadering;
 - d) kontaktandmed kõigi taotlusedokumentide saamiseks;
 - e) kontaktandmed avalike arutelude käigus märkuste ja vastuväidete esitamiseks.
-

Euroopa Komisjoni avaldus seoses ühishuviprojektide kohta sätestatud tingimustega, mille alusel nad saavad ELilt rahalist abi üleeuroopaliste energiataristute kontekstis (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse EL nr 347/2013 ⁽¹⁾ V peatükk)

Komisjon rõhutab, et ta peab oluliseks, et ELi ja riiklikest vahenditest antav abi laieneb tööde tegemise toetustele, et võimaldada ühishuviprojektide rakendamist, mis tõhustab energiaallikate, tarneteede ja tarnijate mitmekesistamist. Komisjon jätab endale õiguse teha vastavasuunalisi ettepanekuid, tuginedes ühishuviprojektide rakendamise järelevalvest saadud kogemustele üleeuroopalise energiataristu suuniseid käsitleva määruse artikliga 17 ette nähtud aruande kontekstis.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 39.

Tellimishinnad aastal 2013 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 420 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	910 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET